

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH

DOM NARODA

Marina Pendeš, izaslanica

Sarajevo 2.4.2025. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BIH

DOM NARODA

n/p gosp. Nikola Špirić, predsjedatelj

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 02-04-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02-	02-1	-858	/25

PREDMET: Prijedlog Zakona o izmjena Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

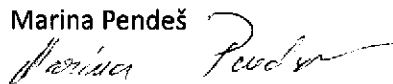
Na temelju članka 94. i 95. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), kao ovlaštenu predlagatelj dostavljam Prijedlog Zakona o izmjena Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, radi razmatranja i usvajanja u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Predlažem da se Prijedlog zakona razmatra po žurnom zakonodavnom postupku sukladno članku 124. Poslovnika Doma naroda.

U privitku Vam dostavljam tekst Prijedloga zakona na hrvatskom jeziku s obrazloženjem, te neslužbeni pročišćeni tekst Zakona.

S poštovanjem,

Marina Pendeš

Na temelju članka IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Zastupničkog doma, održanoj __. __. 2025. godine i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. 2025. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA IZBORNOG ZAKONA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

U Izbornom zakonu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), u Poglavlju 2 (Tijela za provedbu izbora), u članku 2.5 mijenjaju se stavci od (2) do (10) koji glase:

„(2) Kandidate za Središnje izborno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi povjerenstva za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Povjerenstvo za izbor i imenovanje se formira najkasnije 120 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sastoji se od šest (6) članova i čine ga članovi kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

(4) Kandidati za Središnje izborno povjerenstvo BiH moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- 1) da je državljanin BiH sa prebivalištem u BiH,
- 2) da ima najmanje deset godina radnog staža s visokom stručnom spremom,
- 3) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta - da se protiv njega ne vodi kazneni postupak,
- 4) da nije osuđivan za kaznena djela,
- 5) da nije obuhvaćen odredbom članka IX.1 Ustava Bosne i Hercegovine,
- 6) da ima iskustvo u provođenju izbora i poznavanje izbornog procesa,
- 7) da ne obnaša dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili zaklade organizacijski

ili finansijski povezanim s političkim strankama, te da nije uključen u aktivnosti političke stranke.

(5) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će usvojiti svoj Poslovnik o radu u kojem će, između ostalog, utvrditi potupak javnog natječaja i utvrđivanja rang-liste kandidata za imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koja se dostavlja Parlamentarnoj skupštini. Rang-lista kandidata se utvrđuje većinom od pet (5) glasova članova povjerenstva.

(6) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dužno je dostaviti rang-listu kandidata Parlamentarnoj skupštini najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(7) Parlamentarna skupština imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata prema redoslijedu na listi, a sukladno stavku (1) članka 2.5. Ako se ova lista ne dostavi Parlamentarnoj skupštini u roku od 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavljaju obavljati dužnost do imenovanja novih članova.

(8) Ukoliko Parlamentarna skupština ne imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje, nova procedura izbora i imenovanja će se pokrenuti najkasnije u roku od 15 dana.

(9) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne može obavljati dužnost iz razloga utvrđenih člankom 2.15 ovog Zakona, Središnje izbornog povjerenstvo BiH izvješćuje Parlamentarnu skupštinu. Parlamentarna skupština u tom slučaju imenuje novog člana iz istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(10) Stupanjem na snagu ovog Zakona, formirati će se povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i pokrenuti procedura izbora i imenovanja članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u skladu s odredbama ovog Zakona.“

Članak 2.

U Poglavlju 8 (Predsjedništvo Bosne i Hercegovine), članak 8.1 mijenja se i glasi:

„Članak 8.1

- (1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH) koji se neposredno biraju s teritorija Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba.
- (2) Svi kandidati Bošnjaci čine listu bošnjačkih kandidata. Izabran je bošnjački kandidat koji dobije najveći broj glasova među bošnjačkim kandidatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- (3) Svi kandidati Hrvati čine listu hrvatskih kandidata.
 - 1) Izabran je kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje tri od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.
 - 2) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje dvije od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.
 - 3) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) i b) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje jednoj od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat

koji zadovoljava navedeni uvjet.

- (4) Člana Predsjedništva BiH koji se neposredno bira s teritorije Republike Srpske - jednog Srbina - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.
- (5) Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine.
- (6) Odredbe ovog članka Izbornog zakona za izbor članova Predsjedništva BiH vrijede do izmjene članka V. Ustava BiH sukladno odlukama Europskog suda za ljudska prava.”

Članak 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“.

PSBiH, broj ____/25

_____ 2025. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

Obrazloženje

I-Ustavni temelj

Ustavni temelj za donošenje Zakona o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Izborni zakon) sadržana je u odredbama članka IV.4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za „donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za izvršenje funkcija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine prema Ustavu.

II-Razlozi za donošenje Zakona

Obveza Bosne i Hercegovine je da svojim državljanima osigura demokratsku mogućnost izbora odnosno slobode biranja i kandidiranja na izborima kao i garantiranje slobodnih, transparentnih i pravičnih izbornih procesa.

Donošenje Izbornog zakona, odnosno izmjena istog potrebno je u svrhu unaprjeđenja izbornog okvira.

Također, Izbornim zakonom bi bilo zadovoljeno načelo demokracije da jedan narod, kojim se osigurava pravičan izbor predstavnika u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

III-Principi na kojima je zasnovan zakon

Zakonitosti, transparentnosti, pravne sigurnosti, jasnoće.

IV-Obrazloženje predloženih rješenja

U članku 1. detaljnije se definiše način, rok, uvjeti i postupak izbora članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u cilju preciziranja norme i otklanjanja mogućnosti manipulacije prilikom izbora i imenovanja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

U članku 2. Izbornog zakona, članak 8.1 Zakona, mijenja se i regulira da članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine koji se neposredno biraju s teritorija Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba.

Svi kandidati Bošnjaci čine listu bošnjačkih kandidata. Izabran je bošnjački kandidat koji dobije najveći broj glasova među bošnjačkim kandidatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine, a odredbe ovog članka će se primjenjivati do uskladbe članka V. Ustava BiH, sukladno odlukama Europskog suda za ljudska prava.

U nacrtu zakona člankom 2. se mijenja odredba članka 8.1., koja definira način izbora hrvatskog člana Predsjedništva BiH, uz propisivanje dodatnih uvjeta za izbor hrvatskog člana predsjedništva.

Prijedlog ove odredbe predstavlja ujedno i provođenje odluka Ustavnog suda BiH.

Ustavni sud BiH je u više svojih odluka naveo, da opće načelo demokracije u Bosni i Hercegovini podrazumijeva da jedan narod drugom narodu ne bira predstavnike (toč.39. Odluke Ustavnog suda BiH broj:U- 3/17).

Dužnost članova Predsjedništva je da brani interese entiteta, a što se odnosi na konstitutivne narode i sve građane (čl.1. stavak (2) Poslovnika o radu Predsjedništva).

Navedenim prijedlogom Izbornog zakona, nastoji se osigurati veza između konstitutivnog naroda čije bi interese morao štiti hrvatski član Predsjedništva.

Vitalni interes svakog konstitutivnog naroda jeste da bude adekvatno zastupljen u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim tijelima vlasti (toč. 50. Odluke Ustavnog suda BiH br: U- 23/14).

Veza između onih koje predstavlja i njihovih političkih predstavnika na svim administrativno-političkim razinama je ta koja omogućava legitimitet predstavnicima zajednice. Dakle, samo legitimitet predstavljanja stvara temelj za stvarno sudjelovanje i odlučivanje (toč. 47. Odluke Ustavnog suda BiH U-23/14)

Uvažavajući činjenicu da postoji veza, legitimitet, između bošnjačkog i srpskog člana predsjedništva sa pripadnicima srpskog i bošnjačkog konstitutivnog naroda, a da u isto vrijeme ne postoji veza između hrvatskog naroda sa hrvatskim članom predsjedništva, sukladno stavovima Ustavnog suda BiH, neophodno je da se i hrvatskom konstitutivnom narodu omogući stvarno sudjelovanje i odlučivanje u Predsjedništvu. Ova obveza proizlazi i iz ustavnog načela kolektivne jednakosti konstitutivnih naroda, koje je posebno utvrđeno u Odluci Ustavnog suda BiH U-5/98.

U Bosni i Hercegovini postoje primjeri gdje se pri glasovanju zahtijevaju i dodatni uvjeti (npr. u Parlamentarnoj skupštini BiH- entitetska većina, u Vijeću ministara BiH kod konačnih odluka glas iz svakog konstitutivnog naroda i sl.).

Dodatan uvjet prilikom izbora hrvatskog člana Predsjedništva, i to pobjeda u barem tri županije/kantona od pet županija/kantona, uzet je u obzir s obzirom da u tih pet županija/kantona živi više od 80% hrvatskog naroda u FBiH.

Sukladno stavovima iz Odluke Ustavnog suda BiH (U- 23/14) smatramo da u Izbornom zakonu moraju postojati jasno precizirani kriteriji koji će dovesti do što potpunijeg predstavljanja svakog od konstitutivnih naroda u Predsjedništvu BiH.

Pri ovom prijedlogu, niti jedan građanin s pravom glasa nije diskriminiran, jer je glas svakog birača sa teritorije Federacije BiH jednako važan i ubrojen je u ukupan broj glasova za svakog od kandidata za hrvatskog člana Predsjedništva BiH, samo je na predloženi način spriječena dosadašnja diskriminacija hrvatskog naroda koji bi objektivno zbog svoje malobrojnosti bez ovakvog ili sličnog „dodatnog mehanizma,, i dalje bio u istoj poziciji, jer bi i dalje postojala realna mogućnost da hrvatski član predsjedništva bude izabran zahvaljujući glasovima sa područja gdje ne žive Hrvati odnosno gdje se isti nalaze u manjini.

Naglašavamo, da povreda vitalnog interesa konstitutivnog naroda predstavlja dominacija jedne skupine nad drugom (toč.29. Odluke Ustavnog suda BiH broj: U-3/17)

V-Procjena financijskih sredstava provedbu Zakona

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osiguranje financijskih sredstava.

Pregled odredbi Izbornog zakona Bosne i Hercegovine koje se mijenjaju

Važeća odredba članka 2.5.	Odredba članka 2.5. sa predloženom izmjenom
<p>(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03, 102/09 i 32/10).</p> <p>(2) Kandidate za Središnje izborno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi Povjerenstva za izbor i imenovanje, koje se uspostavlja kao stalno povjerenstvo Zastupničkog doma u skladu s Poslovníkom o radu Zastupničkog doma.</p> <p>(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine iz reda članova Vijeća, tri člana imenuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH iz reda članova tog zajedničkog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i dva člana imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. (4) U Povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.</p> <p>(5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH obavještava Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje raspisuje javni natječaj za popunjavanje jedne ili više navedenih pozicija. Sredstva za troškove javnog natječaja bit će osigurana iz proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p> <p>(6) Kandidati za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uvjete:</p>	<p>(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03, 102/09 i 32/10).</p> <p>„(2) Kandidate za Središnje izborno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi povjerenstva za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Povjerenstvo za izbor i imenovanje se formira najkasnije 120 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p> <p>(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sastoji se od šest (6) članova i čine ga članovi kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.</p> <p>(4) Kandidati za Središnje izborno povjerenstvo BiH moraju ispunjavati sljedeće uvjete:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da je državljanin BiH sa prebivalištem u BiH, - da ima najmanje deset godina radnog staža s visokom stručnom spremom, - da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta - da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, - da nije osuđivan za kaznena djela, - da nije obuhvaćen odredbom članka IX.1

1) da je državljanin BiH, 2) da ima prijavljeno prebivalište u BiH, 3) da ima sveučilišnu diplomu, 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem, 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta, 6) da protiv njega nije potvrđena optužnica, 7) da nije osuđivan za kaznena djela, 8) da nije obuhvaćen odredbom članka 1.6, članka 1.7 i članka 1.7.a ovog zakona; 9) da je stručnjak s najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblastima izravno vezanim za provedbu izbora, 10) da ne obavlja niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obavljao dužnost u tijelima političke stranke, te udruge ili fondacije koje su organizacijski ili financijski povezane s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke, 11) da nije nositelj izabranog mandata ili član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12, stavak (4), ovog zakona, 12) da nije kandidat niti da je bio kandidat za izbore za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i 13) da mu nije izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa prema članku 2.3, stavak (2), ovog zakona, za koju je osobno odgovoran, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.

(7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH, dvotrećinskom većinom glasova, na osnovu uvjeta i kriterija propisanih stavkom (6) ovog članka, te će užu listu od najmanje tri rangirana kandidata dostaviti Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

(8) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog natječaja, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.

(9) U skladu sa svojim procedurama, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata.

(10) Ako se lista kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne

Ustava Bosne i Hercegovine,

- da ima iskustvo u provođenju izbora i poznavanje izbornog procesa,

- da ne obnaša dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili zaklade organizacijski ili financijski povezanim s političkim strankama, te da nije uključen u aktivnosti političke stranke.

(5) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će usvojiti svoj Poslovnik o radu u kojem će, između ostalog, utvrditi potupak javnog natječaja i utvrđivanja rang-liste kandidata za imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koja se dostavlja Parlamentarnoj skupštini. Rang-lista kandidata se utvrđuje većinom od pet (5) glasova članova povjerenstva.

(6) Povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dužno je dostaviti rang-listu kandidata Parlamentarnoj skupštini najkasnije 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(7) Parlamentarna skupština imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata prema redosljedu na listi, a sukladno stavku (1) članka 2.5. Ako se ova lista ne dostavi Parlamentarnoj skupštini u roku od 30 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavljaju obavljati dužnost do imenovanja novih članova.

(8) Ukoliko Parlamentarna skupština ne imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje, nova procedura izbora i imenovanja će

<p>dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni natječaj, na osnovu kriterija navedenih u stavku (6) ovog članka, najkasnije 15 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Ako Povjerenstvo za izbor i imenovanje nije raspisalo javni natječaj iz stavka (5) ovog članka, odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.</p> <p>(11) Dotadašnji članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p>	<p>se pokrenuti najkasnije u roku od 15 dana.</p> <p>(9) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne može obavljati dužnost iz razloga utvrđenih člankom 2.15 ovog Zakona, Središnje izborni povjerenstvo BiH izvješćuje Parlamentarnu skupštinu. Parlamentarna skupština u tom slučaju imenuje novog člana iz istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se s liste kandidata koju je dostavilo povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p> <p>(10) Stupanjem na snagu ovog Zakona, formirati će se povjerenstvo za izbor i imenovanje članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i pokrenuti procedura izbora i imenovanja članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u skladu s odredbama ovog Zakona.“</p> <p>(11) Dotadašnji članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.</p>
<p>Važeća odredba članka 8.1.</p>	<p>Odredba članka 8.1. sa predloženom izmjenom</p>
<p>(1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH), koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis da glasuje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova među kandidatima iz istog konstitutivnog naroda.</p> <p>(2) Člana Predsjedništva BiH, koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske - jednog Srbina, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.</p> <p>(3) Mandat članova Predsjedništva BiH</p>	<p>(1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH) koji se neposredno biraju s teritorija Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba.</p> <p>(2) Svi kandidati Bošnjaci čine listu bošnjačkih kandidata. Izabran je bošnjački kandidat koji dobije najveći broj glasova među bošnjačkim kandidatima u Federaciji Bosne i Hercegovine.</p>

traje četiri godine.

(9) (3) Svi kandidati Hrvati čine listu hrvatskih kandidata.

a) Izabran je kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje tri od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.

b) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje dvije od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.

c) Ukoliko hrvatski kandidat nije izabran sukladno odredbama stavka 3. točka a) i b) ovog članka, onda je izabran kandidat koji dobije najveći ukupan broj glasova među hrvatskim kandidatima u Federaciji BiH uz uvjet da je taj kandidat osvojio najveći broj glasova među hrvatskim kandidatima u najmanje jednoj od pet županija, i to: Hercegovačko-neretvanskoj, Srednjobosanskoj, Zapadnohercegovačkoj, Hercegbosanskoj i

Posavskoj. Ukoliko kandidat koji je osvojio najveći broj glasova u Federaciji BiH ne zadovoljava navedeni uvjet, uzima se sljedeći kandidat s liste hrvatskih kandidata po broju glasova i tako do kraja liste dok se ne pronađe kandidat koji zadovoljava navedeni uvjet.

(4)Člana Predsjedništva BiH koji se neposredno bira s teritorije Republike Srpske - jednog Srbina - biraju birači upisani u Središnji birački popis za glasovanje u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

(5)Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine.

(6)Odredbe ovog članka Izbornog zakona za izbor članova Predsjedništva BiH vrijede do izmjene članka V. Ustava BiH sukladno odlukama Europskog suda za ljudska prava.

**IZBORNI ZAKON
BOSNE I HERCEGOVINE
(Tehnički prečišćeni tekst¹)**

**POGLAVLJE 1
OSNOVNE ODREDBE**

Članak 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i zastupnika Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.1a

Pojedini izrazi korišteni u ovom Zakonu znače:

- 1) "Politički subjekt" podrazumijeva političku stranku, neovisnog kandidata, koaliciju ili listu neovisnih kandidata, ovjerenu za sudjelovanje na izborima sukladno s ovim Zakonom.
- 2) „Izvršna funkcija“ podrazumijeva člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, člana Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i njihove zamjenike, predsjednika i potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, člana Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, člana Vlade Republike Srpske, uključujući

¹Ovaj tehnički prečišćeni tekst sadrži temeljni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 23/01), te Odluku o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 7/02), Odluku o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 9/02), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 20/02), Ispravka zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 25/02), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 4/04), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 20/04), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 25/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 52/05), Ispravka zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 65/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 77/05), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 11/06), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 24/06), Zakon o usvajanju zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 32/07), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 33/08), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 37/08), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 32/10), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 18/13); Zakon o izmjeni i dopuni Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 7/14), Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH („Službeni glasnik BiH broj 31/16), Zakon o izmjenama Izbornog zakona BiH („Službeni glasnik BiH broj 41/20), Odluku kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 38/22), Odluku kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 51/22), Odluku kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 67/22), Odluku kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 24/24) i Ispravku Odluke kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH broj 24/24) i

U ovom tehnički prečišćenom tekstu **su precrtane** odredbe Izbornog zakona BiH koje su prestale da važe i **označena** **odehlianim** i **kosim slovima** Rješenja Ustavnog suda BiH temeljem kojih su prestale

predsjednika Vlade, člana Vlade Brčko Distrikta BiH, člana vlade kantona, gradonačelnika, zamjenika gradonačelnika, načelnika općine i zamjenika načelnika općine.

- 3) "Izborna jedinica" podrazumijeva:
 - a) osnovnu izbornu koja podrazumijeva općinu, grad Banju Luku, Brčko distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara u kojoj se bira i konstitura ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
 - b) kantonalnu izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira ukupan broj predstavnika za određenu razinu vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
 - c) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituira entitetska razina vlasti, koje unutar sebe imaju višečlane izborne jedinice i
 - d) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira državna razina vlasti.
- 4) "Višečlana izborna jedinica" podrazumijeva izbornu jedinicu u kojoj se bira više od jednog a manje od ukupnog broja predstavnika za određenu razinu vlasti.
- 5) "Izborni ciklus" podrazumijeva mandatno razdoblje koje se odnosi na određenu razinu vlasti.
- 6) "Izborni prag" podrazumijeva određen postotak osvojenih glasova (važućih glasačkih listića) koji mora osvojiti politički subjekt da bi stekao pravo sudjelovanja u raspodjeli mandata.
- 7) „Izborna kampanja“ su radnje i postupci u razdoblju koje počinje 30 dana prije dana održavanja izbora i završava se nastupanjem početka razdoblja od dvadeset četiri (24) sata prije otvaranja biračkih mjesta, tijekom kojeg politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programima i kandidatima za predstojeće izbore.
- 8) „Preuranjena izborna kampanja“ je svaki oblik radnji iz kampanje koje poduzimaju politički subjekti u razdoblju od raspisivanja izbora do razdoblja službenog početka izborne kampanje.
- 9) „Prebivalište“ je općina, grad ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi.
- 10) „Kompenzacijski mandat“ je mandat koji služi za kompenziranje nedovoljne proporcionalnosti, a koja nastaje zbrajanjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice;
- 11) „Kandidacijska lista“ je lista koju podnose politički subjekti i koju ovjerava Središnje izborno povjerenstvo BiH za sudjelovanje na izborima.
- 12) „Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate“ je lista koju podnose politički subjekti s koje se dodjeljuje kompenzacijski mandat prema redoslijedu kandidata na listi, a koja se podnosi nakon ovjere redovne liste.
- 13) „Pripadnik nacionalne manjine“ je državljanin Bosne i Hercegovine koji potpada pod definiciju sadržanu u Zakonu o zaštiti prava nacionalnih manjina („Službeni glasnik BiH“, br. 12/03, 76/05 i 93/08)
- 14) "Raseljena osoba" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine kojoj je status raseljene osobe utvrdilo nadležno tijelo uprave za pitanja raseljenih osoba sukladno s zakonom.
- 15) "Izbjegla osoba" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo i boravi u inozemstvu u statusu izbjegle osobe iz BiH.

- 16) "Parlamentarna stranka" podrazumijeva političku stranku koja je zastupljena u zastupničkim ili zakonodavnim tijelima vlasti.
- 17) "Izorno razdoblje" podrazumijeva razdoblje od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.
- 18) "Izorna godina" je razdoblje koje se poklapa s kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno održavanje izbora.
- 19) "Birač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis.
- 20) "Glasač" je, u smislu ovog Zakona, državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Središnji birački popis i koji je ostvario aktivno biračko pravo.
- 21) „Općinsko izborno povjerenstvo” je izborno povjerenstvo koje se odnosi na osnovnu izbornu jedinicu iz stavka (1), točka 3), alineja a) ovog članka.
- 22) "Elektronski mediji", u smislu ovog zakona, su javne i privatne televizijske i radio stanice sa odgovarajućom dozvolom Regulatorne agencije za komunikacije (RAK).
- 23) "Onlajn mediji", u smislu ovog zakona, su internet portali i druge internetske platforme koje predstavljaju sredstva komunikacije sa ciljem informiranja od javnog interesa.
- 24) "Tiskani mediji", u smislu ovog zakona, su tiskane publikacije, poput npr. novina, tabloida, časopisa, knjiga, pamfleta, a koje predstavljaju sredstva masovne komunikacije sa ciljem informiranja od javnog interesa.
- 25) "Društvene mreže" su internetske ili mobilne platforme koje omogućavaju dvosmjernu interakciju putem sadržaja i komunikacije koje generiraju korisnici, odnosno mediji dostupni na određenim platformama dizajniranim da korisnicima omoguće kreiranje sadržaja i interakciju s informacijama i njihovim izvorima.
- 26) "Govor mržnje" je svaki oblik javnog izražavanja ili govora koji izaziva ili potiče mržnju, diskriminaciju ili nasilje protiv bilo koje osobe ili grupe osoba, na osnovu rase, boje kože, nacionalnosti, spola ili vjere, etničkog porijekla ili bilo koje druge lične karakteristike ili orijentacije koja podstiče na diskriminaciju, neprijateljstvo i nasilje.
- 27) "Zloupotreba javnih sredstava i resursa", u smislu ovog zakona, je bilo koje nezakonito korištenje sredstava i resursa države BiH, entiteta, kantona, Brčko distrikta BiH i drugih jedinica lokalne uprave i samouprave, kojim kandidati na izborima i izbornim listama, kao javni ili državni dužnosnici, ili neposredno izabrane osobe, raspolazu za potrebe obavljanja službene dužnosti. Pod resursima se, u smislu ove definicije, podrazumijevaju pokretna i nepokretna imovina, kao i svi ljudski resursi javnih institucija koji se koriste u okviru radnog vremena.
- 28) „Izborne tehnologije“ su skup informacijsko-komunikacijskih programa, informacijsko-komunikacijskih uređaja, metoda i postupaka, kao i druga tehnička oprema koja se koristi u izbornom procesu, koje mogu uključivati, između ostalog: opremu za elektroničko prebrojavanje glasačkih listića, opremu za elektroničku identifikaciju birača, opremu za video nadzor i snimanje nadzornih video snimaka na biračkim mjestima i centrima za brojanje, itd., ali neće uključivati opremu za elektroničko glasovanje.

- 29) „Nepotvrđeni glasački listić“ je glasački listić istovjetnog dizajna i sadržaja kao i običan glasački listić koji se nakon glasovanja stavlja u posebnu kuvertu i koji se ne prebrojava na redovnom biračkom mjestu, već se broji u centru za brojanje nakon provjere biračkog prava.
- 30) „Izborni materijal“ je materijal koji se koristi na biračkom mjestu i dijeli se na osjetljivi i neosjetljivi materijal.
- 31) „Zloupotreba djece u političke svrhe“ je uključivanje djeteta u aktivnosti koje mogu biti povezane s političkim zagovaranjem ili promoviranjem.
- 32) „Donacije i prilozi“ su povremene ili redovne uplate ili prilozi kojima fizičke ili pravne osobe daju novac političkom subjektu u iznosu većem od iznosa članarine, kao i pružanje usluga ili davanje proizvoda političkom subjektu bez naknade.
- 33) „Troškovi izborne kampanje“ obuhvaćaju sve troškove nastale u svrhu javnog predstavljanja sudionika i njihovih izbornih programa na izborima i pozivanja birača da glasuju za njih, što uključuje između ostalog: organiziranje i održavanje skupova, promoviranje, izradu i distribuiranje reklamnog materijala, brošura i sličnih materijala, političko oglašavanje, medije, marketing, odnose s javnošću i konzultantske usluge, izvođenje obuka za stranačke aktivnosti kao i druge aktivnosti čija je svrha nedvosmisleno povezana s izbornom kampanjom

Članak 1.2

(1) Sredstva za provedbu izbora su sredstva za materijalne troškove i sredstva za naknade za rad tijela za provedbu izbora.

(2) Sredstva za materijalne troškove su sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja tijela za provedbu izbora iz članka 2.9 i članka 2.13 ovog Zakona i Odluke Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Središnje izborni povjerenstvo BiH), kojom se utvrđuje nadležnost izbornih povjerenstava entiteta, a sukladno s člankom 2.21 ovog Zakona.

(3) Sredstva za naknade za rad tijela za provedbu izbora su sredstva utvrđena u članku 2.12 stavak (9) i članka 2.19 stavak (16) i (17) ovog Zakona.

Članak 1.2a

(1) U proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Proračun BiH) osiguravaju se sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz članka 2.9 i članka 2.19 stavak (17) ovog Zakona.

(2) U proračunu entiteta i kantona osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izbornih tijela iz članka 2.21 ovog Zakona sukladno s Odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom se utvrđuje nadležnost ovih izbornih tijela, kao i nedostajuća sredstva za financiranje obveza iz stavka (3) ovog članka.

(3) U proračunu općina i grada osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja općinskih izbornih povjerenstava iz članka 2.13 i sredstva za naknade iz članka 2.12 stavak (9) i članka 2.19 stavak (16) ovog Zakona.

(4) U proračunu Brčko distrikta osiguravaju se sredstva za vršenje ovlaštenja izbornog povjerenstva Brčko distrikta i sredstva za naknade za rad izbornog povjerenstva i biračkih odbora Brčko distrikta sukladno s Izbornim zakonom Brčko distrikta.

(5) Sredstvima za vršenje ovlaštenja i provedbe izbora samostalno raspolaže u okviru odobrenog proračuna izorno povjerenstvo iz stavka (1), (2), (3) i (4) ovog članka, koja je ovlaštena odrediti način korištenja sredstava i provoditi nadzor nad njihovom raspodjelom i korištenjem.

(6) Proračunska sredstva potrebna za financiranje izbora isplaćuju se u vrijeme i u iznosima koje odredi organ nadležan za provedbu izbora. Ukupan iznos sredstava za provođenje izbora predviđen odgovarajućim proračunima, institucije iz st. (1), (2), (3) i (4) ovog članka moraju staviti na raspolaganje najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o raspisivanju izbora.

(7) U slučaju da proračun za fiskalnu godinu u kojoj se održavaju izbori nije usvojen, institucije iz stavka (9) ovog članka osiguravaju sredstva za vrijeme privremenog financiranja, bilo iz prenesenih sredstava akumuliranog viška prihoda preostalog nakon pokrića rashoda iz prethodnih fiskalnih godina, iz sredstava tekućih pričuva ili sredstava iz bilo kojeg drugog izvora ili kategorije prihoda.

(8) Nijedna odredba ovog članka ne smije se tumačiti na način na koji se sprječava raspodjela sredstava prije isteka roka iz stavka (6).

(9) Za provedbu odredbi ovog članka nadležno je Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine i institucije nadležne za izvršenje proračuna na relevantnoj razini vlasti.

Članak 1.2.b

(1) Izuzetno od odredbe članka 6. Zakona o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Središnje izorno povjerenstvo BiH može podnijeti proračunski zahtjev sukladno članku 1.2. ovog zakona, koji prelazi iznos gornje granice rashoda koju utvrđuje Ministarstvo financija i trezora BiH, ukoliko je takav zahtjev u skladu s odobrenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, potrebnim angažiranjem vanjskog osoblja i uvođenjem izbornih tehnologija.

(2) Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine može dati svoje mišljenje o proračunskom zahtjevu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, bez mogućnosti njegove izmjene, osim u slučaju kada je proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u suprotnosti s preuzetim obvezama o ograničenjima rashoda i/ili potrošnje po osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, ili kada nacrt proračuna dovodi do proračunske neravnoteže čije bi uravnoteženje dovelo do umanjenja nacrta proračuna bilo kojeg drugog korisnika proračuna, pojedinačno ili linearno na zbirnom nivou

Članak 1.2c

Kada načelniku općine, odnosno gradonačelniku, koji je neposredno izabran, prestane mandat sukladno s zakonom, sredstva za provedbu novih izbora osigurati će se u proračunu općine, odnosno grada za koje se provodi izbor za načelnika općine, odnosno za gradonačelnika.

Članak 1.3

Izbor članova svih tijela vlasti vrši se na temelju slobodnih i periodičnih izbora, općeg i jednakoga biračkog prava direktno od birača tajnim glasovanjem, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 1.3a

- (1) Članovi zastupničkih tijela izabrani sukladno s ovim Zakonom, osim u slučajevima utvrđenim člankom 1.10 ovog Zakona, ne mogu se opozvati.
- (2) Mandat članova zastupničkih tijela izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana objave rezultata izbora u Službenom glasniku BiH.
- (3) Izabrani nositelj mandata, izabran na neposrednim i posrednim izborima, dužan je da potpiše izjavu kojom odbija ili prihvata mandat na obrascu koji propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH u roku od sedam dana od primitka izjave.

Članak 1.4

- (1) Svaki državljanin Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: državljanin BiH) sa navršениh 18 godina života ima pravo da glasuje i da bude biran (u daljnjem tekstu: biračko pravo), sukladno s odredbama ovog Zakona.
- (2) Da bi ostvario svoje biračko pravo, državljanin BiH mora biti upisan u Središnji birački popis, sukladno s ovim Zakonom.

Članak 1.5

- (1) Državljanin BiH, koji imaju biračko pravo sukladno s ovim Zakonom, imaju pravo da glasuju osobno u općini u kojoj imaju prebivalište.
- (2) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu i ima biračko pravo, ima pravo da glasuje osobno (dolaskom na odgovarajuće biračko mjesto u BiH ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu) ili poštom (slanjem glasačkog listića poštom) za općinu u kojoj je imao prebivalište prije odlaska u inozemstvo, ako u toj općini ima prijavljeno prebivalište u trenutku podnošenja prijave za glasovanje van zemlje.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH će posebnim propisom, sukladno s ovim Zakonom, regulirati kompletan postupak glasovanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH (postupak i rokove prijavljivanja za glasovanje, imenovanje biračkih odbora, utvrđivanje broja i rasporeda biračkih mjesta i postupak provedbe izbora).
- (4) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdit će broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH prema kriterijima iz članka 5.2 ovoga Zakona.
- (5) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenovat će biračke odbore za glasovanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, tako da se u svakom biračkom odboru osigura zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.
- (6) Državljanin Bosne i Hercegovine, koji ima dvojno državljanstvo sukladno s člankom I 7D Ustava Bosne i Hercegovine, ima pravo glasovati, samo ako je Bosna i Hercegovina država njegovog prebivališta.

Članak 1.6

(1) Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju, i nijedna osoba koja je pod optužnicom Suda, a koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat (pojam kandidata u smislu ovog zakona odnosi se na osobe oba spola), niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Sve dok neka politička stranka ili koalicija ima na dužnosti ili položaju u političkoj stranci osobu iz stavka (1) ovog članka, smatrat će se da ne ispunjava uvjete za sudjelovanje na izborima.

Članak 1.7

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred Sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju razmatrao je njen dosije prije uhićenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Članak 1.7a

Nijedna osoba koja je na izdržavanju kazne koju je izrekao sud druge zemlje ili osoba koja se nije povinovala naredbi da se pojavi pred sudom druge zemlje zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njen dosije prije uhićenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisana u Središnji birački popis, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu dužnost na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Članak 1.7b

Nijedna osoba koja je osuđena od strane bilo kojeg međunarodnog ili domaćeg suda za zločin genocida, zločine protiv čovječnosti ili ratne zločine ne može se kandidirati na izborima niti obavljati bilo koju izbornu, imenovanu ili drugu dužnost.

Članak 1.8

(1) Sudci redovnih i ustavnih sudova, tužitelji i njihovi zamjenici, pravobranitelji i njihovi zamjenici, ombudsmani i njihovi zamjenici, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnih revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke Bosne i Hercegovine, pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine, pripadnici Obavještajno-sigurnosne agencije Bosne i Hercegovine, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inozemstvu, koji imaju diplomatski status u skladu s Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, mogu se kandidirati za javnu izbornu dužnost samo ako prethodno podnesu ostavku na svoj položaj ili postupe sukladno zakonima kojima se regulira njihov status. Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da osoba iz ovog stava nije podnijela ostavku na položaj ili nije postupila sukladno sa zakonom kojim se regulira njen status u razdoblju od ovjere kandidature do tiskanja glasačkih listića, uklonit će se ime osobe s ovjerenih kandidacijskih listi, a ako se isto utvrdi nakon tiskanja glasačkih listića, takvoj osobi neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji. U postupku utvrđivanja ovih činjeničnih okolnosti, institucije su dužne dostaviti podatke iz evidencije kandidata na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a kandidati su dužni dostaviti dokaz da su riješili svoj status

(2) Ako izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine istodobno ima mandat člana Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske ili kantonalne skupštine, dužan je u roku od tri dana u pisanom obliku obavijestiti Središnje izborno povjerenstvo BiH za koji se mandat odlučio, čime mu drugi mandati koje ima prestaju.

(3) Ako izaslanik u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stekne pravo na mandat u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnoj skupštini Republike Srpske ili kantonalnoj skupštini sukladno s člankom 9.10 ovog Zakona, a u pisanom obliku u roku od tri dana ne obavijestiti Središnje izborno povjerenstvo BiH o odricanju tog prava, mandat mu neće biti dodjeljen, već će biti dodjeljen slijedećem kvalificiranom kandidatu s liste iste izborne jedinice sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona. Ako se nakon upita Središnjeg izbornog povjerenstva BiH izaslanik odluči za korištenje tog prava, prestaje mu mandat izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(4) Jedna osoba može obnašati najviše jednu neposredno izabranu javnu dužnost ili najviše jednu neposredno i jednu posredno izabranu dužnost, osim ako ovim Zakonom nije drugačije regulirano. Nespojivo je istodobno obnašanje ovih dužnosti sa obnašanjem dužnosti u izvršnim tijelima vlasti. Također je nespojivo istodobno obnašanje više od jedne dužnosti u izvršnim tijelima vlasti.

(5) Jedna osoba ne može istodobno obnašati javnu izabranu dužnost u Bosni i Hercegovini i javnu izabranu ili politički imenovanu dužnost u drugoj državi. Nositelj izborne ili politički imenovane dužnosti u drugoj državi dužan je, u roku od 48 sati nakon potvrde njegovog mandata u Bosni i Hercegovini, vratiti jedan od ova dva mandata. Nositelj javne izborne dužnosti u Bosni i Hercegovini, koji je izabran ili imenovan na politički imenovanu dužnost u drugoj državi, dužan je u roku od 48 sati od izbora ili imenovanja u drugoj državi, vratiti mandat u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.8a

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo bilo koje razine vlasti u Bosni i Hercegovini može obnašati izvršnu dužnost za vrijeme trajanja njenog mandata. Za vrijeme obnašanja njene izvršne dužnosti, mandat osobe u zakonodavnom tijelu ostaje u mirovanju.

(2) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini, a na osnovu prethodnog mandata obnaša izvršnu dužnost i odluči da je nastavi, dužna je svoj mandat u zakonodavnom tijelu staviti u mirovanje prije konstituirajuće sjednice zakonodavnog tijela u koje je izabrana dok se druga osoba ne imenuje na istu izvršnu dužnost ili dok ne podnese ostavku.

(3) U razdoblju u kojem mandat miruje, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa iste liste sa koje je izabrana osoba s mandatom u mirovanju.

(4) Mandat osobe u Domu naroda Federacije Bosne i Hercegovine će, prema odredbama ovog članka, također ostati u mirovanju u slučaju kada njen mandat u kantonalnoj skupštini ostaje u mirovanju.

(5) Sva prava i dužnosti u svezi s položajem koji se stavlja u mirovanje sukladno ovom članku obustavljaju se za vrijeme u kojem mandat miruje. Kandidat koji zamjenjuje osobu čiji je mandat stavljen u mirovanje uživati će sva prava i dužnosti vezane za položaj tokom razdoblja u kojem mandat miruje.

(6) U roku od deset dana od usvajanja ovog zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom urediti pitanja iz stavaka (1) i (2) ovog članka.

Članak 1.8b

(1) Po prestanku obavljanja izvršne dužnosti, sukladno članku 1.8a, stavcima (1) i (2), ovog zakona, izabrani član zakonodavnog tijela koji je svoj mandat stavio u mirovanje može ponovo obavljati svoj mandat, pod uvjetom da podnese pisani zahtjev Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije u roku od osam dana od dana prestanka obnašanja izvršne dužnosti.

(2) Mirovanje mandata stupa na snagu petog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Članak 1.8c

(1) Osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo za vrijeme trajanja svog mandata može svoj mandat staviti u mirovanje najviše jedan put. Zahtjev za stavljanje mandata u mirovanje podnosi se u pisanom obliku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka, osoba koja je izabrana u zakonodavno tijelo a koja je stavila svoj mandat u mirovanje, sukladno odredbama članka 1.8a, stavak (2), ovog zakona, ne može staviti svoj mandat u mirovanje više od dva puta.

(3) Mirovanje mandata ne može trajati kraće od šest mjeseci, osim na osnovu članka 1.8a, stavak (2) ovog zakona, kada mirovanje mandata traje do imenovanja druge osobe na istu izvršnu dužnost ili do podnošenja ostavke.

Članak 1.9

(1) Mandat pripada izabranom nositelju mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata koja ga je predložila na kandidacijskoj listi. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

(2) Ukoliko izabrani nositelj mandata, tijekom trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata koja je sudjelovala na izborima i na čijoj je kandidacijskoj listi bio izabrani nositelj mandata, postaje samostalni vijećnik/odbornik, odnosno poslanik/zastupnik.

Članak 1.10

(1) Izabranom članu tijela vlasti na svim razinama prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. danom podnošenja ostavke;
2. ako je opozvan sukladno s zakonom;
3. danom smrti;
4. danom pravomoćnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili dulje;
5. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti;
6. danom pravomoćnosti sudske presude kojom mu je izrečena kazna koja za pravnu posljedicu osude ima prestanak te službene dužnosti i prestanak tog radnog odnosa
7. danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti;
8. danom kada je izabran ili imenovan na dužnost čije je obnašanje nespojivo sa dužnošću izabranog člana određenog tijela, kao što je predviđeno zakonom;
9. ako odjavi nrehivalište sa područia izborme iedimice u kojoj ie unisan u Središnii hirački nopolis da

glasuje i u kojoj je izabran, istekom roka od šest mjeseci od dana prijave prebivališta, ili

10. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran,

11. danom pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je utvrđeno da izabrani dužnosnik nije postupio sukladno odredbama članka 1.8a, 1.8b ili 1.8c Izbornog zakona BiH

(2) Izabranom članu tijela vlasti na bilo kojoj razini prestaje mandat danom nastupanja nekog od razloga za prestanak mandata utvrđenih zakonom. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odluku o prestanku mandata izabranom članu tijela vlasti u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana kada su nastupili razlozi za prestanak mandata, odnosno od saznanja o razlogu za prestanak mandata i o tome izvješćuje tijelo vlasti u kojem je izabrani član imao mandat.

(3) Ako izabrani član tijela vlasti podnese ostavku, dužan je da je podnese na obrascu koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 1.11

Svi organi vlasti na svim razinama i dužnosnici u Bosni i Hercegovini i u diplomatsko konzularnim predstavništvima BiH obvezni su pomagati tijelima nadležnim za provedbu izbora.

Članak 1.12

Nadležna tijela na svim razinama vlasti ne smiju diskriminirati osobe zbog pripadnosti nekoj političkoj stranci ili koaliciji, ili zbog davanja potpore neovisnom kandidatu ili listi neovisnih kandidata.

Članak 1.13

Prijava za ovjeru za sudjelovanje na izborima uključuje izjavu potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata, predstavnika liste neovisnih kandidata, registrirane udruge, ili drugog registriranog organiziranog oblika djelovanja nacionalnih manjina i grupe od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo, da će se ta politička stranka, koalicija, neovisni kandidati, registrirane udruge, drugi organizirani oblici djelovanja nacionalnih manjina, u svojim aktivnostima pridržavati Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Članak 1.14

(1) Izbori na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve nedjelje u listopadu, osim ako se ovaj nadnevak ne podudara s obilježavanjem vjerskog blagdana jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve nedjelje u listopadu, zbog podudaranja s vjerskim blagdanom, Središnje izborno povjerenstvo BiH zakazuje za nedjelju nakon prve nedjelje u listopadu koja se ne podudara sa vjerskim blagdanom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH raspisuje izbore sukladno s ovim Zakonom, izvješćuje sva nadležna tijela na svim razinama vlasti i javnost o nadnevku održavanja izbora najmanje 150 dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 14 ovog Zakona nije drugačije određeno.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje nadnevke izbora za sve razine vlasti u „Službenom glasniku BiH”, u službenim glasilima entiteta i “Službenom glasniku Brčko distrikta BiH” i sredstvima javnog informiranja.

POGLAVLJE 2

TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 2.1

- (1) Tijela nadležna za provedbu izbora su izborna povjerenstva i birački odbori.
- (2) Izborna povjerenstva i birački odbori neovisni su i nepristrani u svom radu. Član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora neće sudjelovati u donošenju odluke kada taj član ili član njegove uže obitelji ima osobni ili financijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano. Članovima uže obitelji smatraju se članovi obitelji u smislu članka 15.7 stavak (2) ovog Zakona.
- (3) Prije stupanja na dužnost, svaki pojedinačni član izbornog povjerenstva i biračkog odbora dužan je potpisati zakletvu čiji tekst glasi: "Ovim se zaklinjem da ću vjerno, savjesno i nepristrano obavljati dodijeljene mi dužnosti i provoditi i poštovati Ustav i zakone Bosne i Hercegovine."

Članak 2.2

- (1) Član izbornog povjerenstva i biračkog odbora je osoba s pravom glasa.
- (2) Član izbornog povjerenstva je osoba s odgovarajućom strukovnom spremom i iskustvom u provedbi izbora, a član biračkog odbora je osoba s odgovarajućom strukovnom spremom.
- (3) Središnje izborna povjerenstvo BiH utvrđuje koje su kvalifikacije potrebne za člana izbornog povjerenstva i biračkog odbora u smislu iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Članovi tijela za provedbu izbora su obvezni stalno se obučavati tijekom obnašanja mandata sukladno s planom i programom izobrazbe koji donosi Središnje izborna povjerenstvo BiH.
- (5) Ukoliko član izbornog povjerenstva i biračkog odbora tijekom mandata ne prisustvuje obuci iz stavka (4) ovog članka, bit će razriješen dužnosti.
- (6) U svrhu obučavanja članova tijela nadležnih za provedbu izbora, Središnje izborna povjerenstvo BiH uspostavlja Centar za edukaciju.

Članak 2.3

- (1) Za člana biračkog odbora ili izbornog povjerenstva, osim Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ne može biti imenovana osoba:
 1. koja se ne može kandidirati u smislu odredbi članaka 1.6, 1.7 i 1.7a ovog Zakona;
 2. koja je član najvišeg izvršno-političkog tijela političke stranke ili koalicije (predsjednik, potpredsjednik, glavni tajnik, tajnik ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);
 3. koja je nositelj izabranog mandata ili je član izvršnog tijela vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12 stavak (4) ovog Zakona;
 4. koji je aktualni kandidat ili je bio kandidat za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima; i
 5. kojoj je izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je osobno odgovorna, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.
- (2) Središnje izborna povjerenstvo BiH odlučit će da li težina povrede i osobna odgovornost u smislu točke 5. ovog članka čine osobu nepodobnom da bude član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora.

Članak 2.4

(1) Član izbornog povjerenstva imenuje se na sedam (7) godina.

(2) Član biračkog odbora imenuje se za svake izbore.

Članak 2.5

(1) Središnje izorno povjerenstvo BiH ima sedam članova: dva Hrvata, dva Bošnjaka, dva Srbina i jednog iz reda ostalih. U Središnjem izbornom povjerenstvu BiH će se osigurati ravnopravna zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03, 102/09 i 32/10).

(2) Kandidate za Središnje izorno povjerenstvo BiH zajednički predlažu članovi Povjerenstva za izbor i imenovanje, koje se uspostavlja kao stalno povjerenstvo Zastupničkog doma u skladu s Poslovníkom o radu Zastupničkog doma.

(3) Povjerenstvo za izbor i imenovanje ima sedam članova, od kojih dva člana imenuje predsjednik Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine iz reda članova Vijeća, tri člana imenuje Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH iz reda članova tog zajedničkog povjerenstva Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i dva člana imenuje predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) U Povjerenstvu za izbor i imenovanje moraju biti zastupljeni konstitutivni narodi, dva Bošnjaka, dva Srbina i dva Hrvata i jedan iz reda ostalih.

(5) Najkasnije 180 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH obavještava Kolegij Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Najkasnije 150 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje raspisuje javni natječaj za popunjavanje jedne ili više navedenih pozicija. Sredstva za troškove javnog natječaja bit će osigurana iz proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(6) Kandidati za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH moraju ispunjavati sljedeće opće i posebne uvjete:

- 1) da je državljanin BiH,
- 2) da ima prijavljeno prebivalište u BiH,
- 3) da ima sveučilišnu diplomu,
- 4) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova predviđenih položajem,
- 5) da nije otpušten iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojoj razini vlasti u Bosni i Hercegovini u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog mjesta,
- 6) da protiv njega nije potvrđena optužnica,
- 7) da nije osuđivan za kaznena djela,
- 8) da nije obuhvaćen odredbom članka 1.6, članka 1.7 i članka 1.7.a ovog zakona;
- 9) da je stručnjak s najmanje pet godina relevantnog iskustva u oblastima izravno vezanim za provedbu izbora,
- 10) da ne obavlja niti je u posljednjih deset godina prije kandidiranja obavljao dužnost u tijelima političke stranke, te udruge ili fondacije koje su organizacijski ili financijski povezane s političkim strankama, te da nije bio uključen u bilo kakve aktivnosti političke stranke,
- 11) da nije nositelj izabranog mandata ili član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim člankom 2.12. stavak (4) ovog zakona

- 12) da nije kandidat niti da je bio kandidat za izbore za bilo koju razinu vlasti na posljednjim općim i posljednjim lokalnim izborima, i
- 13) da mu nije izrečena kazna za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa prema članku 2.3, stavak (2), ovog zakona, za koju je osobno odgovoran, u posljednje četiri godine, računajući od dana pravomoćnosti odluke.
- (7) Najkasnije 90 dana prije isteka mandata člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Povjerenstvo za izbor i imenovanje utvrđuje rang-listu kandidata za Središnje izborno povjerenstvo BiH, dvotrećinskom većinom glasova, na osnovu uvjeta i kriterija propisanih stavkom (6) ovog članka, te će užu listu od najmanje tri rangirana kandidata dostaviti Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.
- (8) Povjerenstvo za izbor i imenovanje dužno je usvojiti poslovnik kojim će urediti postupak oglašavanja javnog natječaja, održavanje sastanaka i donošenje odluke o rang-listi kandidata.
- (9) U skladu sa svojim procedurama, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata.
- (10) Ako se lista kandidata za člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne dostavi Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH u roku od 60 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH predlaže i imenuje članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH s liste kandidata koji su se prijavili na javni natječaj, na osnovu kriterija navedenih u stavku (6) ovog članka, najkasnije 15 dana prije isteka mandata članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Ako Povjerenstvo za izbor i imenovanje nije raspisalo javni natječaj iz stavka (5) ovog članka, odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
- (11) Dotadašnji članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastavit će obavljati svoju dužnost do imenovanja novih članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 2.5a

- (1) U slučaju da član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dobrovoljno podnese ostavku, umre, bude trajno spriječen obavljati dužnost ili ispunj uvjete za odlazak u starosnu mirovinu, Središnje izborno povjerenstvo BiH će obavijestiti Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH imenovat će novog člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u skladu s procedurom propisanom u članku 2.5 ovog zakona.
- (2) Ukoliko članu Središnjeg izbornog povjerenstva istekne mandat ili ukoliko dobrovoljno podnese ostavku ili ispunj uvjete za starosnu mirovinu tijekom izborne godine, mandat će mu se produžiti do isteka izbornog razdoblja i novi član Središnjeg izbornog povjerenstva se nakon toga imenuje po postupku predviđenom ovim zakonom.
- (3) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH će podnijeti ostavku koja stupa na snagu odmah ili biti smijenjen, uključujući i tijekom izborne godine, ukoliko više nisu ispunjeni uvjeti predviđeni člankom 2.5, stavak (6) ovog zakona.
- (4) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH može biti smijenjen isključivo u skladu s odredbama stavka (3) ovog članka.
- (5) Odluku o smjeni člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi dvotrećinskom većinom Povjerenstvo za izbor i imenovanje, a odluka postaje pravomoćna nakon što je potvrdi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH. Protiv odluke o smjeni koju donese Povjerenstvo za izbor i imenovanje

Članak 2.6

Predsjednik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH bira se iz reda članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Po jedan član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz reda Hrvata, Bošnjaka, Srba, i član iz reda ostalih obnašat će dužnost predsjednika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH po principu rotacije i to jedanput u sedam godina u trajanju od 21 mjesec.

Članak 2.6a

- (1) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH prava iz radnog odnosa ostvaruje u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH sukladno s zakonom.
- (2) Akt o izboru i stupanju na dužnost i prestanku dužnosti člana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donosi Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH.
- (3) Član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ima pravo na plaću i druga primanja koja proizilaze iz statusa radnog odnosa u visini koja je utvrđena Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Članak 2.7

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjednika.

Članak 2.8

- (1) Za postupke izvršene u okviru dužnosti i obveza, a koje su utvrđene ovim i drugim zakonima, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH neće biti kazneno i građanski odgovorni.
- (2) Na imunitet iz stavka (1) ovog članka, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH mogu se pozvati u bilo koje vrijeme za postupke izvršene u okviru njihovih dužnosti i obveza u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, ali se on ne može smatrati općom preprekom za kazneni progon ili pokretanje parničnog postupka.

Članak 2.9

Središnje izborno povjerenstvo BiH je neovisno tijelo koje podnosi izvješće neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čije ovlasti iz nje proizilaze. Središnje izborno povjerenstvo BiH:

1. koordinira, nadgleda i regulira zakonitost rada svih izbornih povjerenstava i biračkih odbora sukladno s ovim Zakonom;
2. donosi administrativne propise za provedbu ovog Zakona;
- 2.a donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim Zakonom;
3. predlaže proračun za Središnje izborno povjerenstvo BiH, i podnosi izvješće o izvršenju proračuna;
4. odgovorno je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjeg biračkog popisa za teritoriju Bosne i Hercegovine;
- 4.a osigurava statističke evidencije razvrstane po spolu, dobi, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa;
5. ovjerava političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisne kandidate za sudjelovanje na svim razinama neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava kandidacijske liste i kandidate za sve razine neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;

7. odgovorno je za pravovremeno tiskanje, distribuciju i sigurnost glasačkih listića i obrazaca za neposredne izbore na svim razinama u Bosni i Hercegovini;
8. donosi bliže propise i odgovorna je za blagovremenu nabavku, distribuciju i sigurnost izbornih tehnologija, te druge odgovarajuće tehničke opreme za neposredne izbore na svim razinama vlasti u BiH i donosi podzakonske akte u svezi s instaliranjem i korištenjem izbornih tehnologija;
9. vrši izbor i imenovanje, evidenciju, educiranje, certificiranje i ocjenjivanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora, prema kriterijima utvrđenim ovim zakonom i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH
10. utvrđuje sadržaj i oblik glasačkih listića za sve razine neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
11. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom, ovjerava da su ti izbori provedeni sukladno s ovim Zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim Zakonom;
12. izdaje uvjerenje osobama koje su dobile mandat na svim razinama neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom;
13. izvješćuje izbornu povjerenstvo ili birački odbor ili bilo koje drugo tijelo nadležno za provedbu izbora da ne postupaju sukladno s odredbama ovog Zakona, ili da ih krše, i nadležnom tijelu nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera;
14. objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informiranja u Bosni i Hercegovini i van nje, poslovnike, propise i izborne rezultate neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provedbu ovog zakona i svih izbornih zakona;
15. obavlja sve izborne aktivnosti za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine i članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
16. donosi odluku o prestanku mandata izabranog dužnosnika na svim razinama neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, gdje je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani dužnosnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);
17. provjerava odluku nadležnog tijela o prestanku mandata izabranog dužnosnika opozivom, kako bi se osiguralo da je mandat izabranog dužnosnika prestao sukladno s ovim Zakonom,;
18. podnosi godišnje izvješće Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi ovog Zakona i inicira izmjene ovog Zakona; i
19. obavlja sve druge poslove utvrđene zakonom.

Članak 2.10

Središnje izbornu povjerenstvo Bosne i Hercegovine će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ukoliko ustanovi da je za vrijeme glasovanja, ručnog brojanja i/ili elektroničkog brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu utjecati na raspodjelu mandata ili na konačno pozicioniranje kandidata na kandidacijskoj listi ili koje na drugi način mogu utjecati na rezultate izbora.

Članak 2.11

(1) Administrativno-tehničke i stručne poslove za Središnje izbornu povjerenstvo BiH obnaša Tajništvo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojeg osniva Središnje izbornu povjerenstvo BiH.

(2) Tajništvo Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ima glavnog tajnika kojeg imenuje Središnje izbornu povjerenstvo BiH po postupku i na način utvrđen zakonom.

(3) Središnje izbornu povjerenstvo BiH donosi Pravilnik o unutaršnjoj organizaciji Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH na prijedlog glavnog tajnika, uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH.

Članak 2.12

- (1) Općinsko izborno povjerenstvo sastoji se od tri, pet ili sedam članova. Općinsko izborno povjerenstvo može imati tajnika općinskog izbornog povjerenstva za obnašanje administrativno-tehničkih poslova.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje broj članova općinskog izbornog povjerenstva prema broju birača registriranih u Središnjem biračkom popisu i veličini općine.
- (3) Središnje izborno povjerenstvo BiH može koristiti druge kriterije pri utvrđivanju broja članova općinskog izbornog povjerenstva.
- (4) Član općinskog izbornog povjerenstva može biti predsjednik ili sudija redovnog suda, pravobranitelj, tajnik općinskog vijeća, odnosno skupštine općine i gradskog vijeća, osoba profesionalno uposlena u općinskim tijelima uprave i druge osobe, ako ispunjavaju uvjete određene člankom 2.2 ovog Zakona, a nemaju smetnji iz članka 2.3 ovog Zakona.
- (5) Članove općinskog izbornog povjerenstva imenuje općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, na temelju javnog natječaja po proceduri koju utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim propisom.
- (6) Članove općinskog izbornog povjerenstva razrješava općinsko vijeće, odnosno skupština općine, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- (7) Član općinskog izbornog povjerenstva ne može biti zastupnik, odnosno punomoćnik političkog subjekta koji sudjeluje na izborima, niti osoba koja je pravomoćno sudskom presudom osuđena na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili dulje.
- (8) Općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje predsjednika iz reda članova općinskog izbornog povjerenstva iz stavka (5) ovog članka, uz suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- (9) Članovi izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad. Visinu naknade utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH svojim propisom, tako da se u izbornom razdoblju ona isplaćuje najviše u visini isplaćenog paušala odbornika, odnosno vijećnika u toj osnovnoj izornoj jedinici, a izvan izbornog razdoblja 30% od tog iznosa.

Članak 2.13

Općinsko izborno povjerenstvo:

1. nadgleda i kontrolira rad Centra za birački popis iz članka 3.8 ovog Zakona;
2. određuje biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. Osim ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno, provodi postupak imenovanja, imenuje i obučava članove biračkog odbora;
4. imenuje i obučava kontrolore izbornih rezultata
5. brine o sigurnosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini;
6. izvješćuje birače o svim informacijama neophodnim za provedbu izbora, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;

7. odgovorno je za sigurnost izbornog materijala i izbornih tehnologija od dana njihovog prijema;
8. odgovorno je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore, uključujući i osiguravanje uvjeta za primjenu izbornih tehnologija na biračkom mjestu;
9. ako drukčije ne odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH u skladu s ovim Zakonom, odgovorno je za pravilno prebrojavanje glasačkih listića na biračkim mjestima, pravilno objedinjavanje izbornih rezultata s biračkih mjesta i za unos izbornih rezultata u odgovarajuću softversku aplikaciju
10. odgovorno je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore;
11. odgovorno je za pravilno prebrojavanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u općinskim centrima za prebrojavanje;
12. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u općini, zasebno za svako tijelo za koje je vršen izbor, i dostavlja ih Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i
13. obavlja druge poslove sukladno s zakonom i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 2.14

(1) Sastav izbornog povjerenstva je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izornoj jedinici za koju se tijelo nadležno za provedbu izbora osniva, vodeći računa o posljednjem popisu stanovništva provedenom na državnoj razini. Sastav izbornih povjerenstava osigurava zastupljenost spolova sukladno s Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 16/03, 102/09 i 32/10), osim ako se izorno povjerenstvo sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s 1/3 od ukupnog broja članova.

(2) Ako sastav izbornog povjerenstva ne bude sukladno s stavkom (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH poništiti će imenovanje članova i o tome izvjestiti tijelo nadležno za imenovanje. Tijelo nadležno za imenovanje će u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH izvršiti ponovno imenovanje tijela, sukladno s kriterijem iz stavka (1) ovog članka.

(3) Ako izorno povjerenstvo ponovno ne bude odgovarajućeg sastava, Središnje izborno povjerenstvo BiH imenuje članove izbornog povjerenstva sukladno s stavkom (1) ovog članka.

Članak 2.15

(1) U slučaju da član općinskog izbornog povjerenstva podnese ostavku, umre, bude spriječen obavljati dužnost, bude smijenjen sa dužnosti člana povjerenstva ili ne može biti član izbornog povjerenstva ili biračkog odbora u smislu članka 2.3 ovog Zakona, novi član tog tijela imenuje se na način i postupkom kako je propisano člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona.

(2) Imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva vrši se u roku koji ne može biti dulji od 30 dana od dana prestanka mandata prethodnog člana, a u izbornom razdoblju općinsko vijeće, odnosno skupština općine imenuje zamjenskog člana općinskog izbornog povjerenstva, bez provedbe postupka izbora propisanog u članku 2.12 stavak (5) ovog Zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prestanka mandata iz stavka (1) ovog članka. Ako se ne izvrši imenovanje novog člana općinskog izbornog povjerenstva u roku od 30 dana, Središnje izborno povjerenstvo BiH može izvršiti imenovanje

općinskog izbornog povjerenstva u zakonskom roku, Središnje izbornog povjerenstvo BiH može izvršiti njihovo imenovanje.

(3) Mandat zamjenskog člana iz stavka (2) ovog članka traje do povratka redovnog člana, odnosno do izbora novog člana po postupku propisanom člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona.

(4) Ukoliko članu općinskog izbornog povjerenstva mandat ističe u izbornom razdoblju, mandat mu se produžava do isteka izbornog razdoblja, odnosno do potvrđivanja rezultata izbora, nakon čega će se izvršiti imenovanje novog člana izbornog povjerenstva po postupku propisanom u ovom Zakonu.

Članak 2.16

(1) Ako je član općinskog izbornog povjerenstva dulje odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad povjerenstva ili krši odredbe ovog Zakona ili druge propise, općinsko vijeće/skupština općine uz prethodno pribavljenu suglasnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH odnosno Središnje izbornog povjerenstvo BiH može smijeniti tog člana. Sukladno s člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinskog izbornog povjerenstva.

(2) Ako je član općinskog izbornog povjerenstva dulje odsutan iz opravdanih razloga, sukladno s člankom 2.12 stavak (5) ovog Zakona, imenovat će se novi član općinskog izbornog povjerenstva koji će za vrijeme odsutnosti zamjenjivati imenovanog člana općinskog izbornog povjerenstva.

(3) Kao opravdani razlozi odsutnosti iz prethodnog stavka podrazumijevaju se bolest, školovanje, stručno usavršavanje kao i drugi razlozi koje cijeni tijelo nadležno za imenovanje općinskog izbornog povjerenstva.

Članak 2.17

Sjednice izbornih povjerenstava su javne, osim ako nije drugačije određeno propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Izbornog povjerenstvo dužno je osigurati da javnost bude pravovremeno obaviještena o održavanju njenih sjednica.

Članak 2.18

(1) Izbornog povjerenstvo i birački odbori, osim Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, donose odluke natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Središnje izbornog povjerenstvo BiH donosi odluke dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno. Ako se odluka ne može donijeti dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova na prvom sastanku, na drugom sastanku odluka se donosi većinom glasova.

Članak 2.19

(1) Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.

(2) Predsjednik i ostali članovi biračkog odbora imaju zamjenike. Da bi bili imenovani, predsjednik, ostali članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici, moraju ispunjavati uvjete iz članka 2.2 i 2.3 ovog

zakona. Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi političke stranke niti obavljati dužnost u tijelima političke stranke, udruge ili fondacije koja je organizaciono ili finansijski povezana s političkom strankom, niti smiju biti uključeni u bilo kakve aktivnosti političke stranke i moraju biti u mogućnosti da obavljaju svoje dužnosti na politički nepristran način.

- (3) Predsjednika i njegovog zamjenika imenuje i razrješava Središnje izborno povjerenstvo BiH, koje ujedno vodi njihovu evidenciju, edukaciju, certificiranje i ocjenjivanje.
- (4) Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik imenuju se nakon provedene javnog postupka i prema kriterijima utvrđenim zakonom i dodatnim kriterijima utvrđenim podzakonskim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Listu kandidata za imenovanje na mjesto predsjednika i zamjenika predsjednika biračkog odbora sačinjava Središnje izborno povjerenstvo BiH uz konzultacije s općinskim izbornim povjerenstvima u razdoblju između dva izborna ciklusa putem jednog ili više javnih poziva, a ona će biti ažurirana svakih šest mjeseci.
- (5) Ostale članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 45 dana prije dana održavanja izbora.
- (6) Na odluku o imenovanju predsjednika biračkog odbora i njegovog zamjenika može se uložiti prigovor Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojom je odlučeno o prigovoru je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva o imenovanju članova biračkih odbora i njihovih zamjenika iz stavka (5) ovog članka može se uložiti prigovor općinskom izbornom povjerenstvu. Na odluku općinskog izbornog povjerenstva, kojom je odlučeno o prigovoru, može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva je pravomoćna i protiv nje se ne može uložiti žalba.
- (7) Za ciklus Općih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske, u prethodnom izbornom ciklusu. Za izborni ciklus lokalnih izbora, mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora iz stavka (5) ovog članka za svaku od osnovnih izbornih jedinica bit će popunjena na prijedlog političkih subjekata zastupljenih u izravno izabranim tijelima jedinica lokalne samouprave iz te relevantne osnovne izborne jedinice u prethodnom izbornom ciklusu.
- (8) Politički subjekti iz stavka (7) ovog članka imaju pravo da sudjeluju u postupku ždrijebanja za dodjelu pozicija članova odnosno zamjenika članova biračkog odbora pod uvjetom da imaju ovjerenu listu za tu razinu vlasti.
- (9) Ukoliko općinsko izborno povjerenstvo ne bude imenovalo članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavkom (5) ovog članka, članove biračkog odbora i njihove zamjenike će imenovati Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (10) Postupak ždrijebanja iz stavka (7) ovog članka obavlja općinsko izborno povjerenstvo u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.
- (11) Nakon izvršenog ždrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je sudjelovao u ždrijebanju dostavit će relevantnom općinskom izbornom povjerenstvu listu s imenima kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem ždrijeba.
- (12) Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove i zamjenike članova biračkog odbora u roku iz stavka (11) ovog članka, ili ako je dostavio broj kandidata za mjesta članova i zamjenika članova biračkog odbora manji od potrebnog broja članova i zamjenika članova biračkog odbora, to će se smatrati odustajanjem od dodjeljenog mjesta u biračkom odboru. U tom slučaju općinsko izborno

povjerenstvo imenovat će nedostajuće članove biračkog odbora i njihove zamjenike s vlastite rezervne liste educiranih kandidata za članstvo u biračkom odboru, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.

(13) U sastavu biračkog odbora nastojat će se osigurati zastupljenost spolova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 16/03, 102/09, i 32/10), osim ako se birački odbor sastoji od tri člana pri čemu se ravnopravna zastupljenost smatra postignutom u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.

(14) Zabranjena je zloupotreba zakonskog prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora fiktivnim predstavljanjem, kako je propisano člankom 7.3, stavak (2) ovog zakona.

(15) Postupak ždrijebanja provodi se javno i snima se audio i video zapisom sukladno obveznom uputom koju donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(16) Samo jedan član i jedan njegov zamjenik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

(17) Kandidat koji je imenovan na mjesto predsjednika i kandidat imenovan na mjesto zamjenika predsjednika biračkog odbora obvezan je pohađati posebnu kontinuiranu obuku za rad u biračkom odboru, koju organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH. Nakon izvršene provjere znanja, Središnje izborno povjerenstvo BiH će uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(18) Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkog odbora koji su dobili certifikat dužni su sudjelovati u obuci ostalih članova biračkih odbora, koju organizira općinsko izborno povjerenstvo. Nakon izvršene provjere znanja, općinsko izborno povjerenstvo će uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

(19) Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini naknade za rad koji obavljaju članovi biračkih odbora donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

Članak 2.20

(1) Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mjesta, osigurava pravilnost i tajnost glasovanja i evidentira rezultate glasovanja na biračkom mjestu.

(2) Predsjednik biračkog odbora osigurava da se proces glasovanja na biračkom mjestu odvija nesmetano, sukladno s odredbama Poglavlja 5. i 7. ovog Zakona.

Članak 2.21

(1) Izborna povjerenstva entiteta formiraju se prema zakonu entiteta, a sukladno s ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH sukladno s ovim Zakonom.

(2) Način izbora i sastav svih drugih izbornih povjerenstava utvrđuje se zakonom entiteta, a sukladno s odredbama ovog Zakona.

POGLAVLJE 3 BIRAČKI POPIS

Članak 3.1

(1) Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu i formira se, vodi i koristi za potrebe organiziranja i provedbe izbora u skladu sa zakonom, za provedbu referenduma, za provedbu opoziva izabranog dužnosnika i izbore tijela lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

(2) Središnji birački popis i izvadci iz Središnjeg biračkog popisa su javni, što se osigurava sukladno odredbama ovog zakona i odredbama podzakonskih akata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a sve s ciljem osiguranja točnosti i ukupnog integriteta Središnjeg biračkog popisa.

(3) Pravo uvida u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa ostvaruje se sukladno ovom zakonu i Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11).

(4) Birač ostvaruje pravo uvida u svoje osobne podatke evidentirane u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa izravnim uvidom na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH unošenjem odgovarajućih osobnih podataka i/ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(5) Javnost ostvaruje pravo uvida u izvratke iz Središnjeg biračkog popisa izlaganjem privremenih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili na drugi prikladan način koji podzakonskim aktom utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH, vodeći računa o načelima zaštite osobnih podataka.

(6) Političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima i kojima je ovjerena kandidacijska lista za sudjelovanje na izborima sukladno ovom zakonu osigurat će se, na njihov zahtjev, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za onu razinu vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj sudjeluju na izborima, u elektroničkom ili u tiskanom obliku. Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa sadrži prezime i ime birača, datum rođenja, ime jednog roditelja birača, naziv općine odnosno izborne jedinice za koju birač ima pravo glasa, naziv i broj biračkog mjesta.

Članak 3.2

(1) Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.

(2) Izvodi iz Središnjeg biračkog popisa, s ciljem ažuriranja, objavljuju se dva puta godišnje u neizbornoj godini. Nadležna tijela su dužna podatke za raseljene osobe dostaviti u izbornoj godini najkasnije do 31. ožujka.

(3) U Središnji birački popis, po službenoj dužnosti, upisuju se državljani BiH s prijavljenim prebivalištem u BiH, koji:

a) su navršili 18 godina;

b) će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;

c) imaju biračko pravo sukladno ovom zakonu, a žive privremeno u inozemstvu; i

d) imaju biračko pravo sukladno članku 20.8, stavak (6), ovog zakona.

(4) Središnji birački popis ne sadrži imena državljana BiH koji su pravomoćnom odlukom nadležnog tijela lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakva osoba već upisana, brisat će se iz Središnjeg biračkog popisa, a ako se osobi pravomoćnom odlukom nadležnog tijela vrati poslovna sposobnost u cijelosti, osoba će biti upisana u Središnji birački popis.

Članak 3.3

Središnji birački popis sačinjava se i vodi na temelju podataka iz službenih evidencija o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine koje vodi nadležno državno tijelo, drugih javnih isprava i službenih evidencija o državljanima BiH koje vode Središnje izborno povjerenstvo BiH i druga nadležna tijela i na temelju javnih isprava i podataka koji se dobiju neposredno od građana.

Članak 3.4

- (1) Središnji birački popis vodi se i obrađuje u elektronskom obliku.
- (2) Evidenciji Središnjeg biračkog popisa ili njegovim izvadcima pristupa se i podaci se obrađuju istom metodologijom i uporabom istog računalnog programa, na svim mjestima na kojima se obavljaju poslovi obrade i pribavljaju podaci za potrebe vođenja Središnjeg biračkog popisa.
- (3) Evidencija Središnjeg biračkog popisa obrađuje se i vodi uporabom računalne obrade podataka, po jedinstvenoj metodologiji i programu čiji se sadržaj i način korištenja utvrđuje između nadležnih tijela Bosne i Hercegovine i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 3.5

- (1) Središnji birački popis vodi se po službenoj dužnosti.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi Središnji birački popis za teritoriju Bosne i Hercegovine na temelju evidencije nadležnog državnog tijela koje vodi registar građana Bosne i Hercegovine sukladno s Zakonom o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (3) Nadležno državno tijelo iz stavka (2) ovog članka održava i odgovorno je za cjelokupnu tehničku obradu svih podataka značajnih za evidenciju Središnjeg biračkog popisa (u daljnjem tekstu: tijelo koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa).
- (4) Nadležnom tijelu koje vodi evidencije o državljanima BiH sukladno s odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o osobnoj iskaznici državljana BiH podatke dostavljaju:
 - a) nadležni matični ured o smrti građana starijih od 18 godina i
 - b) nadležno ministarstvo Bosne i Hercegovine o ispisu iz državljanstva BiH.
- (5) Tijelu koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa podatke sukladno s Zakonom o središnjoj evidenciji i razmjeni podataka kao i odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o osobnoj iskaznici državljana BiH dostavlja nadležno tijelo koje vodi evidencije o promjenama prebivališta i boravišta.
- (6) Tijelu koje tehnički održava evidenciju Središnjeg biračkog popisa podatke dostavljaju:
 - a) općinska izborna povjerenstva o biračkim mjestima i
 - b) Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinska izborna povjerenstva o promjenama biračke opcije.
- (7) Za točnost i ažurnost podataka potrebitih za izradu Središnjeg biračkog popisa odgovorno je tijelo nadležno za vođenje službenih evidencija o tim podacima.
- (8) Nadležni matični uredi dužni su da nadležnom tijelu koje vodi službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH dostavi sve promjene koje utieču na ažurnost

Središnjeg biračkog popisa u pisanom obliku najkasnije u roku od sedam dana od dana kada je promjena nastala.

(9) Nadležna tijela koja vode službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH odgovorna su za ažurnost i ispravnost navedene evidencije, te su dužni da čuvaju dosjee dokumenata, javnih isprava i zahtjeva građana na temelju kojih se vodi i ažurira Središnji birački popis i da na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, osiguraju pristup i uvid u ove dokumente.

Članak 3.6

(1) Središnje izorno povjerenstvo BiH odgovorno je za točnost, ažurnost i ukupni integritet Središnjeg biračkog popisa.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH u vođenju Središnjeg biračkog popisa:

- a) izvješćuje nadležna tijela o uočenim nedostacima i poduzima odgovarajuće mjere i radnje radi otklanjanje nepravilnosti i uspostavljanja točnosti i ažurnosti Središnjeg biračkog popisa;
- b) izrađuje izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za raseljene osobe Bosne i Hercegovine;
- c) izrađuje izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;
- d) vodi posebne evidencije o osobama kojima je po temelju zakona oduzeto pravo da glasuju i
- e) zaključuje i potvrđuje konačne izvatke iz Središnjeg biračkog popisa koji se koriste za izbore.
- f) vodi posebne usporedne evidencije o prebivalištu i adresi boravišta državljana BiH s biračkim pravom upisanih u Središnji birački popis birača koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.

(3) Izrada izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2) točka b) ovog članka obnaša se na temelju podataka koje dostavljaju nadležna državna tijela i podataka koje dostavljaju građani sukladno s ovim Zakonom.

(4) Izvadci iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2), točka c) ovog članka, izrađuju se na osnovu podataka:

- a) koje sačinjavaju i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljaju diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine;
- b) koje dostavljaju birači koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine;
- c) koje posjeduje Središnje izorno povjerenstvo BiH;
- d) podataka drugih nadležnih državnih tijela u skladu sa zakonom.

(5) Izrada izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače iz stavka (2) točka c) ovog članka obnaša se na temelju podataka koje ima Središnje izorno povjerenstvo BiH i podataka koje dostavljaju građani koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.

(6) Nadležna tijela iz stavka (3) i (5) ovog članka odgovorna su za točnost, ažurnost i pravovremeno dostavljanje podataka koji su potrebni Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za izradu izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa.

(7) Središnje izorno povjerenstvo BiH svojim propisima utvrdit će:

- a) rokove i način za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Središnjeg biračkog popisa i
- b) rokove za dostavljanje podataka o promjenama u evidencijama raseljenih osoba i evidenciji državljana koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.

Članak 3.7

(1) Na temelju podataka sadržanih u evidenciji Središnjeg biračkog popisa, Središnje izborno povjerenstvo BiH za svaku osnovnu izbornu jedinicu izrađuje izvadak iz Središnjeg biračkog popisa koji sadrži podatke o svim biračima sa pravom glasa za tu osnovnu izbornu jedinicu, koji se općinskom izbornom povjerenstvu dostavlja najkasnije u roku od 20 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Izvadak iz Središnjeg biračkog popisa vodi se prema zadnjem mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima, a za birače iz članka 3.6, stavak (2), točke b) i c), ovog zakona vodi se uz napomenu o točnoj adresi boravišta.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH može utvrditi izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i za druge izborne jedinice za koje se provode određeni izbori, za potrebe provedbe postupka opoziva izabranog dužnosnika i za provedbu referenduma, na temelju podataka sadržanih u Središnjem biračkom popisu.

(4) Državljanin Bosne i Hercegovine nalazi se u jednom izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, za jednu osnovnu izbornu jedinicu i na jednom biračkom mjestu.

Članak 3.8

(1) U svakoj općini nadležno općinsko tijelo uspostavlja Centar za birački popis.

(2) Nadležno općinsko tijelo obučava osoblje Centra za birački popis, u suradnji sa općinskim izbornim povjerenstvom.

(3) Centar za birački popis:

- a) pruža tehničku pomoć općinskom izbornom povjerenstvu u određivanju biračkih mjesta na teritoriji općine i raspoređivanju birača po biračkim mjestima;
- b) ažurira podatke iz točke a) ovog stavka sukladno s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
- c) osigurava uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine;
- d) osigurava podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
- e) pruža tehničku pomoć općinskom izbornom povjerenstvu u svezi s zahtjevima i prigovorima birača koji se odnose na izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i
- f) obavlja i druge poslove koje mu odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(4) Centar za birački popis vodi evidenciju podnesenih zahtjeva i prigovora iz stavka (2) točke d) i e) ovog članka i dužan je da čuva dokumentaciju priloženu uz te zahtjeve i prigovore.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH će svojim propisima bliže utvrditi način, odgovornost za rad, rok za uspostavu i sva druga pitanja značajna za rad Centra za birački popis

Članak 3.9

- (1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu gdje ima prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i privremeno živi u inozemstvu upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu gdje je imao prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini prije odlaska u inozemstvo.
- (3) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i koji ima status izbjegle osobe iz BiH upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište sukladno s odredbama članka 20.8 ovog Zakona.
- (4) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo sukladno s ovim Zakonom i koji ima status raseljene osobe upisuje se u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu na temelju izražene biračke opcije, sukladno s odredbama članka 20.8 ovog Zakona.
- (5) Zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stavka (4) ovog članka podnosi osobno podnositelj zahtjeva u roku i na obrascima koje određuje i propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.
- (6) Ako državljani Bosne i Hercegovine ne podnese zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stavka (5) ovog članka bit će upisan u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je bio upisan na posljednjim izborima, ako nije uopće bio upisan u Središnji birački popis, bit će upisan u Središnji birački popis za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Članak 3.10

- (1) Evidencija Središnjeg biračkog popisa sadrži slijedeće podatke o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo:
 - a) prezime i ime i ime jednog roditelja,
 - b) nadnevak rođenja,
 - c) jedinstveni matični broj,
 - d) spol,
 - e) naziv općine gdje birač ima prebivalište, odnosno naziv općine gdje birač ima boravište,
 - f) adresa prebivališta ili boravišta (mjesto, ulica, kućni broj)
 - g) naziv općine odnosno izborne jedinice za koju osoba ima pravo glasa,
 - h) biračka opcija,
 - i) biračko mjesto,
 - j) nadnevak prijave prebivališta ili boravišta i
 - k) rubrika "napomena".
- (2) Na osnovu elektroničke evidencije Središnjeg biračkog popisa, izrađuju se izvadci iz Središnjeg biračkog popisa.
- (3) Oblik i sadržaj izvotka iz Središnjeg biračkog popisa koji se koristi za provedbu izbora utvrđuje Središnje izborno povjerenstvo BiH, vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Članak 3.11

S ciljem osiguravanja točnosti, ažurnosti i ukupnog integriteta, Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je izvratke iz Središnjeg biračkog popisa staviti na uvid javnosti, sukladno članku 3.1, stavak (5), ovog zakona.

Članak 3.12

(1) Birač koji promijeni prebivalište u razdoblju od 45 dana prije održavanja izbora do dana održavanja izbora naći će se na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa na redovnom biračkom mjestu u općini u kojoj je imao prebivalište do dana promjene prebivališta.

(2) Nadležno tijelo koje vodi evidenciju o promjenama prebivališta i boravišta vrši provjeru točnosti podataka o promjeni prebivališta i boravišta, o čemu se sastavlja službeno izvješće.

Članak 3.13

(1) Upis u Središnji birački popis vrše nadležna tijela sukladno s odredbama članka 3.5 ovog Zakona.

(2) Svaki državljanin BiH ima pravo ostvariti uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i zahtijevati njegove ispravke ako je riječ o ispravci njegovih osobnih podataka. Svaki državljanin s pravom glasa koji se ne nalazi na Središnjem biračkom popisu ima pravo da zatraži upis svojih osobnih podataka u Središnji birački popis. Zahtjev se podnosi u pisanom obliku tijelu iz stavka (4) ovog članka.

(3) Osobni podaci u smislu stavka (2) ovog članka su podaci iz članka 3.10 stavak (1) točke a), c), d), f) i k) ovog Zakona.

(4) Ispravke osobnih podataka u Središnjem biračkom popisu vrše se kod nadležnog tijela koje je odgovorno za vođenje evidencija o tim podacima.

Članak 3.14

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima utvrđuje način i postupak izrade izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji su:

- a) vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i
- b) na izdržavanju zatvorske kazne u zatvorskim ustanovama ili su vezani za takvu ustanovu, a imaju pravo glasa.

Članak 3.15

(1) Državljanin BiH koji privremeno živi u inozemstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koja, između ostalog, obvezno sadrži podatke o točnoj adresi boravka u inozemstvu.

(2) Uz elektroničku prijavu iz stavka (1) ovog članka, podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave predviđen ovim zakonom,
- b) dokaz izdat od nadležnog tijela zemlje u kojoj privremeno boravi o točnoj adresi boravišta u toj zemlji.

(3) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (1) i (2) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani primjerak elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izborna povjerenstvo BiH.

(4) Državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo sukladno ovom zakonu i upisan je u Središnji birački popis, da bi se našao u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužan je za svake izbore podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(5) Uz elektroničku prijavu iz stavka (4) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
- b) ako mijenja biračku opciju pod kojom je upisan u Središnji birački popis, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, podnosi i dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini;
- c) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.

(6) Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavaka (4) i (5) ovog članka, podnositelj prijave dužan je tiskani oblik elektroničke prijave potpisati istovjetno potpisu na identifikacijskom dokumentu koji prilaže uz prijavu i dostaviti je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji to podzakonskim aktom odredi Središnje izborna povjerenstvo BiH.

(7) Izbjegla osoba iz BiH koja se ne nalazi u Središnjem biračkom popisu, da bi se nalazila u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, dužna je podnijeti elektroničku prijavu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

(8) Uz elektroničku prijavu iz stavka (7) ovog članka podnositelj prijave obvezno dostavlja:

- a) dokaz o identitetu podnositelja prijave;
- b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine;
- c) dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona; i
- d) dokaz o točnoj adresi boravišta u inozemstvu.

(9) Dokaz o identitetu podnositelja prijave, u smislu stavka (8), točka a), ovog članka, jedan je od sljedećih važećih dokumenata:

- a) putovnica;
- b) važeća osobna isprava izdata od zemlje domaćina; i
- c) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

(10) Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnositelj prijave dostavlja elektroničkom poštom, poštom ili osobno. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektroničkih prijava i dokumenata utvrđuje Središnje izborna povjerenstvo BiH posebnim propisom.

(11) Ako ispuni propisane uvjete iz ovog članka, podnositelj prijave nalaziti će se u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inozemstvu.

(12) Podnositelj prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka odgovoran je za točnost podataka koje navodi u prijavi i vjerodostojnost dokaza koje prilaže uz prijavu.

(13) Središnje izborna povjerenstvo BiH utvrđuje oblik i sadržaj obrasca prijave iz stavaka (1), (4) i (7) ovog članka, način i postupak kojim se provjerava točnost podataka navedenih u prijavi i vjerodostojnost dokaza priloženih uz prijavu.

(14) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odgovarajuće upute u svezi s postupkom upisa birača u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu.

(15) Upis u Središnji birački popis državljana Bosne i Hercegovine je kontinuirani proces.

Članak 3.16

(1) Državljanin BiH iz članka 3.15, stavaka (1), (4) i (7) ovog zakona dužan je dostaviti sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Središnje izborno povjerenstvo BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu. Izmjene podataka dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine za naredne izbore.

(2) Ako državljani BiH iz člana 3.15 stav (1) ovog zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu u inozemstvu na narednim izborima, nalaziti će se u izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

(3) Ako državljani BiH iz članka 3.15 stavak (2) ovog zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini, u skladu s člankom 20.8 ovog zakona, bit će upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatskokonzularnom predstavništvu u inozemstvu, s pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište.

(4) Ako se državljani BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvratka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, moći će ostvariti svoje biračko pravo glasovanjem nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem.

(5) Centar za birački popis putem općinskog izbornog povjerenstva dostavlja podatke o državljanima BiH iz stavka (4) ovog članka Središnjem izbornom povjerenstvu BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvratku iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH.

(6) Ako se državljani BiH koji je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan zemlje putem pošte ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvratka iz konačnog Središnjeg biračkog popisa za naredne izbore, bit će mu dozvoljeno glasovanje nepotvrđenim/kuvertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izbornoj jedinici za koju ima pravo glasovanja.

Članak 3.17

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a ne nalazi se u zaključenom izvratku iz Središnjeg biračkog popisa, može glasovati ako predoči važeći identifikacijski dokument iz članka 5.12 ovog Zakona i potvrdu o mjestu prebivališta.

(2) Birač iz stavka (1) ovog članka će glasovati na biračkom mjestu prema njegovom prebivalištu.

(3) Pravo iz stavka (1) ovog članka može ostvariti birač koji je nakon zaključenja Središnjeg biračkog popisa napunio 18 godina, a nije upisan u Središnji birački popis i birač koji je upisan u Izvadak za glasovanje izvan Bosne i Hercegovine, a na dan izbora se vratio u Bosnu i Hercegovinu.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje propisima način i postupak glasovanja birača iz stavka (1) ovog članka i način provjere biračkog prava ovih birača.

Članak 3.18.

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i postupku primjene ovog Poglavlja.

POGLAVLJE 4 OVJERA I KANDIDIRANJE ZA IZBORE

Članak 4.1

Da bi sudjelovali na izborima, političke stranke, neovisni kandidati, koalicije i liste neovisnih kandidata ovjeravaju se kod Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 4.2

Da bi se ovjerio za izbore za sva tijela na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, neovisni kandidat ili kandidat na kandidacijskoj listi političke stranke, neovisnih kandidata ili kandidacijskoj listi koalicije mora ispunjavati slijedeće uvjete:

1. kandidat mora biti upisan u Središnji birački popis u općini u kojoj se kandidira, ili u općini unutar granica izborne jedinice ako se kandidira za višu razinu vlasti, najkasnije do dana raspisivanja izbora; i
2. kandidat se može kandidirati samo za dužnost u jednoj izbornoj jedinici, na bilo kojoj razini vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi neovisnih kandidata.
3. da je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavio dokaz da je riješio svoj status ako obavlja neku od dužnosti iz članka 1.8, stavak (1) ovog zakona.

Članak 4.3

Da bi sudjelovala na izborima, politička stranka mora biti registrirana kod nadležnog tijela, sukladno s zakonom. Uz prijavu za ovjeru mora biti priložen dokaz koji nije stariji od 60 dana da je politička stranka registrirana kod nadležnog tijela, koji nije stariji od 60 dana. Politička stranka mora podnijeti prijavu za ovjeru pod istim nazivom pod kojim se registrirala kod nadležnog tijela.

Članak 4.4

(1) Prijava za ovjeru političke stranke ili neovisnog kandidata sastoji se od spiska koji sadrži ime i prezime, originalan potpis, broj valjane osobne iskaznice i jedinstveni matični broj svakog birača upisanog u Središnji birački popis koji podržava prijavu političke stranke ili neovisnog kandidata. Prijava sadrži broj računa za financiranje izborne kampanje.

(2) Prijava se podnosi elektronički. Nakon podnošenja elektroničke prijave, u smislu stavka (1) ovog

izbornom povjerenstvu BiH u roku i na način na koji za to podzakonskim aktom odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(3) Političke stranke ili neovisni kandidati, dužni su potpise prikupljati samo na obrascima koje im dodjeli Središnje izborno povjerenstvo BiH. Ostali obrasci, koje dostavi politička stranka ili neovisni kandidat, ne uzimaju se u obzir.

(4) Obrazac za potpise također sadrži ime i prezime, broj valjane osobne iskaznice, originalni potpis i jedinstveni matični broj osobe koja je odgovorna za prikupljanje potpisa potpore a koja će biti odgovorna za vjerodostojnost prikupljenih potpisa potpore.

(5) Da bi se ovjeralo za sudjelovanje na izborima, politička stranka ili neovisni kandidat moraju podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH prijavu za sudjelovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. pet tisuća (5.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. pet tisuća (5.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za zastupnike Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. tri tisuće (3.000) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika Narodne skupštine Republike Srpske, ili za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske;
4. pet stotina (500) potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore zastupnika u kantonalne skupštine Federacije Bosne i Hercegovine u kantonu u kojem broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 100.000 birača, ili tisuću (1000) potpisa za izbore u kantonu u kojem je ovaj broj bio veći od 100.000 birača upisanih u Središnji birački popis;
5. stotinu potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 10.000 birača, ili 200 potpisa za izbore u općini u kojoj je ovaj broj bio veći od 10.000 birača upisanih u Središnji birački popis;
6. pet % potpisa birača upisanih u Središnji birački popis za izbore za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i za načelnika općine, u općini u kojoj broj birača upisanih u Središnji birački popis na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 1000 birača upisanih u Središnji birački popis i
7. potpisi potpore podneseni za izbore za višu razinu vlasti vrijede i za nižu razinu vlasti koja je uključen u tu razinu vlasti.

Članak 4.5

(1) Politička stranka čiji član je nositelj mandata u istom tijelu za koje politička stranka podnosi prijavu za ovjeru kandidature oslobođena je obveze prikupljanja potpisa iz članka 4.4 ovog Zakona, osim za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

(2) Politička stranka oslobođena je obveze prikupljanja potpisa iz članka 4.4 ovog Zakona i u slučaju kada se podnosi prijava za ovjeru kandidature za tijelo koje je na istoj ili nižoj razini od tijela u kojem član političke stranke ima mandat. Potpisi potpore koji su prikupljeni za određenu razinu vlasti mogu se koristiti i na prijevremenim izborima u istom izbornom ciklusu.

(3) U slučajevima iz stavaka (1) i (2) ovog članka, politička stranka dostavlja potpisanu izjavu izabranog dužnosnika kojom potvrđuje da je bio član te političke stranke u vrijeme kada je dobio mandat i da je još uvijek član te političke stranke.

Članak 4.6

(1) Politička stranka podnosi prijavu za ovjeru Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 135 dana prije dana izbora.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave.

(3) Ako su podaci iz prijave netočni ili prijava sadrži neki drugi nedostatak u smislu ovog zakona ili podzakonskog akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan otkloniti nedostatke u roku od dva dana od dana prijema obavijesti. Ako politička stranka u ovom roku ne otkloni nedostatak iz ovog stavka, Središnje izorno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za sudjelovanje na izborima.

(4) Središnje izorno povjerenstvo BiH odlučuje da li će potvrditi ili odbiti prijavu za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.7

Ako dvije političke stranke ili koalicije ili dvije liste neovisnih kandidata imaju istovjetne nazive ili nazive koji su slični u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Središnje izorno povjerenstvo BiH utvrđuje koja politička stranka ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe, uzimajući u obzir nadnevak kada se svaka politička stranka registrirala kod nadležnog tijela.

Članak 4.9

Kada se nezavisni kandidat s mandatom u svojstvu nezavisnog kandidata kandiduje za organ koji je na istom ili nižem nivou od organa u kojem ima mandat, oslobođen je obveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog Zakona, osim obveze prikupljanja potpisa za izbor člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske.

Članak 4.10

(1) Neovisni kandidat podnosi prijavu za kandidaturu najkasnije 135 dana prije izbora. Prijava sadrži ime i prezime, nacionalnost, adresu, jedinstveni matični broj, nadnevak i potpis neovisnog kandidata.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH potvrđuje prijavu neovisnog kandidata za sudjelovanje na izborima, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim zakonom najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka prijave.

(3) Središnje izorno povjerenstvo BiH provjerava da li je prijava podnesena sukladno s ovim Zakonom, te ovjerava, odbija prijavu ili zahtjeva od kandidata da otkloni nepravilnosti u prijavi.

(4) Ako Središnje izorno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavijesti. Nakon isteka ovog roka ako neovisni kandidat ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izorno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu neovisnog kandidata za sudjelovanje na izborima.

(5) Neovisni kandidat ne može se istodobno kandidirati kao neovisni kandidat u više od jedne izborne jedinice, niti se može istodobno kandidirati na listi političke stranke, listi neovisnih kandidata ili kandidacijskoj listi koalicije.

(6) Nakon ovjere, neovisni kandidat ne može povući kandidaturu.

Članak 4.11

Da bi se politička stranka ili neovisni kandidat ovjerali za izbore dužni su podnijeti potpise potpore sukladno s člankom 4.4 ovog Zakona. Jedan birač može na obrascu za potpis potpore svoj glas dati samo jednoj političkoj stranci ili neovisnom kandidatu u jednom entitetu. Središnje izborno povjerenstvo BiH regulira način na koji se potpisi potpore provjeravaju i potvrđuju.

Članak 4.12

(1) Dvije ili više ovjerenih političkih stranaka koje žele formirati koaliciju moraju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti prijavu za ovjeru pod jednim nazivom koalicije i akt o određivanju ovlaštenog predstavnika koalicije potpisan od svih predsjednika političkih stranaka članica koalicije i podatke o sjedištu koalicije, odnosno adresu na koju će biti dostavljena sva pismena.

(2) Ako koalicije imaju identične nazive ili nazive koji su slični nazivu političke stranke ili koaliciji u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje ko ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe.

(3) Koalicija podnosi prijavu za ovjeru najkasnije 110 dana prije dana izbora.

(4) Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka prijave.

(5) Ako Središnje izborno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako koalicija ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu koalicije za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.13

(1) Politička stranka koja je član koalicije ne može za isto tijelo vlasti sudjelovati na izborima kao član druge koalicije ili kao zasebna politička stranka.

(2) Koalicija ima status političke stranke u izbornom procesu od dana ovjere za sudjelovanje na izborima koalicije, do dana ovjere izbornih rezultata. Politička stranka se, kao član koalicije, ne može povući iz ovjerene koalicije sve do ovjere izbornih rezultata.

Članak 4.14

Koalicija može zadržati naziv pod kojim je bila ovjerena za prethodne izbore samo ako je sačinjavaju iste političke stranke koje su bile ovjerene kao koalicija na prethodnim izborima.

Članak 4.15

(1) Za izbore na svim razinama vlasti, dva ili više ovjerenih neovisnih kandidata mogu se udružiti i podnijeti jednu listu neovisnih kandidata, pod jednim imenom i akt o određivanju osobe ovlaštene za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH. Lista neovisnih kandidata podnosi svoj zahtjev za ovjeru najkasnije 110 dana prije dana izbora.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH ovjerava prijavu liste neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni ovim Zakonom najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka prijave.

(3) Ako Središnje izorno povjerenstvo BiH ustanovi da su podaci iz prijave netočni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnosti u smislu ovog Zakona ili akta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, o tome obavještava podnositelja prijave liste neovisnih kandidata, koji je dužan otkloniti nepravilnosti u roku od dva dana od dana primitka obavjesti. Nakon isteka ovog roka ako podnositelj prijave liste neovisnih kandidata ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stavka, Središnje izorno povjerenstvo BiH neće ovjeriti prijavu liste neovisnih kandidata za sudjelovanje na izborima.

Članak 4.16

(1) Uz prijavu za ovjeru, politička stranka ili neovisni kandidat prilažu dokaz o uplaćenju pristojbi koji je odredilo Središnje izorno povjerenstvo BiH za te izbore. Uplaćeni novčani iznos pristojbe za ovjeru se vraća ako politička stranka ili neovisni kandidat osvoji:

1. za članove Predsjedništva BiH 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani član Predsjedništva BiH na izborima,
2. za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske na izborima, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda,
3. za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, za Narodnu skupštinu Republike Srpske i za skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izornoj jedinici,
4. za načelnike/gradonačelnike općina 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani načelnik/gradonačelnik,
5. za odbornike/vijećnike općina više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izornoj jedinici.

(2) Ako je koalicija ili lista neovisnih kandidata osvojila broj glasova iz stavka (1) ovog članka, smatrat će se da je svaka politička stranka u koaliciji ili svaki neovisni kandidat na listi neovisnih kandidata ispunio uvjet za povrat pristojbe.

Članak 4.17

Da bi politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata bila ovjerena za sudjelovanje na izborima, dužni su uz svaku prijavu priložiti svu potrebnu dokumentaciju i podatke predviđene ovim Zakonom.

Članak 4.18

(1) Ovjerena politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH kandidacijsku listu na ovjeru. Ime i prezime kandidata na kandidacijskoj listi ovjerenog političkog subjekta mora biti istovjetno imenu i prezimenu kandidata u Središnjem biračkom popisu.

(2) Nakon ovjere kandidacijske liste, Središnje izborno povjerenstvo BiH neće prihvatiti izmjene imena i prezimena kandidata, osim u slučaju utvrđivanja postojanja tehničke greške u imenu i prezimenu.

Članak 4.19

(1) Ovjerena politička stranka ili koalicija podnose zasebnu kandidacijsku listu za svaku izbornu jedinicu.

(2) Broj kandidata na kandidacijskoj listi može biti veći za 5 kandidata od broja mandata koji se dodjeljuju.

(3) Svaka kandidacijska lista uključuje kandidate muškog i ženskog spola, koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati spola koji je manje zastupljen raspoređuju se na kandidacijskoj listi na slijedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prva dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata i tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata, itd.

(4) Kandidacijska lista sadrži ime i prezime svakog kandidata na listi, jedinstveni matični broj, adresu prebivališta, izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih, potpis predsjednika političke stranke, odnosno potpis ovlaštene osobe koalicije za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH. Uz prijedlog liste dostavlja se izjašnjenje svakog od kandidata na listi o prihvatanju kandidature i izjava da nema smetnji iz članka 1.8 stavak (1) i 1.10 stavak (1) točka 5. ovog Zakona. Izjašnjenje i izjave moraju biti ovjerene na način propisan zakonom ili kod nadležnog općinskog izbornog povjerenstva.

(5) Izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih iz stavka (4) ovog članka koristit će se kao osnova za ostvarivanje prava na izabranu odnosno imenovanu dužnost za koju je uvjet izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih u izbornom ciklusu za koji je kandidacijska lista podnesena.

(6) Kandidat ima pravo da se ne izjasni o svojoj pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih na kandidacijskoj listi, ali neizjašnjavanje će se smatrati kao odustajanje od prava na izabranu, odnosno imenovanu dužnost za koju je uvjet izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili skupini ostalih.

(7) Ako se na kandidacijskim listama nalazi veći broj kandidata od broja propisanog stavkom (2) ovog članka ili kandidacijska lista ne ispunjava uvjete iz stavka (3) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerit će kandidacijsku listu do broja na listi koji ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi neovisnih kandidata ne može se povući nakon što kandidacijsku listu ovjeri Središnje izborno povjerenstvo BiH. Ako je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Središnjeg izbornog

povjerenstva BiH, ime tog kandidata briše se s kandidacijske liste i mandat se dodjeljuje sukladno članku 9.10, osim za liste u kantonima i općinama gdje se mandati dodjeljuju sukladno članku 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat u potpunosti lišen poslovne sposobnosti, mora Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanom obliku.

Članak 4.21

(1) Kandidacijske liste političkih stranaka, liste neovisnih kandidata i koalicija podnose se elektronički, a tiskani primjerak elektronički podnesenih kandidacijskih lista podnositelj mora dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH najkasnije 90 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH pregleda kandidacijsku listu i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije 25 dana nakon što joj je kandidacijska lista podnesena. Središnje izorno povjerenstvo BiH obavještava političku stranku, koaliciju ili listu neovisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni. Politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata dužna je u roku od pet dana od dana primitka obavjesti otkloniti nepravilnosti na kandidacijskoj listi, zamjenom kandidata ili osiguranjem dodatne dokumentacije, ako Središnje izorno povjerenstvo BiH uputi takav zahtjev. Ovjeravanje, odnosno odbijanje kandidata na listama se mora završiti najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora.

(3) Nakon ovjere kandidacijskih listi, sve do isteka mandata tijela, politička stranka, koalicija ili lista neovisnih kandidata ne mogu mijenjati kandidacijsku listu, niti kandidat može povući kandidaturu.

(4) Nakon ovjere kandidacijskih listi, pa do početka tiskanja glasačkih listića, politička stranka, koalicija i lista neovisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi samo u slučaju smrti kandidata, ili ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz članka 1.10 stavak (1) točka 5. ovog Zakona.

Članak 4.22

(1) Središnje izorno povjerenstvo BiH vodi evidenciju o prijavama za ovjeru sudjelovanja na izborima.

(2) Sve izmjene podataka koje se vode u evidenciji o prijavama za ovjeru sudjelovanja na izborima, politička stranka, koalicija, neovisni kandidat i lista neovisnih kandidata dužni su, u roku od deset dana od dana izmjene, dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 4.23

(1) Nakon ovjere podnesenih kandidacijskih listi, Središnje izorno povjerenstvo BiH objavljuje kandidacijsku listu sa nazivima ovjerenih političkih stranaka, koalicija, neovisnih kandidata i listi neovisnih kandidata, za svake izbore, prema redoslijedu koji se dobije ždrijebom, sukladno s člankom 5.15 ovog Zakona. Kandidacijske liste objavljuju se u službenim glasilima najkasnije 45 dana prije dana izbora. Kandidacijske liste se također izlažu na biračkim mjestima i objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

(2) Središnje izorno povjerenstvo BiH uklonit će s kandidacijske liste kandidata iz članka 4.21 stavak (4) ovog Zakona i naložiti političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata da u roku od 48 sati izvrši zamjenu kandidata na kandidacijskoj listi i takav kandidat podliježe provjerama sukladno s odredbama ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka, koalicija i lista neovisnih kandidata ne izvrši zamjenu kandidata u roku iz stavka (2) ovog članka, kandidacijska lista bez imena kandidata iz članka 4.21 stavak (4) ovog Zakona smatrat će se potpunom i ovjerenom.

Članak 4.24

(1) Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH kandidacijsku listu za kompenzacijske mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od navedenih tijela za koje je politička stranka ili koalicija ovjerena, u roku od pet dana od dana ovjere listi kandidata sukladno s člankom 4.21 ovog Zakona.

(2) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidacijskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višečlanih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na kandidacijskoj listi za kompenzacijske mandate mogu biti sa liste bilo koje višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za istu izbornu razinu. Svaka kandidacijska lista za kompenzacijske mandate uključuje kandidate muškog i ženskog spola koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati manje zastupljenog spola raspoređuju se na kandidacijskoj listi za kompenzacijske mandate na slijedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prvih dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata, tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata itd.

(3) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate može sadržavati maksimalno onoliko imena kandidata koliko je političkoj stranci ili koaliciji već ovjereno na svim redovnim kandidacijskim listama za sve višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za istu izbornu razinu.

(4) Kandidacijska lista za kompenzacijske mandate neće se tiskati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacijskih mandata na osnovu članaka 9.7, 10.6 i 11.6 ovog Zakona. Liste objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i sredstvima javnog informiranja Središnje izbornog povjerenstvo BiH.

Članak 4.25

(1) U smislu ovog Poglavlja, svaki dokument ili pismeno koje politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata podnese Središnjem izbornom povjerenstvu BiH smatrat će se valjanim samo ako su ga potpisale osobe koje su u prijavi za ovjeru za sudjelovanje na izborima navedena kao osobe ovlaštene za zastupanje i čiji je potpis deponiran kod Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) U smislu ovog Poglavlja, Središnje izbornog povjerenstvo BiH će sve odnose sa političkom strankom, koalicijom, neovisnim kandidatom i listom neovisnih kandidata obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata ili liste neovisnih kandidata ili preko osobe ovlaštene za zastupanje pred Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.

POGLAVLJE 5 PROVEDBA IZBORA

- (1) Glasovanje se provodi na biračkim mjestima, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Biračka mjesta određuje općinsko izborno povjerenstvo najkasnije 65 dana prije dana održavanja izbora, uzimajući u obzir pristupačnost biračkih mjesta za birače s invaliditetom i tehničke preduvjete potrebne za funkcioniranje izbornih tehnologija potrebnih tijekom provedbe izbora. Općinsko izborno povjerenstvo, neposredno nakon određivanja biračkih mjesta, podnosi popis lokacija biračkih mjesta Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Središnje izborno povjerenstvo BiH može promijeniti lokaciju biračkog mjesta ako utvrdi da nije pogodna za glasovanje.
- (3) Biračko mjesto ne može se nalaziti u vjerskom objektu, zgradi tijela vlasti, zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je sjedište političke stranke, zgradi koja je korištena kao mjesto za mučenja ili zlostavljanja, ili mjestu gdje se služi ili konzumira alkohol.
- (4) Svako biračko mjesto označava se rednim brojem.
- (5) Općinsko izborno povjerenstvo, najkasnije 15 dana prije dana izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasovanje i gdje birači mogu glasovati.

Članak 5.2

- (1) Biračko mjesto određuje se uzimajući u obzir udaljenost birača od biračkog mjesta i u skladu s brojem birača, koji u pravilu treba biti između tri stotine (300) i tisuću (1000), osim u opravdanim slučajevima utvrđenim u propisima Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine.
- (2) U prostoriji određenoj za glasovanje uređuje se poseban prostor u kojem je osigurana tajnost glasovanja.
- (3) Općinsko izborno povjerenstvo dužno je pravovremeno osigurati da prostor određen za biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za vrijeme glasovanja.
- (4) Pod biračkim mjestom i njegovom okolicom, u smislu ovog zakona, smatra se biračko mjesto kao i prostor u krugu od 50 metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.

Članak 5.2a

- (1) Biračka mjesta koja je posebno odredilo Središnje izborno povjerenstvo BiH nakon konzultacija s općinskim izbornim povjerenstvom, uključujući i prostoriju predviđenu za glasovanje i/ili brojanje glasačkih listića, mogu biti pokrivena opremom za video nadzor na način koji ne ugrožava tajnost glasovanja.
- (2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donijet će obvezujuću Uputu o instaliranju, uporabi opreme za video nadzor, prijenosu i čuvanju nadzornih video snimaka te o odgovornostima nadležnih tijela koji su u tom smislu zaduženi za provedbu izbora, kao i o prekršajima zbog kršenja tih pravila.

Članak 5.3

- (1) Općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s napatkom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a najkasnije 12 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru na biračkom mjestu izborni materijal, uključujući odgovarajući broj glasačkih kutija, glasačkih listića i kandidacijskih listi, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za određeno biračko mjesto i obrazac zapisnika o radu biračkog odbora o čemu se sačinjava zapisnik koji potpisuju svi članovi biračkog

odbora. Izborni materijal se u noći prije otvaranja biračkog mjesta čuva u zaključanim prostorijama na lokaciji biračkog mjesta.

(2) U slučaju da izborni materijal iz stavka (1) ovog članka nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor odmah o tome obavještava općinsko izborno povjerenstvo koje je obvezno da otkloni sve uočene nedostatke odmah, a najkasnije do otvaranja biračkog mjesta.

(3) Birački odbor dužan je izborni materijal iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu u nazočnosti policije i odgovoran je za sigurnost izbornog materijala od trenutka primitka tog materijala do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta i uručjenja materijala općinskom izbornom povjerenstvu, sukladno s odredbama ovog Zakona.

(4) Policija asistira u osiguranju izbornog materijala iz stavka (1) ovog članka.

Članak 5.3a

(1) U skladu s Uputom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, općinsko izborno povjerenstvo dostavlja na biračkim mjestima odgovarajuće izborne tehnologije za svako od biračkih mjesta najkasnije 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta na dan održavanja izbora.

(2) Birački odbor dužan je izborne tehnologije iz stavka (1) ovog članka odmah nakon preuzimanja zaključati na biračkom mjestu uz nazočnost policije i odgovoran je za njihovu sigurnost od trenutka njihovog prijema do završetka svih svojih dužnosti.

Članak 5.4

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH osigurava biračkom odboru dovoljan broj glasačkih listića, uključujući jedan broj dodatnih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića koji su prema izvatku iz Središnjeg biračkog popisa potrebni za to biračko mjesto. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuje način zaduživanja glasačkih listića izdatih pojedinom biračkom mjestu.

(2) Nadležno općinsko izborno povjerenstvo, sukladno s naputcima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, potvrđuje broj zaprimljenih glasačkih listića, kao i broj glasačkih listića dostavljenih biračkim mjestima.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o izgledu, sadržaju, svojstvima i karakteristikama papira, tiskanju i kontroli zaduženih glasačkih listića.

Članak 5.5

(1) Predsjednik i svi članovi biračkog odbora moraju biti nazočni tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića.

(2) Predsjednika i članove biračkog odbora u slučaju njihovog odsustva prilikom procesa glasovanja ili brojanja glasačkih listića zamjenjuju njihovi zamjenici.

(3) Na biračkom mjestu na kojem je glasovalo više od 350 birača, zamjenici predsjednika i zamjenici članova biračkog odbora dužni su sudjelovati tijekom cijelog procesa brojanja glasačkih listića.

(4) Predsjednik biračkog odbora može ovlastiti zamjenika predsjednika i zamjenike članova biračkog odbora da nazoče tijekom cijelog postupka prebrojavanja glasačkih listića na biračkom mjestu na kojem

Članak 5.6

(1) Predsjednik biračkog odbora, zajedno sa ostalim članovima biračkog odbora, održava red na biračkom mjestu i njegovoj okolini. Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik biračkog odbora će tražiti pomoć policije. Glasovanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije.

(2) Predsjednik biračkog odbora, prigodom otvaranja biračkog mjesta, dužan je sukladno s propisom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenog za unošenje navedenih podataka.

(3) Predsjednik biračkog odbora može sa biračkog mjesta i njegove okolice udaljiti svaku osobu koja narušava red. Svako udaljavanje sa biračkog mjesta bit će zabilježeno u zapisnik o radu biračkog odbora. Birački odbor odlučuje o udaljavanju sa biračkog mjesta promatrača akreditiranog sukladno s odredbama Poglavlja 17 ovog Zakona.

(4) Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja ili opasnih predmeta, osim za pripadnike policije u slučajevima navedenim u stavku (1) ovog članka.

(5) Nije dozvoljeno donošenje obilježja i simbola sa političkom konotacijom na biračko mjesto i u njegovu okolini.

Članak 5.7

(1) Tijekom procesa glasovanja vodi se zapisnik o radu biračkog odbora. Zapisnik o radu biračkog odbora vodi se kontinuirano, detaljno i čitko. Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u svezi s glasovanjem, kao i drugi događaji koji se dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata. Oblik zapisnika o radu biračkog odbora propisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH. U zapisnik se unose sljedeći podaci:

1. popis i količina izbornog materijala, dostavljena biračkom mjestu;
2. popis svih akreditiranih promatrača na biračkom mjestu;
3. zapažanja o svim važnim događajima do kojih dođe na biračkom mjestu i
4. svi podaci koji se, sukladno s odredbama ovog Zakona, unose u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Član biračkog odbora, birač ili akreditirani promatrač ima pravo da u zapisnik o radu biračkog odbora unese svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasovanja, ili ih predati u pisanom obliku, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedbi, a o čemu može obavijestiti i općinsko izborno povjerenstvo. Ako ova osoba osobno ne potpiše zapisnik o radu biračkog odbora, njeno mišljenje ili primjedba neće biti razmatrani.

(3) Ako se članu biračkog odbora, biraču ili akreditiranom promatraču onemogući da unese svoje mišljenje ili primjedbe u zapisnik, one se mogu dostaviti općinskom izbornom povjerenstvu.

Članak 5.8

Prije početka glasovanja, birački odbor, u sastavu predviđenom člankom 5.5 ovog Zakona, u n prisutnosti akreditiranih promatrača će:

1. izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih;
2. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj birača za biračko mjesto na temelju izvotka iz Središnjeg biračkog popisa;
3. prebrojati i upisati u odgovarajuće obrasce ukupan broj svih glasačkih listića koji su primljeni za to biračko mjesto.
4. provjeriti funkcionalnost i ispravnost izbornih tehnologija;
5. na vidljivom mjestu izložiti popis članova biračkog odbora s nazivom političkog subjekta koji ih je nominirao.

Članak 5.9

(1) Glasovanje traje neprekidno tijekom dana, sa početkom u 7.00 sati i završetkom u 19.00 sati. Ako dođe do narušavanja reda, predsjednik biračkog odbora može prekinuti glasovanje dok se ne uspostavi red. Razlozi i uzroci prekida glasovanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

(2) Biračko mjesto zatvara se u 19.00 sati. Biračima koji čekaju u redu na biračkom mjestu u vrijeme njegovog zatvaranja dozvoljeno je da glasuju.

(3) Ako je glasovanje prekinuto zbog narušavanja javnog reda ili zbog tehničke neispravnosti izborne tehnologije kraće od tri sata, glasovanje će se produžiti za razdoblje od u dužini trajanja toga prekida, o čemu odlučuje predsjednik biračkog odbora. Ako je prekid trajao dulje od tri sata, o duljini razdoblja za koje se glasovanje produžava odlučuje općinsko izborno povjerenstvo.

(4) Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri sata ili kraće, glasovanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za vremensko razdoblje u duljini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo dulje od tri sata, o duljini razdoblja za koje se glasovanje produžava odlučuje općinsko izborno povjerenstvo.

Članak 5.10

Središnje izborno povjerenstvo BiH i nadležna tijela za provedbu izbora osiguravaju da glasovanje bude tajno i da se obavlja osobno, glasačkim listićem.

Članak 5.11

(1) Članovi biračkog odbora dužni su objasniti biraču način glasovanja i osigurati tajnost glasovanja.

(2) Članovi biračkog odbora ne smiju utjecati na odluku birača.

Članak 5.12

(1) Birač glasuje na biračkom mjestu u kojem je upisan u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa.

(2) Birač koji, sukladno s ovim Zakonom, ima pravo glasovati za općinu u kojoj je imao prebivalište 1991. godine, može glasovati na biračkom mjestu za glasovanje u odsutnosti

(3) Član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće osobne isprave i na osnovu elektroničke identifikacije birača koja podrazumijeva korištenje relevantnih biometrijskih podataka birača koji se prenose sigurnim elektroničkim prijenosom podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uzimajući u obzir Zakon o zaštiti osobnih podataka.

(4) Identitet osobe koji se zbog invaliditeta ili bilo kojeg drugog opravdanog razloga predviđenog podzakonskim aktom kojeg donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH ne može utvrditi putem elektroničke identifikacije birača utvrđuje se isključivo na osnovu važeće osobne isprave.

(5) Valjana osobna isprava, sa fotografijom, u smislu stavka (3) ovog članka, jedan je od sljedećih dokumenata:

1. osobna iskaznica,
2. putovnica i
3. vozačka dozvola.

(6) Ako je birač promijenio ime, obvezan je, uz jednu od navedenih osobnih isprava, dati na uvid i rješenje o promjeni imena izdato od nadležnog tijela.

Članak 5.13

(1) Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača u skladu s člankom 5.12 ovog zakona.

(2) Član biračkog odbora dužan je označiti ime i prezime birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, nakon čega se birač potpisuje na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa, a potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

(3) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da njegov potpis na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa mora odgovarati potpisu na identifikacijskom dokumentu koji predočava članu biračkog odbora radi identifikacije iz stavka (1) ovog članka.

(4) Član biračkog odbora ima odgovornost i dužnost upozoriti svakog birača da će se elektronička identifikacija birača potvrditi samo ako odgovara podacima koje vodi nadležno državno tijelo.

Članak 5.13a

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će donijeti obvezujuću uputu o načinu i postupku identifikacije birača predviđene člankom 5.12 i člankom 5.13 ovog zakona.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za osiguravanje sigurnog elektroničkog prijenosa podataka između biračkih odbora, IDDEEA-e i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, s ciljem vođenja elektroničkih sustava za razmjenu podataka o identifikaciji birača, vodeći računa o Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Članak 5.14

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje izgled, sadržaj, svojstva i karakteristike glasačkog listića za sve razine neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini.

(2) Glasački listić omogućava biraču da glasuje samo za jednu od sljedećih opcija:

1. neovisnog kandidata; ili
2. političku stranku, koaliciju ili listu neovisnih kandidata; ili

3. mogućnost da, u okviru kandidacijske liste jedne političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata, označi jednog ili najviše tri kandidata na jednoj listi koju je birač odabrao. Ako je birač valjano označio više od tri kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata, dok se preferencijalni glasovi s liste smatraju nevažećim.

(3) Birač može glasovati samo na način koji je utvrđen u ovom članku, a što će biti bliže uređeno podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 5.15

(1) Glasački listić sadrži samo slijedeće podatke:

1. nadnevak izbora;
2. naziv tijela za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i imena neovisnih kandidata s oznakom «neovisni kandidat», po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi ždrijebom provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama i
4. naputak o načinu ispunjavanja glasačkog listića.
5. uputstvo glasaču za korištenje izbornih tehnologija koje utječu na način glasovanja.

(2) Za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata, ždrijebom se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobiven žrijebom koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaku fazu izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Središnje izorno povjerenstvo BiH objavljuje mjesto, nadnevaki vrijeme održavanja ždrijeba za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata, neovisnih kandidata i drugi akreditirani promatrači mogu prisustvovati ždrijebu.

Članak 5.16

Birač glasuje u zasebnom prostoru u kojem je osigurana tajnost glasovanja.

Članak 5.17

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, neovisnom kandidatu ili listi neovisnih kandidata birač dao svoj glas;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, neovisnog kandidata ili liste neovisnih kandidata; ili
4. ako se na temelju oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članku 5.14 ovog Zakona.
6. ako ne sadrži otisak pečata, ili
7. ako ga nije potpisao član biračkog odbora.

Članak 5.18

(1) Ako se ime birača ne nalazi na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa zato što se birač registrirao u Središnji birački popis da glasuje izvan zemlje, a vratio se da glasuje osobno u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na zaseban obrazac koji sadrži sve podatke kao i izvadak iz Središnjeg biračkog popisa. Birač se potpisuje na izvadak i ima pravo glasovati nepotvrđenim-kuvertiranim glasačkim listićem, sukladno s odredbama ovog Zakona.

(2) Osobne isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni-kuvertirani glasački listić u zapečaćenoj kuverti. Birač stavlja svoj glasački listić u zasebnu kuvertu, na kojoj će se naznačiti podaci na temelju kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Kuverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i poslije otvaranja glasačkih kutija, sukladno s odredbama ovog Zakona, birački odbor broji nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobiveni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakira i dostavlja sve zapečaćene kuverte općinskom izbornom povjerenstvu. Općinsko izborno povjerenstvo prosljeđuje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH pakete zapečaćenih kuverti sa svih biračkih mjesta u toj općini. Središnje izborno povjerenstvo BiH potvrđuje da je taj birač registriran u Središnji birački popis da glasuje izvan zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego što se otvori kuverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da je taj birač registriran u Središnji birački popis za glasovanje izvan zemlje i da ima biračko pravo, kuverta se ne otvara, niti se broji.

Članak 5.19

(1) Na zahtjev birača koji je slijep, nepismen ili je osoba sa invaliditetom, predsjednik biračkog odbora odobrava primjenu postupka po kojem druga osoba, koju izabere birač koji nije u mogućnosti da glasuje, pomaže tom biraču pri potpisivanju izvatka iz Središnjeg biračkog popisa i glasovanju.

(2) Osoba koja pomaže pri glasovanju ne može biti član biračkog odbora, akreditirani promatrač ili promatrač političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata.

(3) Osoba koja pomaže biraču da glasuje napisat će svoje ime tiskanim slovima i navesti svoj jedinstveni matični broj (JMB) na izvadak iz Središnjeg biračkog popisa do imena birača kojem je pomagala i potpisati se. Osoba koja pomaže tom biraču ne mora biti registrirani birač.

(4) Jedna osoba može, u smislu stavka (1) i (2) ovog članka, pomagati samo jednom biraču na dan izbora.

(5) U slučaju da je biračko mjesto opremljeno izbornim tehnologijama pomoću kojih se osobi s invaliditetom omogućuje da glasuje samostalno, pomoć druge osobe će biti isključena radi zaštite tajnosti glasovanja.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH će podzakonskim aktom regulirati način primjene ovog članka.

Članak 5.20

U slučaju oštećenja glasačkog listića tijekom glasovanja, birački odbor dužan je biraču izdati novi glasački listić i odložiti oštećeni listić u zasebnu kuvertu sa naznakom "oštećeni glasački listići".

Članak 5.21

(1) Državljanin BiH koji ima biračko pravo, a koji je u inozemstvu, ima pravo glasovati poštom. Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje način i proceduru glasovanja državljana BiH poštom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za glasovanje državljana BiH koji imaju biračko pravo, a koji su vezani za domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove.

Članak 5.22

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za ručno i elektroničko brojanje glasačkih listića i utvrđivanje rezultata glasovanja birača koji su glasovali nepotvrđenim glasačkim listićima, birača koji su glasovali glasačkim listićima za glasovanje u odsutnosti, birača zatvorenika i pritvorenika ili birača koji su vezani za ustanove, birača koji su vezani za domove i nisu u mogućnosti da dođu na biračko mjesto zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, kao i birača koji su glasovali poštom.

(2) Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za brojanje glasova glasačkih listića u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise za ručno i elektroničko brojanje glasova i utvrđivanje rezultata glasovanja u glavnom centru za brojanje, uključujući i slučajeve kada se izborni rezultati ne mogu utvrditi na određenom biračkom mjestu zbog neispravnosti izborne tehnologije. Rezultati glasovanja u glavnom centru za brojanje bit će javno izloženi u centru za brojanje kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH imenuje ravnatelja Glavnog centra za brojanje, kao i tri zamjenika. Ravnatelj i njegovi zamjenici imenuju se iz redova različitih konstitutivnih naroda, odnosno jedan iz reda ostalih. Ravnatelj i njegovi zamjenici su osobe sa najmanje tri godine iskustva u provedbi izbora i ne mogu biti članovi političke stranke.

(4) Glasački listići broje se tako da se ne naruši tajnost glasovanja.

Članak 5.23

(1) Ako se brojanje glasačkih listića vrši na biračkom mjestu, birački odbor počinje prebrojavanje glasova nakon završetka procesa glasovanja i zatvaranja biračkog mjesta.

(2) U slučaju da se prebrojavanje vrši primjenom izborne tehnologije kojom se glasački listići broje automatski, automatsko prebrojavanje rezultata i prijenos rezultata glasovanja vrši se odmah po zatvaranju biračkog mjesta. Nakon završetka navedenog postupka birački odbor vrši ručno prebrojavanje.

(3) Birački odbor prvo broji neiskorištene i upropaštene glasačke listiće i stavlja ih u odvojene pakete koji se nakon toga zapečate.

(4) Birački odbor nakon toga odvojeno broji birače koji su potpisali izvratke iz Središnjeg biračkog popisa, birače koji su potpisali zaseban izvadak iz članka 5.18 ovog Zakona, te utvrđuje ukupan broj birača, koji su glasovali na biračkom mjestu, i upisuje ove podatke u odgovarajuće obrasce. Birački odbor zatim otvara jednu po jednu glasačku kutiju i broji kuverte sa nepotvrđenim glasačkim listićima, ako ih ima, kao i glasačke listiće koji se nalaze u glasačkoj kutiji. Nakon toga, birački odbor broji važeće glasačke listiće kojima je glasovano za svaku pojedinu političku stranku koaliciju. listu

neovisnih kandidata i neovisnog kandidata, kao i broj glasova za svakog kandidata na kandidacijskoj listi, te utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića.

(5) Svi članovi biračkog odbora zajednički, jedni pred drugima, vrše ručno prebrojavanje birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova iz stavaka (3) i (4) ovog članka, i neće odsustvovati tijekom navedenog postupka prebrojavanja, osim u opravdanim slučajevima utvrđenim propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Postupak ručnog prebrojavanja obustavlja se za vrijeme odsutnosti člana biračkog odbora.

Članak 5.24

Nakon zatvaranja biračkog mjesta na kojem su glasovali birači u odsutnosti, birački odbor razvrstava glasačke listiće po općinama za koje su birači glasovali i dostavlja ih nadležnim općinskim izbornim povjerenstvima. Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrđuje način i postupak razvrstavanja glasačkih listića po općinama i njihovu dostavu nadležnim izbornim povjerenstvima.

Članak 5.25

(1) Osim u slučaju kad Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrdi da će se ručno i/ili elektroničko brojanje djelimično ili u cjelosti obaviti u centrima za brojanje, sukladno s člankom 5.22 stav (2) ovog Zakona, nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi slijedeće podatke:

- 1) ukupan broj glasova;
- 2) ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata;
- 3) ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidacijskoj listi;
- 4) ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni;
- 5) ukupan broj upropaštenih glasačkih listića;
- 6) ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih i ima i
- 7) ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića.

(2) Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno sa razlozima nepotpisivanja.

Članak 5.26

(1) Nakon završetka procesa brojanja, birački odbor odmah, a najkasnije 12 sati nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja nadležnom općinskom izbornom povjerenstvu zapisnik o radu biračkog odbora, izvadak iz Središnjeg biračkog popisa, sve zasebne obrasce iz članka 5.18 ovog Zakona, sve nepotvrđene glasačke listiće, važeće glasačke listiće, nevažeće glasačke listiće, te odvojeno neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, kao i sve druge obrasce koje zahtijeva Središnje izborni povjerenstvo BiH. Predsjednik biračkog odbora zadržava primjerak izvješća o rezultatima glasovanja.

(2) Predsjednik biračkog odbora javno izlaže detaljni tabelarni prikaz rezultate glasovanja na biračkom mjestu po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a preslike rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada biračkog odbora na njihov zahtjev.

(3) Birački odbor isporučuje sav preostali izborni materijal općinskom izbornom povjerenstvu.

(4) Središnje izborni povjerenstvo BiH će donijeti propise o osiguravanju sigurnog elektroničkog prijenosa relevantnih statističkih podataka u stvarnom vremenu prije i poslije zatvaranja biračkih mjesta i prijenosa izbornih rezultata nakon zatvaranja biračkih mjesta prema općinskom izbornom povjerenstvu i Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 5.27

(1) Nakon što od biračkih odbora dobije svu dokumentaciju i materijale za izbore, općinsko izborni povjerenstvo utvrđuje objedinjene zbirne rezultate glasovanja provedenog na teritoriji te općine za tijela na svim razinama vlasti za koje su provedeni izbori i o tome sastavlja zapisnik, koji se podnosi Središnjem izbornom povjerenstvu BiH odmah, a najkasnije u roku od 24 sata nakon zatvaranja biračkih mjesta. Objedinjeni zbirni rezultati glasovanja za općinu sadrže iste podatke prema članku 5.25 ovog Zakona. Kontrolori izbornih rezultata obvezni su unositi izborne rezultate sa obrazaca izbornih rezultata s biračkih mjesta, kao i s obrazaca za pravilno objedinjavanje utvrđenih izbornih rezultata. Općinsko izborni povjerenstvo zadržava primjerak objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja i distribuirati ga drugim izbornim tijelima, sukladno s propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) Općinsko izborni povjerenstvo javno će izložiti detaljni tabelarni prikaz za objedinjene zbirne rezultate izbora po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvid u njih, a preslike objedinjenih rezultata glasovanja bit će uručene akreditiranim promatračima rada općinskog izbornog povjerenstva na njihov zahtjev.

(3) Ukoliko se unos rezultata obavlja na biračkom mjestu, kontrolori će provjeriti točnost unesenih rezultata.

Članak 5.28

(1) Da bi bila prihvatljiva, svaka pojedinačna kuverta s glasačkim listićem mora imati poštanski žig zemlje iz koje se glasuje, s nadnevkom ne kasnijim od nadnevka održavanja izbora.

(2) Glasački listići za glasovanje poštom, koji nisu dostavljeni sukladno s stavkom (1) ovog članka, neće se brojati.

(3) Da bi se brojao glasački listić koji je pravovremeno dostavljen poštom, birač za kog je utvrđeno da je ispravno registriran za glasovanje poštom, mora ga vratiti u zapečaćenoj kuverti kako bi se osigurala tajnost glasovanja te osobe, i uz njega priložiti preslik jedne od osobnih isprava prema članku 5.12 ovog Zakona.

Članak 5.29

(1) Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe i/ili po okončanju ponovnog kontrolnog brojanja, odnosno nakon pravomoćnosti odluka.

(2) Propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH određuju se redoslijed utvrđivanja izbornih rezultata za tijela na svim razinama vlasti, način na koji se detaljan tabelarni prikaz rezultata glasovanja stavlja na raspolaganje javnosti, te način objave izbornih rezultata. Detaljan tabelarni prikaz rezultata glasovanja uključuje rezultate na razini biračkog mjesta po političkim subjektima i kandidatima, s tim da se ne naruši tajnost glasovanja, utvrđena člankom 5. 10 ovog Zakona.

(3) Preliminarni rezultati izbora se, u pravilu, evidentiraju na osnovu elektroničkog brojanja glasačkih listića.

(4) Ukoliko se ustanovi da postoji neslaganje između rezultata ručnog i elektroničkog prebrojavanja, Središnje izborni povjerenstvo Bosne i Hercegovine izvršit će ponovljeno ručno brojanje i ponovljeno elektroničko brojanje u glavnom centru za brojanje i utvrđuje rezultat glasovanja na biračkom mjestu.

Članak 5.29a

Središnje izborni povjerenstvo BiH objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za sve razine vlasti za koje se izbori održavaju, po slijedećem rasporedu:

- a) prve rezultate u 24.00 sata na dan izbora,
- b) dva puta tijekom naredna 24 sata,
- c) u narednih pet dana svaka 24 sata,
- d) narednih dana svakih 48 sati, sve do objave konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Članak 5.30

(1) Nakon što Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrdi i objavi izborne rezultate, općinsko izborni povjerenstvo, ovjereni politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, mogu zahtijevati da Središnje izborni povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće u određenim izbornim jedinicama u kojima su se politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat kandidirali za izbore. Akreditirani promatrač može zahtijevati da Središnje izborni povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem je bio promatrač. Ovjereni politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata, neovisni kandidat ili akreditirani promatrač mogu zahtijevati od Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da ponovno broji glasačke listiće za glasovanje u odsutnosti, glasačke listiće kojima se glasovalo izvan Bosne i Hercegovine ili nepotvrđene-kuvertirane glasačke listiće.

(2) Skupina od 50 ili više birača, koji su glasovali na istom biračkom mjestu, može zahtijevati da Središnje izborni povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem su glasovali.

(3) Općinsko izborni povjerenstvo može zahtijevati da Središnje izborni povjerenstvo BiH ponovno broji glasačke listiće na biračkom mjestu u njenoj općini.

(4) Središnje izborni povjerenstvo BiH može razmatrati zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića, ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- 1) da je zahtjev podnesen u pisanom obliku i da ga je potpisao akreditirani promatrač, skupina od 50 ili više birača koji su glasovali na istom biračkom mjestu, neovisni kandidat, predsjednik političke stranke, nositelj liste neovisnih kandidata ili bilo koji od predsjednika političkih stranaka koje su formirale koaliciju, ili općinsko izborni povjerenstvo;

- 2) da su u zahtjevu točno navedene činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni;
- 3) da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni;
- 4) da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona utjecala na izborne rezultate i
- 5) da je zahtjev podnesen Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 72 sata od dana kada je Središnje izborna povjerenstvo BiH objavilo utvrđene izborne rezultate.

(5) Središnje izborna povjerenstvo BiH nalaže ponovno brojanje ako se utvrdi da broj glasačkih listića premašuje broj glasača koji su glasovali na biračkom mjestu za više od 2%.

(6) Središnje izborna povjerenstvo BiH naređuje ponovno brojanje glasačkih listića ako utvrdi da je učinjena povreda ovog Zakona i da ta povreda utječe na dodjelu mandata.

(7) Središnje izborna povjerenstvo BiH po službenoj dužnosti može naložiti ponovno brojanje čak i ako nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje iz stavka (1) ovog članka neovisno od uvjeta iz stavaka (2), (3), (4), (5) i (6) ovog članka.

Članak 5.31

Ako Središnje izborna povjerenstvo BiH naredi ponovno brojanje glasačkih listića, točno će navesti koji će se glasački listići ponovno brojati, kao i nadnevke, mjesta i postupke za ponovno brojanje. Kandidati političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisni kandidati i kandidat s liste pripadnika nacionalnih manjina koji se pojavljuju na glasačkom listiću za koji se vrši ponovno brojanje, kao i drugi akreditirani promatrači, mogu biti nazočni tijekom ponovnog brojanja.

Članak 5.32

(1) Nakon završetka ponovnog brojanja glasačkih listića i istekom roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravomoćnosti odluka, Središnje izborna povjerenstvo BiH potvrđuje izborne rezultate za tijela na svakoj pojedinoj razini vlasti, u pravilu u roku od 30 dana od dana održavanja izbora. Izuzetno, iz razloga propisanih propisima iz stavka (3) ovog članka, potvrđivanje rezultata može se odgoditi i do 15 dana.

(2) Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o potvrđivanju izbornih rezultata je konačna, obvezujuća i protiv nje nije moguće izjaviti žalbu.

(3) Središnje izborna povjerenstvo BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.

POGLAVLJE 6 ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Članak 6.1

Zaštitu izbornog prava osiguravaju izborna povjerenstva i Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine.

Članak 6.2

(1) Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izbornom povjerenstvu uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Izborna povjerenstva će, po saznanju za učinjenju povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i uposlenog ili na drugi način angažiranog u izornoj administraciji zbog kršenja odredbi ovog Zakona.

(3) Inicijativu za pokretanje postupka u smislu stavka (2) ovog članka može podnijeti pravna ili fizička osoba nadležnom izbornom povjerenstvu u pisanom obliku, u kojoj je obvezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj učinjenje povrede i počinitelja.

Članak 6.3

(1) Prigovor se podnosi na obrascu koji propiše Središnje izorno povjerenstvo BiH ili putem elektroničke aplikacije. Prigovor sadrži kratak opis učinjene povrede i prilog-dokaze koji potvrđuju navode prigovora. Prigovor mora potpisati podnositelj prigovora. Ako je podnositelj prigovora politička stranka ili koalicija ili lista neovisnih kandidata, prigovor potpisuje predsjednik ili ovlašteni predstavnik političke stranke ili koalicije ili liste neovisnih kandidata ili osoba koju oni ovlaste uz priloženo ovlaštenje. Podaci o ovlaštenom predstavniku deponiraju se kod općinskog izbornog povjerenstva.

(2) Prigovor se dostavlja bez odgađanja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od 24 sata od prijema prigovora, u pisanom obliku, izjasniti o navodima prigovora. Nadležna tijela mogu odrediti saslušanje strana.

(3) Središnje izorno povjerenstvo BiH utvrđuje proceduralne naputke za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim povjerenstvima.

(4) Prigovor koji je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili je prigovor podnesen nepravovremeno ili je nepotpun, odbacuje se.

(5) Prigovor će se odbaciti i ako se ne može utvrditi ko je podnositelj prigovora. Podneseni prigovor odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 6.4

(1) Općinsko izorno povjerenstvo u svojoj općini ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila ponašanja iz Poglavlja 7, osim u slučaju povrede iz članka 7.2a, članka 7.3 stavak (1) točka 3) i 7), članka 7.3 stavak (2) i članka 7.4 stavak (1) točka 3) ovog Zakona, o čemu odlučuje Središnje izorno povjerenstvo BiH.

(2) Općinsko izorno povjerenstvo dužno je da razmotri prigovor i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog člankom 6.3. stavak (2) ovog Zakona. Općinsko izorno povjerenstvo dužno je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnositelja prigovora, kao i druge strane. Prilikom rješavanja prigovora, općinsko izorno povjerenstvo može postupati na temelju utvrđenih činjenica ili održavati rasprave.

(3) Prigovor koji je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor nije pravovremeno podnesen, odbacuje se.

Članak 6.5

Središnje izborno povjerenstvo BiH i općinsko izborno povjerenstvo mogu narediti može narediti poduzimanje mjera kojima se otklanjaju nepravilnosti na koje se odnosi prigovor iz članka 6.4 i članka 6.6 ovog Zakona, što uključuje ali se ne ograničava na dodavanje ili brisanje imena birača sa Središnjeg biračkog popisa, pokrenuti inicijativu za smjenjivanje osobe koja radi u centru za birački popis ili smijeniti člana u biračkom odboru, ili naređivanje određenoj osobi ili stranci da obustavi aktivnosti kojima se krši ovaj zakon i izreći novčanu kaznu.

Članak 6.6

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima prvostupanjsku nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava, povrede Poglavlja 16. učinjene od političkog subjekta i povrede iz članka 7.2a, članka 7.3 stavak (1) točka 3) i 7), članka 7.3 stavak (2) i članka 7.4 stavak (1) točka 3) ovog Zakona.

(2) Na odluke izbornih povjerenstava može se uložiti žalba Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 72 sata od primitka prvostupanjske odluke.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je da razmotri prigovor i žalbu i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog člankom 6.3. stavak (2) ovog Zakona. Središnje izborno povjerenstvo BiH dužno je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnositelja prigovora, kao i druge strane.

(4) Izuzetno, u posebno složenim slučajevima kada je za utvrđivanje činjenica i okolnosti od značaja za rješavanje stvari potrebno saslušati stranke i svjedoke, te steći uvid i pročitati veći broj materijalnih dokaza, Središnje izborno povjerenstvo BiH provest će postupak u roku od tri, a ne duže od pet dana nakon isteka roka iz članka 6.3, stavak (2), ovog zakona.

(5) Prigovor ili žalba, koje je prema članku 6.2 ovog Zakona podnijela neovlaštena osoba, ili ako prigovor ili žalba nisu pravovremeno podneseni, odbacuju se.

(6) Prilikom rješavanja prigovora i žalbi, Središnje izborno povjerenstvo BiH može postupati na temelju utvrđenih činjenica ili održavati rasprave. Središnje izborno povjerenstvo BiH može dozvoliti stranama da podnesu nove dokaze ili svoje odluke zasnivati na dokumentaciji iz spisa povjerenstva nižeg stupnja.

(7) Središnje izborno povjerenstvo BiH blagovremeno javno objavljuje informacije u svezi s podnesenim prigovorima i žalbama, kao i informacije o donesenim odlukama, te vodi poseban registar podnesenih prigovora, žalbi i donesenih odluka.

(8) Način vođenja registra bit će propisan podzakonskim aktom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Članak 6.7

(1) Kada odlučuje po službenoj dužnosti ili kada odlučuje o prigovorima i žalbama, Središnje izborno povjerenstvo BiH ima ovlasti da naredi izbornom povjerenstvu, Centru za birački popis, središtima za brojanje ili biračkom odboru da poduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH ima ovlasti da izrekne sljedeće sankcije:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 30.000 konvertibilnih maraka;
2. uklanjanje imena kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat osobno odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata; i
4. zabranu angažiranja određene osobe za rad na biračkom mjestu, u Centru za birački popis, u općinskom izbornom povjerenstvu, u središtima za brojanje ili drugom izbornom povjerenstvu uspostavljenom sukladno članku 2.21 ovog zakona.

Članak 6.8

(1) Ako izborno povjerenstvo smatra da je učinjeno kazneno djelo koje se odnosi na izborni proces, dužno je da to djelo prijavi nadležnom tužiteljstvu.

(2) Prilikom podnošenja prijave, izborno povjerenstvo navodi i dokaze koji su mu poznati, te poduzima potrebne mjere da bi se sačuvali tragovi navodno učinjenog kaznenog djela, predmeti kojima je ili pomoću kojih je učinjeno to djelo i drugi dokazi.

Članak 6.9

(1) Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine nadležan je da rješava po žalbama na odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Žalba se podnosi Apelacijskom odjelu Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana primitka odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(2) Žalba se podnosi preko Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

(3) Apelacijski odjel Suda Bosne i Hercegovine, kada odlučuje o primjeni ovog zakona dužan je donijeti odluku po žalbi u roku od tri dana od dana primitka žalbe.

(4) Sud BiH blagovremeno i javno objavljuje informacije u svezi s odlukama i obrazloženjima odluka iz stavka (3) ovog članka.

POGLAVLJE 7

PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOM RAZDOBLJU

Članak 7.1

U razdoblju preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektroničkim, online i tiskanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organiziranje zakonitih službenih skupova tijela i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

Članak 7.1a

Kandidati političkih stranaka, koalicija, liste neovisnih kandidata, kao i neovisni kandidati i drugi sudionici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tijekom izborne kampanje provode izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi osigurat će slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tijekom cijelog izbornog procesa.

Članak 7.1b

(1) Političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisni kandidati imaju pravo:

- a) voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
- b) organizirati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli potporu birača; i
- c) tiskati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u svezi sa izbornom kampanjom.

(2) Za javni skup iz točke b) prethodnog stavka nije potrebno odobrenje nadležnog tijela, s tim što je organizator dužan dvadeset i četiri (24) sata prije održavanja takvog skupa o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje javnog reda i mira.

(3) Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imat će organizator koji je prvi pisano obavijestio nadležno tijelo o održavanju javnog skupa, o čemu će podnositelje obavijestiti nadležno tijelo, u roku ne duljem od 12 sati od podnesene obavijesti o održavanju javnog skupa.

Članak 7.1c

Politički subjekti u razdoblju izborne kampanje obvezni su osigurati ravnomjernu promidžbu kandidata oba spola u medijskim nastupima, na javnim skupovima i drugim oblicima izborne kampanje s ciljem osiguranja jednakosti kandidata oba spola.

Članak 7.2

(1) Nadležna općinska tijela dužna su osigurati ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima koji su ovjereni za sudjelovanje na izborima u njihovim zahtjevima da javna mjesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

(2) Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili mijenjati tiskane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, sukladno s zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata. Središnje izborni povjerenstvo BiH zabranit će isticanje, tiskanje i rasturanje oglasa, plakata, postera i drugih materijala, koji se koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata, na kojima se žene ili muškarci predstavljaju na stereotipan i uvredljiv ili ponižavajući način i naložiti političkoj stranci, koaliciji, listi neovisnih kandidata ili neovisnom kandidatu da postavljene materijale ukloni. Odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je konačna u upravnom postupku, ali se protiv nje može pokrenuti upravni spor.

(3) Nadležna tijela neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u svezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smještena tijela vlasti na svim razinama, javna poduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, na vjerskim objektima, na javnim cestama i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje.

(4) Politički subjekt dužan je u roku od 15 dana od dana izbora osigurati uklanjanje svih oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala s prostora određenog za kampanju, a koji su korišteni u

Članak 7.2a

(1) Nosiocima izvršne funkcije utvrđenim u članku 1.8, stavak (6) ovog zakona i nosiocima mandata zabranjena je zlouporaba javnih sredstava.

(2) Zloupotreba javnih sredstava iz stavka (1) ovog članka između ostalog podrazumijeva:

- a) korištenje pozicije rukovoditelja tijela ili ustanove za javnu promidžbu sebe kao kandidata i/ili političkog subjekta kojem pripada, kroz javnu promidžbu tijela ili ustanove;
- b) uključivanje državnih službenika koji su podređeni kandidatu u obavljanju poslova u radnom vremenu u ciljem promidžbe kandidata ili političkih subjekata;
- c) korištenje prostorija javnih ustanova, tijela ili javnih poduzeća za obavljanje predizbornih aktivnosti ako korištenje istih prostorija nije zagarantirano drugim kandidatima i političkim subjektima pod istim uvjetima;
- d) korištenje sredstava komunikacije, informacijskih usluga, uredske opreme javnih ustanova, tijela i javnih poduzeća za izbornu kampanju;
- e) korištenje sredstava prijevoza u vlasništvu državnih, entitetskih, gradskih, kantonalnih ili općinskih organa i organizacija bez naknade ili po sniženim naknadama za aktivnosti kampanje. Ova odredba ne odnosi se na prijevoz osoba koje se posebno štite u skladu sa zakonom, koji se obavlja kao dio sigurnosnih mjera koje se primjenjuju na visoke dužnosnike koji podliježu službenoj zaštiti koju pružaju nadležni organi prilikom obavljanja službene dužnosti ili postupanja po službenoj dužnosti;
- f) promidžba političkih subjekata ili kandidata na javnim događajima ili manifestacijama koje financiraju javne ustanove ili javna poduzeća;
- g) prikupljanje potpisa ili vođenje izborne kampanje koju provode osobe koje obavljaju izabranu dužnost ili su državni službenici, tijekom službenih aktivnosti ili događaja koje organizira javna ustanova, javno tijelo ili javno poduzeće; i
- h) korištenje javnih sredstava i resursa u svrhu izravne ili neizravne kupovine potpore birača tijekom izborne kampanje, što uključuje između ostalog i pružanje jednokratne novčane ili nenovčane potpore građanima ili kategorijama građana, osim ako je pružanje te potpore planirano u okviru redovitih proračunskih subvencija.

(3) Poštivanje ograničenja iz stavka (2) ovog članka ne sprječava javne i izabrane dužnosnike ili državne službenike u vršenju službene dužnosti.

Članak 7.3

(1) Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi neovisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i neovisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te uposlenima ili na drugi način angažiranim u izornoj administraciji nije dozvoljeno:

- 1) nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu;
- 2) ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i neovisnih kandidata, kao i poticati druge na takve aktivnosti;
- 3) sprječavati novinare da obavljaju svoj posao sukladno s pravilima profesije i izbornim pravilima;
- 4) obećavati novčane nagrade ili druge materijalne koristi s ciljem dobivanja potpore birača ili prijetnje pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata;

5) nastupati na bilo kojoj vrsti javne promidžbe...

- 6) poticati osobe da glasuju više puta na istim izborima, ili da glasuju u ime druge osobe; ili
- 7) koristiti se govorom mržnje, i/ili objaviti ili upotrijebiti slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije, društvene mreže i mobilne aplikacije ili druge materijale koji mogu tako djelovati.
- 8) zloupotrijebiti dijete u političke svrhe.

(2) Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata kao i zluporaba zakonskog prava na učešće u radu biračkog odbora ispred jednog političkog subjekta protivno odredbi članka 2.19 ovog zakona i to fiktivnim predstavljanjem u ime političkog subjekta kojem je mjesto u biračkom odboru pripalo sa ciljem pogodavanja drugom političkom subjektu kojem to mjesto u biračkom odboru nije pripalo. Ova zabrana primjenjuje se i na članove biračkog odbora.

(3) Odredbe stavaka (1) i (2) primjenjivat će se shodno na razdoblje preuranjene izborne kampanje.

Članak 7.4

(1) U razdoblju koje počinje 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta i traje do njihovog zatvaranja, političkim strankama, koalicijama, listama neovisnih kandidata i neovisnim kandidatima i kandidatima na listama pripadnika nacionalnih manjina zabranjeno je sudjelovanje u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava samo na slijedeće:

1. održavanje skupova u cilju izborne kampanje;
2. izlaganje na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakvih materijala u cilju utjecanja na birače;
3. korištenje domaćih i međunarodnih sredstava komunikacije s ciljem utjecanja na birače;
4. korištenje megafona ili drugih razglasnih uređaja u cilju uticanja na birače; i
5. svaka aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces.

(2) Pod sredstvima komunikacije iz točke 3) stavka (1) ovog članka podrazumijevaju se sredstva kojima se može isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj. Takva sredstva obuhvaćaju ali nisu ograničena na radio i televizijski program, tiskane medije, internet, SMS poruke ili video-poruke isporučene putem mobilnih telefona itd.

(3) Zabranjuju se sve aktivnosti koje ometaju ili opstruiraju izborni proces tijekom razdoblja utvrđenog u stavku (1) ovog članka.

POGLAVLJE 8 PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 8.1

(1) Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Predsjedništvo BiH), koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Središnji birački popis da glasuje u Federaciji Bosne i Hercegovine može glasovati ili za Bošnjaka ili za Hrvata, ali ne za oba. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova među kandidatima iz istog konstitutivnog naroda.

(2) Člana Predsjedništva BiH, koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske - jednog Srbina, biraju birači upisani u Središnji birački popis da glasuju u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobiie najveći broj glasova

(3) Mandat članova Predsjedništva BiH traje četiri godine.

Članak 8.2

Kandidacijska lista, u smislu ovog Poglavlja, sastoji se od imena kandidata za člana Predsjedništva BiH.

Članak 8.3

Predsjedatelj Predsjedništva BiH mijenja se svakih osam mjeseci po načelu rotacije između članova Predsjedništva BiH.

Članak 8.4

Ako član Predsjedništva BiH iz bilo kojih razloga prestane obnašati svoju dužnost, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban za obnašanje dužnosti, zamjenjujući član Predsjedništva BiH preuzima dužnost člana Predsjedništva BiH sukladno s Zakonom o popuni upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH tijekom trajanja mandata ("Službeni glasnik BiH", broj 21/'00).

Članak 8.6

Mandat novog člana Predsjedništva BiH završava kad bi se završio i mandat člana kojeg je zamijenio. Novi član Predsjedništva BiH preuzima prava, dužnosti i odgovornosti člana Predsjedništva BiH kojega je zamijenio, uključujući i predsjedanje sjednicama Predsjedništva BiH.

Članak 8.7

O postojanju trajne nesposobnosti za obnašanje dužnosti člana Predsjedništva BiH odlučuje Ustavni sud Bosne i Hercegovine.

Članak 8.8

(1) Ustavni sud Bosne i Hercegovine može odlučiti da je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban za obnašanje svoje dužnosti.

(2) Ako je član Predsjedništva BiH privremeno nesposoban da obnaša svoju dužnost u smislu stavka (1) ovoga članka, tada zamjenjujući tog člana preuzima prava, dužnosti i odgovornosti onesposobljenog člana Predsjedništva BiH, dok Ustavni sud Bosne i Hercegovine ne donese odluku da taj član nije više privremeno nesposoban za obnašanje dužnosti.

POGLAVLJE 9

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.1

(1) Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sastoji se od 42 člana, od kojih 28 neposredno biraju birači registrirani u Središnjoj biračkoj knjizi za glasanje za teritoriju Federacije

Bosne i Hercegovine, a 14 neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Republike Srpske. Mandat članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri godine.

(2) Od 28 članova, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, 21 bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona, a sedam su kompenzacijski mandati izabrani sa teritorije Federacije, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona.

(3) Od 14 članova, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje na teritoriji Republike Srpske, devet se bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona, a pet su kompenzacijski mandati izabranih sa teritorije Republike Srpske kao cjeline, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona.

(4) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je registriran u Središnji birački popis.

Članak 9.2

21 mandat iz pet višečlanih izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, raspodjeljuje se na slijedeći način:

- a) Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i Kantona 10 i bira tri člana,
- b) Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 7 i Kantona 8 i bira tri člana,
- c) Izborna jedinica 3 sastoji se od Kantona 5 i Kantona 9 i bira četiri člana,
- d) Izborna jedinica 4 sastoji se od Kantona 4 i Kantona 6 i bira šest članova i
- e) Izborna jedinica 5 sastoji se od Kantona 2 i Kantona 3 i Brčo Distrikta BiH i bira pet članova.

Članak 9.2a

Devet mandata iz tri višečlane izborne jedinice za Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Republike Srpske, raspodjeljuje se na slijedeći način:

- a) Izborna jedinica 1 sastoji se od gradova: Banja Luka i Prijedor i općina: Krupa na Uni, Novi Grad, Kozarska Dubica, Gradiška, Laktaši, Srbac, Prnjavor, Petrovac, Oštra Luka, Čelinac, Istočni Drvar, Ribnik, Mrkonjić Grad, Jezero, Kneževo, Kotor Varoš, Šipovo, Kupres i Kostajnica i bira tri člana,
- b) Izborna jedinica 2 sastoji se od gradova: Doboj i Bijeljina, općina Derventa, Brod, Vukosavlje, Šamac, Donji Žabar, Modriča, Pelagićevo, Petrovo, Lopare, Ugljevik, Teslić i Stanari i Brčko distrikta BiH i bira tri člana i
- c) Izborna jedinica 3 sastoji se od gradova Trebinje i Zvornik i općina: Osmaci, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica, Sokolac, Han Pijesak, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Istočno Novo Sarajevo, Trnovo, Pale, Rogatica, Višegrad, Istočni Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča, Novo Goražde, Čajniče, Rudo, Berkovići, Ljubinja, Bileća i Milići i bira tri člana.

Članak 9.4

Političke stranke, koalicije i neoavisni kandidati, ovjereni sukladno s odredbama ovog Zakona, mogu se kandidirati za izbor u izbornoj jedinici.

Članak 9.5

(1) U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju na slijedeći način: za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila dijeli se sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za tu raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za neovisnog kandidata je količnik tog kandidata.

(2) Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeno tijelo.

(3) Politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata i neovisni kandidat ne može sudjelovati u raspodjeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izbornoj jedinici.

Članak 9.6

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se na slijedeći način:

- a) U raspodjeli kompenzacijskih mandata mogu sudjelovati samo političke stranke i koalicije koje su osvojile više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića za područje entiteta za koji je sačinjena kompenzacijska lista. Prvo se, prema formuli utvrđenoj u članku 9.5 ovog Zakona, raspodjeljuje ukupan broj mandata za zakonodavno tijelo koji se dodjeljuju za teritoriju određenog entiteta, umanjen za broj mandata koje su osvojili neoavisni kandidati.
- b) Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije, primjenom ovog postupka, oduzima se broj mandata koje je ta politička stranka ili koalicija osvojila, prema postupku utvrđenom u članku 9.5 ovog Zakona. Preostali broj je broj kompenzacijskih mandata koji lista dobija.
- c) Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primjenom postupka iz točke b) ovog članka, ta politička stranka ili koalicija zadržat će mandate dobivene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacijski mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, sukladno s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodjeljuju prema postupku iz ovog članka, kako bi se sačuvao točan broj mandata u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izabranih sa teritorije određenog entiteta.

Članak 9.7

Kompenzacijski mandati koje osvoji politička stranka ili koalicija sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona dodjeljuju se jedan po jedan kandidatima koji nisu izabrani sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke ili koalicije, od vrha liste pa sve dok mandati ne budu raspodijeljeni ili dok se lista ne iscrpi.

Članak 9.7a

(1) Iznimno od odredbi članka 9.6 i 4.24 ovog Zakona, politička stranka i koalicija koja na kandidacijskoj listi za kompenzacione mandate nema više kandidata, a ima još osvojenih mandata za raspodjelu, može po obavjesti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u roku od 48 sati na propisanom

obrascu dostaviti dopunsku kandidacijsku listu za kompenzacione mandate sukladno s člankom 4.24 stavak (2) ovog Zakona.

(2) Postupak podnošenja dopunske kandidacijske liste za kompenzacione mandate i oblik obrasca iz stavka (1) ovog članka Središnje izborno povjerenstvo BiH propisat će posebnim naputkom.

Članak 9.8

(1) Ako prigodom raspodjele sukladno s člancima 9.5, 9.6 i 9.7 ovog Zakona budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je dobila ta lista i to dodjelom mandata redoslijedom od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako ima još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima te liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidacijsku listu te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici sukladno s postupkom utvrđenim u članku 9.7 ovog Zakona.

Članak 9.9

Ako mandat neovisnog kandidata prestane, sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat ostaje upražnjen do narednih redovno raspisanih izbora.

Članak 9.10

(1) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice sukladno s člankom 9.8. stavak (2) ovog Zakona. Upraznjeno mjesto kompenzacijskog mandata popunjava se sa liste kompenzacijskih mandata te političke stranke.

(2) Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici sukladno s člankom 9.8 stavak (3) ovog Zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do slijedećih redovno raspisanih izbora.

Članak 9.11

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici utvrđenoj ovim Poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđene, uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načeloma, a naročito s proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registriranih u Središnjoj biračkoj popis.

Potpoglavlje B

DOM NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.12

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sastoji se od 15 izaslanika, od kojih su dvije trećine iz Federacije Bosne i Hercegovine (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

Članak 9.12a

- (1) Bošnjačke odnosno hrvatske izaslanike u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, iz Federacije Bosne i Hercegovine bira bošnjački odnosno hrvatski klub izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Izaslanici iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine biraju izaslanike iz svog konstitutivnog naroda.
- (3) Izaslanici iz reda srpskog naroda i iz reda ostalih u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ne sudjeluju u postupku izbora bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Federacije Bosne i Hercegovine.
- (4) Izaslanike u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH (pet Srba) iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.
- (5) Izaslanici iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda i iz reda ostalih u Narodnoj skupštini Republike Srpske sudjeluju u postupku izbora izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Repulike Srpske.

Članak 9.12b

- (1) Izbor izaslanika iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine provodi se odmah po sazivanju Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora sukladno s ovim Zakonom.
- (2) Izbor izaslanika iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se odmah po sazivanju Narodne skupštine Republike Srpske, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12c

- (1) Izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se na način da svaki politički subjekt koji je zastupljen u bošnjačkom odnosno hrvatskom klubu ili svaki izaslanik iz bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ima pravo da nominira jednog ili više kandidata na listi za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.
- (2) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 9.12d

(1) Svaki izaslanik bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine daje jedan glas za listu kandidata za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(2) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12e

(1) Izbor izaslanika iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH provodi se na način da svaka politička stranka ili svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske ima pravo da nominira jednog ili više kandidata na listu za izbor srpskog izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

(2) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Članak 9.12f

(1) Svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske daje jedan glas za listu kandidata za izbor izaslanika u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Republike Srpske.

(2) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem sukladno s ovim Zakonom.

Članak 9.12g

(1) Izborni materijal i rezultati glasovanja iz članaka 9.12d i 9.12f ovog Zakona dostavljaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na potvrđivanje sukladno s člankom 2.9 ovog Zakona i konačnu raspodjelu mandata sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(2) Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama, sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona. Osvojeni mandati dodjeljuju se prema njihovom redosljedju na listi.

(3) Ako prilikom raspodjele sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona budu dobiveni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

Članak 9.12h

(1) Ako neko mjesto izaslanika u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH ostane upražnjeno sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, to mjesto popunjava sljedeći kvalificirani kandidat na istoj listi na kojoj je bio izaslanik kojem je prestao mandat.

(2) Ako na toj listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje kandidatu sa najvišim količnikom sa druge liste, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda.

(3) Ako nema takvog kandidata, organizira se novi izbori za izbor izaslanika iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda sukladno s člancima od 9.12c do 9.12g ovog Zakona.

Članak 9.12i

Izbore u smislu ovog Poglavlja (postupak kandidiranja i glasovanja) provode nadležna radna tijela u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske.

POGLAVLJE 9A

PREDSJEDNIK I DOPREDSJEDNICI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 9.13

(1) Bilo koja skupina od jedanaest delegata iz svakog od klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda može predložiti kandidata iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda. Svi kandidati mogu biti izabrani u skladu s člancima 9.15 do 9.19 ovog Zakona ili na mjesto predsjednika ili na mjesto dopredsjednika Federacije.

(2) Ukoliko u roku od 30 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegata u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva dopredsjednika Federacije u skladu sa stavkom (1) ovog članka, onda će to učiniti bilo koja skupina od sedam delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

(3) Ukoliko u roku od 50 dana od dana potvrđivanja rezultata za izbor delegata u Dom naroda, potreban broj delegata u jednom ili više klubova konstitutivnih naroda ne predloži kandidata za mjesta predsjednika i dva dopredsjednika Federacije u skladu sa stavcima (1) i (2) ovog članka,

onda će to učiniti bilo koja skupina od četiri delegata iz kluba ili klubova konstitutivnih naroda u Domu naroda koji kandidate nisu predložili.

Članak 9.14

Izbor za predsjednika i dva dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine zahtijeva prihvatanje liste koju sačinjavaju tri kandidata i koja uključuje po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda predloženog u odgovarajućem klubu konstitutivnog naroda, u Zastupničkom domu, a zatim u Domu naroda. Izbor za predsjednika i dva dopredsjednika Federacije vrši se javnim glasovanjem, osim ako dom drukčije ne odluči.

Članak 9.15

(1) Imena kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona dostavljaju se Zastupničkom domu, koji će glasovati o jednoj ili više lista u roku od 30 dana od dana dostavljanja imena posljednjeg ili posljednjih kandidata, u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona. Listu odobrava Zastupnički dom ukoliko je podrži većina poslanika koji su prisutni i glasuju i ta lista se dostavlja Domu naroda na odobravanje.

(2) Ukoliko broj kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona omogući formiranje dvije liste, organizirat će se jedno glasovanje u Zastupničkom domu i svaki poslanik će moći glasovati za jednu od ove dvije liste. Lista koja dobije najveći broj glasova u Zastupničkom domu dostavlja se Domu naroda na odobravanje. Ukoliko dvije liste dobiju isti broj glasova, Domu naroda se prosljeđuje lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja kumulativno dobili najveću podršku u

klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog zakona. Ukoliko su dvije liste prilikom predlaganja dobile istu podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13, lista koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem.

(3) U slučaju da broj kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona omogući formiranje više od dvije liste, organizirat će se jedno glasovanje u Zastupničkom domu i svaki poslanik će moći glasovati za jednu od ovih lista. Ukoliko u prvom krugu glasovanja nijedna lista ne dobije većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasuju, u roku od jednog tjedna organizira se drugi krug glasovanja u kojem će poslanici Zastupničkog doma glasovati za jednu od dvije liste s najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasovanja. Ukoliko takve dvije liste dobiju isti broj glasova, Domu naroda se prosljeđuje lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja kumulativno dobili najveću podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog zakona. Ukoliko su dvije liste prilikom predlaganja dobile istu podršku u klubovima Doma naroda u skladu s člankom 9.13, lista koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem.

Članak 9.16

(1) Dom naroda odlučuje većinom glasova delegata koji su prisutni i koji glasuju u roku od 30 dana od prijema liste koju je odobrio Zastupnički dom.

(2) Radi izbjegavanja svake sumnje, delegati u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda Ostalih učestvuju u postupku koji je propisan u stavku (1) ovog članka.

Članak 9.17

(1) Izuzetno od odredbe članka 9.14 ovog Zakona, ukoliko Zastupnički dom ne odobri listu kandidata u roku iz članka 9.15, stavak (1) ovog Zakona, lista koju sačinjavaju kandidati koji su prilikom predlaganja dobili najveću podršku u odgovarajućim klubovima u Domu naroda u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona prosljeđuje se Domu naroda. Ukoliko je prilikom predlaganja više od jednog takvog kandidata dobilo identičnu podršku u jednom ili u više klubova Doma naroda u skladu s člankom 9.13. ovog Zakona, kandidat koji se nalazi na listi koja se dostavlja Domu naroda utvrđuje se žrijebanjem. Kandidati s liste dostavljene Domu naroda smatraju se izabranim ukoliko ta lista bude odobrena u Domu naroda u skladu s člankom 9.16. ovog zakona.

(2) Izuzetno od odredbe članka 9.14 ovog Zakona, ukoliko u roku iz članka 9.16, stavak (1) ovog Zakona Dom naroda ne obavi glasovanje za listu kandidata koju je dostavio Zastupnički dom, izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja bude odobrena samo u Zastupničkom domu.

Članak 9.18

(1) Ukoliko se lista kandidata ne odobri u skladu s člancima 9.15 do 9.17 ovog Zakona, postupak se ponavlja. U ponovljenom postupku, Zastupnički dom će glasovati za novu listu u roku od 15 dana od dana glasovanja kojim je lista kandidata odbijena. Ukoliko je Zastupnički dom iscrpio sve moguće liste kandidata predloženih u skladu s člankom 9.13 ovog Zakona, postupak predviđen u člancima 9.13 do 9.15 ovog Zakona se ponavlja, pod uvjetom da će se rokovi u kojima odgovarajući klub predlaže kandidate predviđeni u članku 9.13 ovog Zakona prepoloviti i da će početi da teku od dana odbijanja posljednje liste u Domu.

(2) U ponovljenom postupku izabranim će se smatrati kandidati sa liste koja je dobila većinu glasova poslanika koji su prisutni i glasuju u Zastupničkom domu u skladu s člankom 9.15 ovog Zakona.

Članak 9.19

(1) Tri kandidata izabrana u skladu s člancima 9.13 do 9.18 ovog Zakona odlučuju između sebe koji od njih će obnašati funkciju predsjednika. Ukoliko se dogovor ne postigne, o tome će odlučivati Zastupnički dom.

(2) Predsjednik i dva dopredsjednika Federacije biraju se na mandat od četiri godine. Ista osoba ne može biti izabrana na bilo koje od mjesta predsjednika ili dopredsjednika više od dva puta uzastopno.

POGLAVLJE 10 PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 10.1

(1) Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH sastoji se od 98 zastupnika koje neposredno biraju birači koji su registrirani u Središnji birački popis za glasovanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Mandat zastupnika Zastupničkog doma Federacije BiH traje četiri godine.

(2) Određeni broj zastupnika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, iz članka 9.5 ovog Zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kao cjeline, sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona. Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, na temelju smjernica iz članka 10.2 ovog Zakona, utvrđuje broj mandata, granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(3) Najmanje četiri člana svakog konstitutivnog naroda će biti zastupljeno u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

(4) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanim izbornim jedinicama za koje je birač registriran u Središnji birački popis. Ovaj glasački listić uzima se u obzir i za raspodjelu kompenzacijskih mandata sukladno s člankom 10.5 ovog Zakona.

Članak 10.2

(1) Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, na temelju smjernica iz ovog članka, utvrđuje broj mandata, kao i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(2) Od 98 mandata za Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, između dvadeset tri procenta (23%) i dvadeset sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

(3) Minimalan broj višečlanih izbornih jedinica je deset. Minimalan broj članova višečlanih izbornih jedinica je tri, a maksimalan 15. Brčko Distrikt BiH bit će uključen u jednu od ovih višečlanih izbornih jedinica.

(4) Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na slijedeći način: broj birača registriranih u Središnji birački popis za Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH, koji je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, dijeli se s ukupnim brojem mandata koji se raspodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripadaju jednoj izornoj jedinici, dijeli se broj birača registriranih u Središnji birački popis za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobiven u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na temelju cijelih brojeva, raspodjeljuju se izbornim jedinicama na temelju najvećeg decimalnog ostatka.

Članak 10.3²

(1) Političke stranke, koalicije i neovisni kandidati koji su ovjereni sukladno s Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidirati za izbore u izbornoj jedinici.

(2) Svaki neovisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj kandidacijskoj listi. Zamjenik nema nikakvih ovlaštenja ili nadležnosti, osim u slučaju kada naslijedi mandat izabranog kandidata, sukladno s člankom 9.10 ovog zakona.

Članak 10.4

U svakoj višečlanoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz članka 9.5 ovog Zakona.

Članak 10.5

Kompenzacijski mandati dodjeljuju se prema formuli iz članka 9.6 ovog Zakona.

Članak 10.6

(1) Kompenzacijski mandat, koji je osvojila politička stranka ili koalicija, sukladno s člankom 10.5 ovog Zakona, raspodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na kandidacijskoj listi političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste, sve dok se svi mandati ne raspodijele ili dok se lista ne iscrpi.

(2) Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri mandata, naknadni kompenzacijski mandat se dodjeljuje kandidatu relevantnog naroda sa kompenzacijske liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

(3) Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacijskoj listi nema dovoljno kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacijskoj listi. Ukoliko na bilo kojoj kompenzacijskoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda, mjesto se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj listi, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

Članak 10.7

(1) Ako se prigodom raspodjele sukladno s člancima 10.4, 10.5 i 10.6 ovog Zakona dobiju identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članku 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljno kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandati se prenose na kandidacijske liste te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, sukladno s postupkom iz članka 9.7 ovog Zakona.

Članak 10.8

(1) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članku 9.9 ovog Zakona.

(2) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članku 9.10 ovog Zakona.

Članak 10.8A

(1) Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, osigurava se minimalna zastupljenost od četiri člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Slijedeća pravila primjenjivat će se i ista derogiraju rješenja predviđena u člancima 9.9 i 9.10 ovog Zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članku 10.1 ovog Zakona:

- a) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane, sukladno s člankom 10.8 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunit će se iz reda političke stranke ili koalicije koja ima najveći količnik u istoj izbornoj jedinici i koja, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona na svojoj listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda iz kojeg je bio i neovisni kandidat kojem je prestao mandat.
 - 1) Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalificiranih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- b) Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
 - 1) U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
 - 2) Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
 - 3) Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalificirane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.
- c) Ako kompenzacijski mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacijskih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.
 - 1) U slučaju da nema preostalih kvalificiranih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom

je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacijskih mandata. Mandat se tada dodjeljuje sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.

Članak 10.9

Parlament Federacije BiH svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni, uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načelima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača u registriranih u Središnji birački popis.

Potpoglavlje B

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 10.10

Kantonalna zakonodavna tijela biraju 80 delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, i to dvadeset tri (23) iz reda bošnjačkog, dvadeset tri (23) iz reda hrvatskog, dvadeset tri (23) iz reda srpskog naroda i jedanaest (11) iz reda Ostalih.

Članak 10.11

(1) Predstavnici iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i reda ostalih u svakoj skupštini kantona biraju izaslanike iz svog konstitutivnog naroda u tom kantonu.

(2) Svaka stranka koja je zastupljena u odgovarajućim klubovima konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od tih klubova ima pravo nominirati jednog ili više kandidata na listi za izbor izaslanika tog određenog kluba iz tog kantona.

(3) Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja izaslanika koji se biraju, pod uvjetom da zakonodavno tijelo kantona ima veći broj izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i ostalih, od broja izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i iz reda ostalih koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.

*** Članak 10.12**

(1) Broj izaslanika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz zakonodavnog tijela svakog kantona je proporcionalan broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu. Središnje izborno povjerenstvo BiH određuje, nakon svakog popisa, broj izaslanika koji se biraju iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, a koji se biraju iz zakonodavnog tijela svakog kantona.

(2) Za svaki kanton, broj stanovnika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda Ostalih se dijeli brojevima 1, 3, 5, 7, itd. sve dok je to potrebno za raspodjelu. Brojevi koji se dobiju kao rezultat ovih dijeljenja predstavljaju količnike svakog konstitutivnog naroda i Ostalih u svakom kantonu. Svi količnici konstitutivnih naroda i količnici Ostalih se redaju zasebno po veličini tako što se najveći količnik svakog konstitutivnog naroda i Ostalih stavlja na prvo mjesto. Svakom konstitutivnom narodu i grupi Ostalih se daje jedno mjesto u svakom kantonu koji ima najmanje jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu, s tim da će se u slučaju da kanton nema jednog takvog zastupnika u svom zakonodavnom tijelu primijeniti članak 10.16 ovog Zakona. Najveći količnik za svaki konstitutivni narod i za Ostale u svakom kantonu se briše sa liste količnika tog konstitutivnog naroda odnosno sa liste

količnika Ostalih. Preostala mjesta se daju konstitutivnim narodima i Ostalim, jedno po jedno, od najvećeg prema najmanjem prema preostalim količnicima na listi.

Članak 10.13

(1) Izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH se vrši odmah po sazivanju kantonalne skupštine nakon izbora za kantonalne skupštine, a najkasnije mjesec dana nakon ovjere izbora sukladno s člankom 5.32 ovog Zakona.

(2) Ukoliko u roku predviđenom u stavku (1) ovog članka kantonalna skupština ne izabere delegate iz reda jednog ili više konstitutivnih naroda ili iz reda Ostalih u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH, mjesta dodijeljena relevantnim konstitutivnim narodima i/ili grupi Ostalih iz tog kantona preraspodjeljuju se u skladu s člankom 10.16. ovog zakona.

Članak 10.14

(1) Svaki izaslanik u kantonalnoj skupštini daje jedan glas za listu na kojoj je njegov odgovarajući klub.

(2) Izbor se vrši tajnim glasovanjem.

Članak 10.15

Rezultat glasovanja se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za konačnu raspodjelu mjesta. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama ili kandidatu sa najvišim količnicima koji su rezultirali iz formule za proporcionalnu raspodjelu utvrđenu u članku 9.5 ovog Zakona. Kada lista dobije mandat, mandat se raspoređuje s vrha liste.

Članak 10.16

(1) Kada se ne izabere potreban broj izaslanika koji se biraju u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda «ostalih» u datom zakonodavnom tijelu kantona, preostali broj izaslanika iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog naroda ili ostalih bira se iz drugog kantona, dok se ne izabere potreban broj delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši ponovnu raspodjelu mjesta koja se ne mogu popuniti iz jednog kantona odmah po završetku prvog kruga izbora izaslanika u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH u svim kantonima. Središnje izborno povjerenstvo vrši preraspodjelu tog mjesta neizabranom kandidatu koji ima najviši količnik na svim listama koje se kandidiraju za odgovarajući konstitutivni narod ili za skupinu ostalih u svim kantonima.

(3) Izuzetno, Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine će donijeti poseban akt kojim će propisati način popune mjesta dodijeljenih jednom od konstitutivnih naroda ili grupi Ostalih koja ostanu upražnjena nakon provođenja postupka predviđenog u stavicima (1) i (2) ovog članka i popuniti će nedostajući broj delegata iz reda konstitutivnog naroda ili iz reda Ostalih.

Članak 10.17

(1) Ukoliko neko mjesto ostane upražnjeno usljed smrti, ostavke ili trajne onesposobljenosti izaslanika u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, to mjesto popunjava slijedeći kvalificirani kandidat na istoj

(2) Ukoliko na listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje neizabranom kandidatu sa najvišim količnikom s druge liste koji se kandidira za odgovarajući konstitutivni narod ili za skupinu ostalih u istom kantonu.

(3) Ukoliko nema takvog kandidata, Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši preraspodjelu tog mjesta sukladno s člankom 10.16 ovog zakona.

Članak 10.18

(1) Mandat izaslanika Doma naroda Parlamenta Federacije BiH traje četiri godine.

(2) U slučaju raspuštanja kantonalne skupštine, mandati izaslanika koje je imenovala ta kantonalna skupština ističu po imenovanju novih izaslanika koje bira nova kantonalna skupština nakon novih izbora. Mandat tih novih izaslanika traje do narednih redovno zakazanih izbora.

POGLAVLJE 11 NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

Članak 11.1

(1) Narodna skupština Republike Srpske sastoji se od 83 narodna zastupnika, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis da glasuju za Republiku Srpsku. Određeni broj zastupnika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti iz članka 9.5 ovog Zakona. Kompenzacijski mandati dodjeljuju se sa teritorije Republike Srpske kao cjeline sukladno s člankom 9.6 ovog Zakona. Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na temelju smjernica iz članka 11.2 ovog Zakona, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacijskih mandata.

(2) Najmanje četiri člana svakog konstitutivnog naroda bit će zastupljeno u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

(3) Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je birač registriran u Središnji birački popis.

(4) Mandat zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske traje četiri godine.

Članak 11.2

(1) Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na temelju smjernica iz ovog članka, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica i broj kompenzacijskih mandata.

(2) Od 83 mandata za Narodnu skupštinu, između dvadeset i tri procenta (23%) i dvadeset i sedam procenata (27%) su kompenzacijski mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

(3) Ustanovit će se najmanje šest višečlanih izbornih jedinica. Višečlana izborna jedinica ima najmanje četiri, a najviše 15 zastupnika. Brčko Distrikt BiH bit će uključen u jednu od višečlanih izbornih jedinica.

(4) Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na slijedeći način: broj birača registriranih u Središnji birački popis za Republiku Srpsku, koji je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, dijeli se s

koji pripada jednoj izbornoj jedinici, dijeli se broj birača registriranih u Središnji birački popis za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na temelju cijelih brojeva raspodjeljuju se izbornim jedinicama na temelju najvećeg decimalnog ostatka.

Članak 11.3³

(1) Političke stranke, koalicije i neovisni kandidati, ovjereni sukladno s Poglavljem 4 odredbama ovog Zakona, mogu se kandidirati za izbore u izbornoj jedinici.

(2) Svaki neovisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandidira se sa zamjenikom na jednoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat za obnašanje dužnosti izabranog kandidata sukladno s člankom 9.10 ovog Zakona.

Članak 11.4

U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz članka 9.5 ovog Zakona.

Članak 11.5

Kompenzacijski mandati raspodjeljuju se prema formuli iz članka 9.6 ovog Zakona.

Članak 11.6

(1) Kompenzacijski mandat, koji je politička stranka ili koalicija dobila sukladno s člankom 11.5 ovog Zakona, dodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na listi kandidata političke stranke ili koalicije za kompenzacijske mandate, počevši od vrha liste sve dok se svi mandati ne raspodijele, ili dok se ne iscrpi lista.

(2) Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri mandata, naknadni kompenzacijski mandat dodjeljuje se kandidatu relevantnog konstitutivnog naroda sa kompenzacijske liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

(3) Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacijskoj listi nema dovoljno kvalificiranih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, tada se mandat prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacijskoj listi. Ukoliko na bilo kojoj kompenzacijskoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda, mjesto se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj listi, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona

Članak 11.7

(1) Ako prilikom raspodjele, sukladno s člancima 11.4, 11.5 i 11.6 ovog Zakona, budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje ždrijebom.

(2) Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članku 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

(3) Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da bi popunila mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na kandidacijsku listu te stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, prema postupku utvrđenom u članku 9.8 ovog Zakona.

Članak 11.8

(1) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članku 9.9 ovog Zakona.

(2) Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane sukladno s odredbama članka 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članku 9.10 ovog Zakona.

Članak 11.8A

(1) Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, osigurava se minimalna zastupljenost od četiri člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

(2) Slijedeća pravila primjenjivat će se i ista derogiraju rješenja predviđena u člancima 9.9 i 9.10 ovog Zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članku 10.1 ovog Zakona:

a) Ako mandat izabranog neovisnog kandidata prestane, sukladno s člankom 11.8 ovog Zakona, upražnjeno mjesto popunit će se iz reda političke stranke ili koalicije koja ima najveći količnik u istoj izbornoj jedinici i koja, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona, na svojoj listi ima još kvalificiranih kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda iz kojeg je bio i neovisni kandidat kojem je prestao mandat.

1) Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalificiranih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

b) Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

1) U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

2) Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog(ne) kandidata(e) koji pripada(ju) istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

3) Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalificirane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.8 stavak (2) ovog Zakona.

- c) Ako kompenzacijski mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacijskih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.
- 1) U slučaju da nema preostalih kvalificiranih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom narodu na istoj listi kompenzacijskih mandata, mandat se dodjeljuje stranci ili koaliciji koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalificiranog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacijskih mandata. Mandat se tada dodjeljuje sukladno s člankom 9.7 ovog Zakona.

Članak 11.9

Narodna skupština Republike Srpske svake četiri godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se osiguralo da su utvrđeni uzimajući u obzir zemljopisna ograničenja, sukladno s demokratskim načelima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja birača registriranih u Središnji birački popis.

POGLAVLJE 11A

IZBOR IZASLANIKA U VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Potpoglavlje A

VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Članak 11.10

- (1) Sastav Vijeća naroda Republike Srpske zasniva se na paritetu tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj predstavnika.
- (2) Vijeće naroda Republike Srpske sastoji se od 28 izaslanika, osam iz reda bošnjačkog, osam iz reda srpskog, osam iz reda hrvatskog naroda i četiri iz reda ostalih.

Članak 11.11

- (1) Članove Vijeća naroda Republike Srpske bira odgovarajući klub zastupnika u Narodnoj skupštini Republike Srpske.
- (2) U slučaju da je broj članova koji se biraju u jedan klub izaslanika Vijeća naroda Republike Srpske veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu zastupnika Narodne skupštine Republike Srpske, bira se dodatni broj zastupnika od strane kluba zastupnika koji se u tu svrhu uspostavlja iz reda svih vijećnika pripadnika odgovarajućeg konstitutivnog naroda u skupštinama općina u Republici Srpskoj.

Članak 11.12

- (1) Svaka politička stranka zastupljena u klubovima zastupnika odgovarajućih konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova zastupnika, uključujući i ad hoc članove izabrane sukladno s člankom 11.11 stavak (2) ovog Zakona ima pravo da predloži jednog ili više kandidata na listi za izbor izaslanika tog relevantnog kluba izaslanika.
- (2) Svaka lista može sadržati više kandidata od broja izaslanika koji se bira.

(3) Kandidati ne mogu biti zastupnici u Narodnoj skupštini Republike Srpske ili vijećnici u skupštini općine.

(4) Svaki zastupnik u Narodnoj skupštini Republike Srpske jednom glasuje za listu unutar svog kluba izaslanika.

(5) Glasovanje se provodi tajnim glasovanjem.

Članak 11.13

(1) Rezultati glasovanja priopćavaju se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u svrhu konačne dodjele mjesta.

(2) Mandati se, jedan po jedan, raspodjeljuju na liste ili kandidatima sa najvećim količnicima koji proizilaze iz formule proporcionalne raspodjele predviđene u članku 9.5 ovog Zakona. Kada jedna lista osvoji mandat, taj mandat se dodjeljuje s vrha liste.

Članak 11.14

(1) Ukoliko postoji upražnjeno mjesto zbog smrti, ostavke, ili trajne spriječenosti izaslanika u Vijeću naroda Republike Srpske, to upražnjeno mjesto popunjava se slijedećim kvalificiranim kandidatom s iste liste sa koje dolazi izaslanik koji je umro, dao ostavku, ili je trajno spriječen.

(2) Ukoliko nema preostalih kandidata na toj listi, tada se mandat dodjeljuje neizabranom kandidatu s najvećim količnikom sa druge liste koji se kandidira za odgovarajući konstitutivni narod ili za ostale.

(3) Ukoliko nema takvog kandidata, organiziraju se novi izbori za odgovarajući konstitutivni narod sukladno s člancima 11.12 i 11.13 ovog Zakona.

Članak 11.15

Izbor izaslanika u Vijeće naroda Republike Srpske održava se čim se sazove Narodna skupština Republike Srpske, a najkasnije mjesec dana nakon potvrde rezultata sukladno s člankom 5.32 ovog Zakona.

Članak 11.16

(1) Mandat izaslanika u Vijeću naroda Republike Srpske traje četiri godine, pod uvjetom da taj mandat ne ističe ranije.

(2) Kao rezultat skraćivanja mandata Narodne skupštine Republike Srpske i raspuštanja Narodne skupštine Republike Srpske, prestaje mandat Vijeća naroda Republike Srpske.

POGLAVLJE 12

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNICI REPUBLIKE SRPSKE

Članak 12.1

Predsjednika i dva potpredsjednika Republike Srpske, koji se neposredno biraju sa teritorije Republike Srpske, biraju birači registrirani u Središnji birački popis da glasuju u Republici Srpskoj.

Članak 12.2

Birač registriran u Središnji birački popis da glasuje za predsjednika Republike Srpske može glasovati samo za jednog kandidata.

Članak 12.3

Bira se kandidat iz reda svakog konstitutivnog naroda koji dobije najveći broj glasova. Između ta tri kandidata, po jedan iz svakog konstitutivnog naroda, za predsjednika se bira kandidat koji dobije najveći broj glasova, a dva kandidata koji se po broju osvojenih glasova nalaze na drugom i trećem mjestu biraju se za potpredsjednike.

Članak 12.4

Mandat predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske traje četiri godine.

POGLAVLJE 13

KANTONALNE SKUPŠTINE, OPĆINSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE OPĆINA I GRADSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Članak 13.1

Mandati za kantonalne skupštine, općinska vijeća, odnosno skupštine općina i gradska vijeća, odnosno skupštine grada, dodjeljuju se po sistemu proporcionalne zastupljenosti, sukladno s odredbom članka 13.5 ovog Zakona.

Članak 13.2

Broj članova općinskog vijeća, odnosno skupštine općine je sljedeći:

- 1) između 11 i 17 članova, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis manjim od 8.000;
- 2) između 17 i 25 članova, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis između 8.000 i 20.000 i
- 3) između 25 i 31 člana, za općine sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis većim od 20.000.

Članak 13.3

Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

- 1) između 20 i 25 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis manjim od 75.000;
- 2) između 25 i 30 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis između 75.000 i 200.000 i
- 3) između 30 i 35 članova, za kantone sa brojem birača registriranih u Središnji birački popis većim od 200.000.

Članak 13.4

Politička stranka, koalicija, neovisni kandidat ili lista neovisnih kandidata, koje je ovjerilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, mogu se kandidirati za mandate koji se dodjeljuju sukladno s ovim Poglavljem.

Članak 13.5

(1) Raspodjela mandata za kantonalnu skupštinu i općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine vrše se sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(2) Ako je političkoj stranci, koaliciji ili listi neovisnih kandidata dodijeljen broj mandata koji je jednak broju kandidata na njihovoj listi, a pri tome je ostalo još mandata koje treba dodijeliti, preostali količnici te političke stranke, koalicije ili liste neovisnih kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata. Ako neovisni kandidat osvoji mandat, preostali količnici tog neovisnog kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata.

(3) Ako je rezultat isti zbog identičnih količnika, mandat se dodjeljuje ždijebom.

(4) Mandati za kantonalnu skupštinu koje je osvojila lista raspodjeljuju se najprije među kandidatima s te liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima sa liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

(5) Mandati za općinsko vijeće odnosno skupštinu općine koje je osvojila listu raspodjeljuju se najprije među kandidatima s te liste, od kojih je svaki dobio najmanje deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista osvojila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima s liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Članak 13.6

(1) Ako mandat kandidata sa liste političke stranke, koalicije ili neovisnih kandidata prestane sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona, mandat se dodjeljuje slijedećem kandidatu, sukladno s člankom 13.5 stavak (4) ovog Zakona.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši ponovnu raspodjelu mandata prema proceduri utvrđenoj u članku 9.5 ovog Zakona.

Članak 13.7

(1) Općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se sukladno s ovim Zakonom, ustavima, entitetskim zakonima i statutom općine, odnosno grada.

(2) Ako se općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira neposredno, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika biraju birači upisani u Središnji birački popis u toj izbornoj jedinici sukladno s ovim zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.

(3) U slučaju da izabranom načelniku, odnosno gradonačelniku iz stavka (2) ovog članka prestane mandat sukladno s člankom 1.10 ovog Zakona ili bude opozvan, općinski načelnik, odnosno gradonačelnik bira se sukladno s ovim Zakonom, entitetskim zakonom, statutom općine, odnosno grada.

Članak 13.10

(1) Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada biraju općinska vijeća, odnosno skupštine općina koje sačinjavaju taj grad.

(2) Mandati za gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se kandidacijskim listama po sustavu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili skupina članova, kao što je utvrđeno u članku 13.5 ovog Zakona. Raspodjela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redoslijedu na listi kandidata za ove izbore.

(3) Svako gradsko vijeće, odnosno skupština grada, bira gradonačelnika i predsjednika gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, na način utvrđen zakonom i statutom.

Članak 13.11

Mandat općinskog vijeća, skupštine općine, gradskog vijeća, skupštine grada, odnosno kantonalne skupštine traje četiri godine.

Članak 13.12

U roku od 15 dana od dana konstituiranja općinskog vijeća, odnosno skupštine općine vrši se izbor članova gradskog vijeća, odnosno skupštine grada.

Članak 13.13

Prigodom imenovanja službenika koji rukovode tijelima uprave u općinskim, kantonalnim i gradskim izvršnim tijelima od općinskog načelnika ili predsjednika vlade kantona, odnosno prigodom izbora općinskog ili izvršnog tijela skupštine grada od skupštine općine ili skupštine grada, vodit će se računa o sastavu stanovništva općine, kantona, odnosno grada.

POGLAVLJE 13A

SUDJELOVANJE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U IZBORIMA ZA OPĆINSKU RAZINU

Članak 13.14

(1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u općinskom vijeću, odnosno u skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada srazmjerno postotku njihovog sudjelovanja u stanovništvu prema posljednjem popisu u Bosni i Hercegovini.

(2) Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se neposredno biraju u općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada utvrđuje se statutom općine, odnosno grada pri čemu se pripadnicima svih nacionalnih manjina, koji u ukupnom broju stanovništva te izborne jedinice, prema zadnjem popisu stanovništva, sudjeluju s više od 3%, garantira najmanje jedno mjesto.

(3) Da bi se ovjerili za sudjelovanje na izborima za popunu garantiranih mandata za pripadnike nacionalnih manjina u općinskom vijeću, odnosno skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada, političke stranke i neovisni kandidati podnose prijavu za sudjelovanje na izborima za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada, sukladno s odredbama ovog Zakona.

(4) Pravo prijave za sudjelovanje na izborima za popunu garantiranih mandata za pripadnike nacionalnih manjina ima i:

- a) registrirana udruga ili drugi registrirani organizirani oblik djelovanja nacionalnih manjina i
- b) skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo koji uz prijavu za sudjelovanje na izborima dostavljaju i imena kandidata.

(5) Kandidati koje predloži udruga, odnosno drugi registrirani organizirani oblik djelovanja nacionalnih manjina i skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo imaju status neovisnog kandidata.

(6) Političke stranke, koalicije političkih stranaka, udruge nacionalnih manjina i drugi registrirani organizirani oblici nacionalnih manjina, te skupina od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo mogu predložiti najviše onoliko kandidata koliko se pripadnika nacionalnih manjina bira u toj izbornoj jedinici.

(7) Nakon što se ovjeri kandidatura svakog pojedinačnog kandidata, Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje konačnu zasebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina za općinsko vijeće, odnosno u skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(8) Kao predstavnik nacionalne manjine može biti izabran samo onaj kandidat čije ime se nalazi na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina predloženih sukladno s odredbama ovog članka.

(9) Zasebna lista kandidata pripadnika nacionalnih manjina iz stavka (7) ovog članka nalazi se na glasačkom listiću iza listi ostalih političkih subjekata čije se kandidacijske liste takmiče za redovne mandate za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(10) Redoslijed kandidata na zasebnoj listi iz stavka (9) ovog članka utvrdit će se ždrijebom na način i po postupku koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(11) Birač ima samo jedan glas. Ako se birač opredijeli da glasuje za zasebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina, glasuje tako što će označiti ime samo jednog kandidata na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

(12) Za predstavnika pripadnika nacionalne manjine bit će izabran kandidat koji dobije najveći broj glasova na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. U općinskom vijeću, odnosno u skupštini općine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada u kojima se dodjeljuje više od jednog mandata, mandati će se dodijeliti kandidatima sa slijedećim najvećim brojem osvojenih glasova prema broju osvojenih važećih glasova.

(13) Odredbe članka 9.5 stavak (3) ovog Zakona neće se primijeniti prilikom raspodjele mandata za liste pripadnika nacionalnih manjina za općinsko vijeće, odnosno skupštinu općine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(14) Pri raspodjele mandata, prvo se dodjeljuju garantirani mandati pripadnicima nacionalnih manjina, a zatim redovni mandati sukladno s člankom 9.5 ovog Zakona.

(15) U slučaju da dva kandidata na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina dobiju isti broj važećih glasova, mandat će se dodijeliti ždrijeбом koje organizira Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(16) Ako se ne dodijeli pripadniku nacionalne manjine, mandat ostaje upražnjen.

(17) U slučaju prestanka mandata izabranog nositelja mandata iz stavka (12) ovog članka u smislu odredbi članka 1.10 ovog Zakona, zamjenski mandat dodijelit će se kandidatu sa slijedećim najvećim brojem dobivenih važećih glasova na zasebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. Ako je lista iscrpljena, mandat ostaje upražnjen.

(18) Za sve što nije regulirano ovim Poglavljem, primjenjivat će se opće odredbe ovog Zakona.

POGLAVLJE 14

PONOVI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI

Članak 14.1

(1) Ponovni izbori provode se na temelju istih kandidacijskih listi i istih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa koji su korišteni na poništenim izborima i provode se na dan koji odredi Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH raspisuje ponovne izbore, u pravilu, u roku od 15 dana od dana pravomoćnosti odluke Središnjeg izbornog povjerenstva o poništenju izbora.

Članak 14.2

(1) Odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici Središnje izborno povjerenstvo BiH na temelju činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće provesti sukladno s odredbama ovog Zakona.

(2) Odgođeni izbori provode se ako u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasovanje nije obavljeno onog dana koji je određen za glasovanje.

(3) Odgođene izbore raspisuje Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(4) Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam dana, a najkasnije 30 dana od dana koji je određen za glasovanje na redovnim izborima, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 14.3

(1) Ako je neko izabrano tijelo raspušteno odnosno ako mu prestane mandat sukladno s ustavom i zakonom, Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi odluku o raspisivanju prijevremenih izbora kojom se utvrđuje točan nadnevak održavanja izbora.

(2) Prijevremeni izbori bit će održani u roku od 90 dana od dana raspuštanja izabranog tijela, odnosno prestanka mandata sukladno s ustavom i zakonom.

(3) Od dana raspisivanja prijevremenih izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 niti više od 90 dana.

(4) Mandat članova tijela izabranih na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata tijela izabranih na redovnim izborima.

(5) Središnje izborno povjerenstvo BiH provodi prijevremene izbore na način i prema postupku utvrđenom ovim Zakonom za provedbu redovnih izbora.

(6) Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje rokove koji su potrebni za održavanje izbora sukladno s ovim Poglavljem.

Član 14.3a

Iznimno, od odredbe članka 20.8 stavak (1) i (2) ovog Zakona, u provedbi prijevremenih izbora za općinsko vijeće, skupštinu općine, općinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, birač koji je registriran u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje u odsutnosti svoje pravo da glasuje ostvaruje osobno u općini u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

POGLAVLJE 15 FINANCIRANJE KAMPANJE

Članak 15.1

Sredstva za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama osiguravaju iz izvora propisanih Zakonom o financiranju političkih stranka i na način propisan ovim zakonom.

Članak 15.1a

(1) Politička stranka i neoavisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama imat će jedan račun za financiranje izborne kampanje i dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset dana od dana objave izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnosi se i financijsko izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ova izvješća sadrže:

1. sve gotovinske transakcije i raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, priložima fizičkih i pravnih osoba transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (u daljnjem tekstu: prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, sukladno s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, kreditima, zajmovima, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvješćivanja koje odredi Središnje izborno povjerenstvo;
3. identitet osobe ili izvora uplate i doprinosa u naturi, kao i identitet osobe koja je primila takvu uplatu, zajedno s nadnevkom i iznosom takve uplate;

4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po slijedećim osnovama: troškovi tiskanja plakata i plakatiranja, troškovi tiskanja predizbornih oglasa, proglašavanja, saopćenja i sl. u javnim i online glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi tiskanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i
5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obveza koje duguje podnositelj izvješća ili koje treće osobe duguju podnositelju izvješća, a u slučaju da su takvi dugovi i obveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uvjete pod kojima su takvi dugovi ili obveze otpisani.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ukoliko politička stranka i neovisni kandidat ne podnese financijsko izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije početka razdoblja za podnošenje prijave za ovjeru.

Članak 15.1b

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su otvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje, u skladu s člankom 4.4, stavak (1), ovog Zakona.

(2) Račun za financiranje izborne kampanje otvara osoba ili tijelo koje ovlasti politička stranka odnosno neovisni kandidat.

(3) Poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje politička stranka i neovisni kandidat dužni su otvoriti najkasnije s danom podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, a najranije ga mogu otvoriti tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru.

(4) Sredstva koja politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama namjeravaju utrošiti za izbornu kampanju moraju biti unaprijed uplaćena na poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(5) Na poseban račun za financiranje izborne kampanje ne smiju se primati druge uplate, osim onih namijenjenih za financiranje izborne kampanje, niti se sredstva s tog računa smiju koristiti u bilo koju drugu svrhu, osim podmirenja troškova izborne kampanje.

(6) Ako nakon uplate svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje političke stranke preostanu neutrošena sredstva, ona se uplaćuju na transakcijski račun središnjice političke stranke.

(7) Ako sredstva na posebnom računu za financiranje izborne kampanje nisu dovoljna za izmirenje troškova, politička stranka je obvezna neizmirene obveze po osnovu troškova izborne kampanje platiti s računa središnjice političke stranke.

(8) Ako nakon završetka svih transakcija, u skladu s ovim zakonom, na posebnom računu za financiranje izborne kampanje neovisnog kandidata preostanu neutrošena sredstva, ona se vraćaju svim izvorima ili donatorima. Povrat preostalih sredstava je razmjeran iznosima uplata ili datih donacija.

Članak 15.1c

(1) Kada dvije ili više političkih stranaka nastupaju u okviru koalicije, za troškove kampanje mogu koristiti poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje jedne od političkih stranaka

članice koalicije, što se uređuje međusobnim sporazumom političkih stranaka koji se dostavlja i deponira u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Sredstva koja je pojedina politička stranka obvezna uplatiti na poseban račun za financiranje troškova izborne kampanje u skladu sa zaključenim međusobnim sporazumom ne smatraju se donacijom ni prihodom političke stranke koja je otvorila poseban račun za financiranje izborne kampanje.

(2) Politička stranka može drugoj političkoj stranci dati pozajmicu za financiranje izborne kampanje na osnovu međusobnog sporazuma, uplatom na poseban račun za financiranje izborne kampanje. Pozajmica koju je politička stranka na osnovu međusobnog sporazuma dala drugoj političkoj stranci te povrat pozajmice na središnji račun političke stranke koja je dala pozajmicu ne smatra se donacijom.

(3) Sporazum o pozajmici s jasno definiranim rokom povrata pozajmice obvezno se dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.1d

(1) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(2) Prijava za sudjelovanje na izborima političke stranke i neovisnog kandidata neće biti ovjerena ako politička stranka i neovisni kandidat ne podnesu izvješće o transakcijama s posebnog računa za financiranje troškova izborne kampanje za razdoblje od njegovog otvaranja do dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore.

(3) Tri dana prije dana održavanja izbora, unosom u elektroničku aplikaciju podnosi se izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore novčanih i nenovčanih donacija, datum i iznos tih uplata; izvješće o svim troškovima (rashodima) izborne kampanje, kao i računima dobavljača i pružatelja usluga, s ažuriranim podacima do dana podnošenja izvješća.

(4) U roku od 30 dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u „Službenom glasniku BiH“, unosom u elektroničku aplikaciju podnosi se financijsko izvješće o transakcijama sa posebnog računa za financiranje izborne kampanje. Izvješće će sadržavati sve izvore financiranja izborne kampanje, troškove (rashode) izborne kampanje za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana podnošenja izvješća, kao i iznos i vrstu neizmirenih dugova za troškove izborne kampanje i vrijeme potrebno za njihovo plaćanje.

(5) Politička stranka i neovisni kandidat koji sudjeluju u izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama obavještavaju Središnje izborno povjerenstvo o zatvaranju posebnog računa.

Članak 15.2

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi pravila i propise za provedbu odredbi ovog Poglavlja kojima se bliže utvrđuju sadržaj, oblik, način i drugi detalji izvješćivanja.

(2) Svi podnosioci izvješća moraju podnijeti i dodatno izvješće sukladno s zahtjevom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ili Zakonom o financiranju političkih stranaka.

Članak 15.3

- (1) Politička stranka imenuje ovlaštenu osobu koja je odgovorna za podnošenje izvješća i vođenje knjiga.
- (2) Neovisni kandidat može imenovati ovlaštenu osobu ili biti osobno odgovoran za podnošenje izvješća i vođenje knjiga, kao i za komunikaciju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.
- (3) Osoba imenovana u skladu sa stavcima (1) i (2) ovog članka, ovlaštena za vođenje poslovnih knjiga, podnošenje izvješća sukladno ovom zakonu i Zakonu o financiranju političkih stranaka, te za komunikaciju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH, obvezna je kontinuirano se educirati u skladu s planom i programom obrazovanja i obuke koji donosi Središnje izborni povjerenstvo BiH.
- (4) Politička stranka i neovisni kandidat obvezni su dostaviti podatke o osobi imenovanoj u skladu s odredbama stavka (1) ovog članka zajedno s podacima za kontakt, najkasnije u roku od 15 dana od dana njenog imenovanja ili 15 dana od dana promjene ovlaštene osobe u skladu s odredbom ovog članka.
- (5) Ovlaštena osoba potpisuje sva izvješća i odgovorna je za vođenje evidencije u svezi s izvješćima. Na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ovlaštena osoba dužna je da dostavi izvješća na uvid.

Članak 15.4

Osoba imenovana sukladno članku 15.3 ovog zakona izravno je odgovorna za podnošenje izvješća i za sadržaj izvješća Središnjem izbornom povjerenstvu BiH.

Članak 15.5

Središnje izborni povjerenstvo BiH osigurava javnosti pristup svim izvješćima i poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvješćima.

Članak 15.6

- (1) Središnje izborni povjerenstvo BiH ovlašteno je da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno sukladno s odredbama ovog Poglavlja, i može određenim osobama narediti da odgovore na pitanja u pisanom obliku, kako bi se osigurali dokumentirani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u svezi sa istragom koju je poduzelo Središnje izborni povjerenstvo BiH. Središnje izborni povjerenstvo BiH može početi istragu ili poduzeti odgovarajuće mjere izvršenja, samostalno ili po prigovoru.
- (2) Sve državne, entitetske, kantonalne i institucije jedinica lokalne samouprave, kao i institucije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obvezne su surađivati sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i obvezne su, na pisani zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dostaviti sve potrebne podatke, informacije i dokumente relevantne za efikasnu provjeru točnosti podataka sadržanih u izvješćima o donacijama za izbornu kampanju, materijalnim priložima i rashodima, uključujući i podatke o prihodima pojedinačnih donatora u skladu s odredbama ovog poglavlja. Ista obveza važi za sve javne i poslovne banke koje su otvorile bankovne račune u ime političkog subjekta, bilo za financiranje političkog subjekta ili poseban račun za potrebe financiranja izborne kampanje, kao i za sve pravne i fizičke osobe koje su dale donacije političkom subjektu.
- (3) Središnje izborni povjerenstvo BiH nadležno je za provedbu odredbi ovog Poglavlja i ovlašteno je da odluči da li je politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat ili druga osoba prekršila odredbe ovog Poglavlja, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci,

da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti sukladno s ovim Zakonom.

(4) Prije izricanja kazne ili poduzimanja administrativne mjere, Središnje izborno povjerenstvo BiH nastojat će postići da politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat, za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe ovog Poglavlja, dobrovoljno postupe po tim odredbama.

Članak 15.7

(1) Kandidati izabrani na svim razinama vlasti dužni su u roku od trideset (30) dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, na način koji utvrdi Središnje izborno povjerenstvo BiH, podnijeti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

- 1) sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plaće, dobit od imovine, priloge iz članka 15.1a ovog Zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i inozemstvu u protekloj kalendarskoj godini;
- 2) imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, osobnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od 5.000 KM, u Bosni i Hercegovini i inozemstvu; i
- 3) rashode i druge obveze, uključujući sva dugovanja, obveze, mjenice, kredite i jamstva za takve obveze u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

(2) Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže obitelji; bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obvezu izdržavanja.

Članak 15.8

(1) Kandidati izabrani u tijela na svim razinama vlasti dužni su Središnjem izbornom povjerenstvu BiH predati izjavu o imovinskom stanju, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata na koji su izabrani, kao i u slučaju prestanka mandata u situacijama opisanim u članku 1.10, stavku (1), osim točke 3) ovog zakona, u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi naputke kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stavka (1) ovog članka i članka 15.7 ovog Zakona.

Članak 15.9

Središnje izborno povjerenstvo BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Središnje izborno povjerenstvo BiH nije odgovorno za točnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

Članak 15.10

(1) U roku od sedam dana od zaključivanja Središnjeg biračkog popisa, Središnje izborno povjerenstvo BiH objavljuje broj birača za svaku izbornu jedinicu. Taj broj je osnova za određivanje maksimalnog iznosa sredstava koji politički subjekt može potrošiti za financiranje izborne kampanje.

(2) Maksimalno dozvoljeni iznos za financiranje troškova izborne kampanje za izbore izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt iz stavka

(1) ovog članka ima kandidacijsku listu ili kandidata pomnoži sa:

- 1) 30 feninga.....za izbore za načelnika općine/gradonačelnika i za članove općinskog vijeća/ skupštine općine
- 2) 20 feningaza izbore za članove kantonalnih skupština
- 3) 30 feninga..... za izbore za članove Narodne skupštine Republike Srpske i Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH
- 4) 30 feningaza izbore za članove Parlamentarne skupštine BiH
- 5) 30 feninga za izbore za članove Predsjedništva BiH
- 6) 30 feningaza izbore za predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske

(3) Za izbore iz stavka (2) točka 1) ovog članka u općinama u kojima je broj birača upisanih u Središnji birački popis manji od 3.000, smatra se da je upisano u Središnji birački popis 3.000 birača.

(4) U slučaju ponavljanja izbora u izbornoj jedinici, odnosno biračkom mjestu troškovi izborne kampanje po biraču mogu iznositi do 30% troškova poništenih izbora u izbornoj jedinici odnosno biračkom mjestu.

POGLAVLJE 16

MEDIJI U IZBORNOM RAZDOBLJU

Članak 16.1

(1) Mediji u BiH će pravično, profesionalno i stručno pratiti izborne aktivnosti uz dosljedno poštivanje novinarskog kodeksa, te opće prihvaćenih demokratskih načela i pravila, posebno temeljnog principa slobode izražavanja.

(2) Online mediji koji se odluče za izvješćivanje o izbornoj kampanji dužni su osigurati javne i transparentne informacije o svom vlasništvu i pridržavati se načela propisanih u članku 16.2, stavak (1), ovog zakona.

Članak 16.2

(1) Elektronski mediji koji prate izbornu kampanju dužni su pridržavati se načela uravnoteženosti, jednakog pristupa, pravičnosti i nepristranosti.

(2) Ako elektronski mediji ne postupe u skladu sa stavom (1) ovog člana, može se podnijeti prijava Regulatornoj agenciji za komunikacije na daljnje postupanje.

Članak 16.3

(1) U emisijama elektronskih medija nijedan politički subjekt ne može imati povlašten položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu.

(2) Dužnosnici na svim razinama vlasti koji su kandidati na izborima ne smiju imati povlašten položaj prema drugim sudionicima u izbornom procesu.

(3) Informiranje o redovnim aktivnostima dužnosnika na svim razinama vlasti dopušteno je u okviru informacionih programa elektronskih medija, bez izravnog ili neizravnog navođenja njihove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti, kad god se radi o aktivnostima koje proizilaze iz

(4) U slučaju kršenja odredbi ovog članka, politički subjekt ili svaka druga zainteresirana osoba može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine na nadležno postupanje.

Članak 16.4

Elektronski mediji će posebno voditi računa o tome da se principi uravnoteženosti, jednakog pristupa, poštenja i nepristrasnosti poštuju u informacionim emisijama, pogotovo u emisijama aktuelnih vijesti, zatim u intervjuima, te u raspravama o aktuelnim političkim temama, poput okruglih stolova, drugih debatnih emisija i slično, koje tematski nisu u direktnoj svezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali bi mogle imati utjecaj na raspoloženje birača.

Članak 16.5

(1) Mediji će pri objavi rezultata istraživanja javnog mnijenja jasno i nedvosmisleno o tome izvjestiti javnost navodeći:

- a) naziv institucije ili ime osobe koja je naručila i platila istraživanje;
- b) naziv i sjedište institucije koja je provela istraživanje;
- c) ispitni uzorak i mogućnost odstupanja u ishodu istraživanja;
- d) razdoblje u kojem je provedeno istraživanje.

(2) Rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa provedenih među biračima tijekom izbornog razdoblja neće biti prezentirani kao siguran i autentičan stav određene društvene skupine, što je medij, koji provodi anketiranje i objavljuje rezultate, dužan posebno naglasiti.

Članak 16.6

Novinari i voditelji u elektronskim medijima ne smiju u redovnim i posebnim emisijama iznositi svoju eventualnu stranačku pripadnost ili naklonost.

Članak 16.7

Redosljed nastupa za direktno obraćanje političkih subjekata u posebnim emisijama utvrdit će se ždrijebom uoči početka izborne kampanje, a u prisutnosti predstavnika političkih subjekata.

Članak 16.8

(1) Elektronski mediji izvjestit će sve političke subjekte o terminima sudjelovanja u posebnim emisijama.

(2) Jednom utvrđeni termini u emisijama elektronskih medija ne mogu se mijenjati, a ne dolazak predstavnika političkog subjekta na dogovoreni termin emisije smatrat će se svojevolumnim odustajanjem od izborne promocije preko elektronskih medija.

Članak 16.9

(1) Javni elektronski mediji dužni su besplatno i u potpunosti objavljivati radio i TV spot, saopćenja i informacije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kako bi birači bili informirani o svim aspektima izbornog procesa.

(2) Ukoliko javni elektronski medij odbije postupiti sukladno s stavkom (1) ovog članka, Središnje izorno povjerenstvo BiH podnijet će prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije na nadležni postupak.

Članak 16.10

U razdoblju od 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta pa do zatvaranja biračkih mjesta neće se objavljivati rezultati istraživanja javnog mijenja u svezi sa glasovanjem i izborima.

Članak 16.11

(1) U tijeku 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta kada počinje razdoblje izborne šutnje na teritoriji Bosne i Hercegovine neće biti nikakvog medijskog izvješćivanja o bilo kakvoj aktivnosti koja se odnosi na političku i izbornu kampanju.

(2) Razdoblje izborne šutnje traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Članak 16.12

(1) Elektronski mediji omogućit će pod jednakim uvjetima svakom političkom subjektu plaćeno političko oglašavanje (oglasi, javni pozivi, spotovi i bilo koji drugi vid promidžbe političkog subjekta) u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Elektronski mediji osigurat će da plaćena politička oglašavanja budu jasno odvojena od preostalog programa i da ne ulaze u limit o dozvoljenom reklamnom vremenu koje je utvrdila Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

(3) Elektronski mediji će narudžbe za plaćeno političko oglašavanje zaprimiti od političkih subjekata direktno, odnosno preko pravnih ili fizičkih osoba, koje politički subjekti za to ovlaste.

(4) Narudžbe sa sadržajem oglašavanja moraju se elektronskom mediju dostaviti najkasnije 48 sati prije emitiranja.

(5) Novčanu naknadu za usluge objavljivanja naručitelj je dužan uplatiti unaprijed prema cjenovniku koji ne može biti veći od postojećeg cjenovnika marketinške usluge elektronskog medija.

(6) Plaćeno političko oglašavanje mora kao takvo biti nedvosmisleno definirano i ne smije se emitirati u razdoblju od najmanje 15 minuta prije, za vrijeme ili nakon emitiranja vijesti.

(7) Cijena i uvjeti emitiranja naručenog političkog oglašavanja bit će jedinstveni za sve političke subjekte koji sudjeluju u izborima.

Članak 16.13

(1) Elektronski medij može odbiti emitiranje političkog oglašavanja ako:

- a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;
- b) oglas ne zadovoljava tehničke i profesionalne standarde koji su jasno utvrđeni i s kojim su pravovremeno upoznati politički subjekti, i

c) oglašavanje uključuje bilo kakav vid diskriminacije ili predrasuda na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla, kao i svaki drugi sadržaj koji ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogućí ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;

d) se oglašavanjem ponižava, zastrašuje ili podstiče na mržnju, nasilje ili diskriminaciju protiv osoba ili grupe na osnovu spola, rase, etničke pripadnosti, nacionalnosti, vjere ili uvjerenja,

invalidnosti, posebnih potreba, dobi, seksualne orijentacije, društvenog podrijetla ili na osnovu bilo koje druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojoj osobi onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje njenih prava i sloboda na ravnopravnoj osnovi;

e) oglašavanje uključuje sudjelovanje djece; i

f) je oglašavanje u suprotnosti s bilo kojim propisom Regulatorne agencije za komunikacije BiH.

(2) Ako elektronski mediji smatraju da sadržaj plaćenog političkog oglašavanja potpada pod stav (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, može podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti obvezujuće mišljenje u svezi s podnesenom prijavom po hitnom postupku.

(3) Ako elektronski mediji odbiju da emitiraju plaćeno političko oglašavanje, navodeći razloge iz stavka (1) točke c), d), e) i f) ovog članka, suprotno obvezujućem mišljenju Regulatorne agencije za komunikacije BiH, politički subjekt čiji je oglas odbijen ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije BiH, koja je dužna donijeti odluku u svezi s podnesenom prijavom.

(4) U slučaju da elektronski mediji emitiraju plaćeno političko oglašavanje suprotno odredbama stavka (1) ovog članka, svaka zainteresirana osoba ima pravo podnijeti prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije Bosne i Hercegovine.

(5) Odluku iz stavaka (3) i (4) ovog članka Regulatorna agencija za komunikacije BiH donosi po hitnom postupku i dostavlja je na znanje Središnjem izbornom povjerenstvu BiH

Članak 16.14

(1) Javni elektronski mediji će u razdoblju izborne kampanje ravnopravno i fer predstavljati političke subjekte i informirati javnost o svim pitanjima u svezi sa izbornom kampanjom i izbornim procesom.

(2) Javni elektronski medij će u razdoblju izborne kampanje omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje.

(3) Zabranjeno je vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i tiskanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova tijela i statutarnih tijela političkih subjekata, u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje.

(4) Središnje izborni povjerenstvo BiH svojim propisima utvrdit će koliko vremena se dodjeljuje političkim subjektima, termin i trajanje emitiranja i zemljopisna područja pokrivena tim emitiranjem.

(5) Javni elektronski medij omogućit će pod jednakim uvjetima u razdoblju izborne kampanje plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 30 minuta tjedno.

Članak 16.14a

Odredbe članka 16.14, stavak (3), shodno se primjenjuju na privatne elektronske medije, online medije, društvene mreže ili bilo koji drugi oblik javnog oglašavanja.

Članak 16.14b

Politički subjekti mogu u toku izborne kampanje voditi kampanju i putem interneta, sukladno odredbama ovog zakona.

Članak 16.15

- (1) Privatni elektronski mediji omogućit će pod jednakim uvjetima u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 60 minuta tjedno.
- (2) Privatni elektronski mediji mogu u razdoblju od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje, ali pod jednakim uvjetima za sve.
- (3) Na pismeni zahtjev, tijelo nadležno za reguliranje rada elektronskih medija može izuzeti privatni elektronski medij od primjene odredbi ovog članka.
- (4) Odredbe stavka (3) ovog članka ne odnose se na privatne elektronske medije koji emitiraju vlastiti informativno-politički program ili ga preuzimaju od drugog elektronskog medija.

Članak 16.16

- (1) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane elektronskih medija nadležna je Regulatorna agencija za komunikacije BiH.
- (2) U slučaju kršenja odredbi iz ovog poglavlja od strane političkih subjekata nadležno je Središnje izborno povjerenstvo BiH

Članak 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u tiskanim i online medijima u svezi s praćenjem izborne kampanje upućuju Vijeću za tisak i online medije u Bosni i Hercegovini.

Članak 16.17a

- (1) Političkim subjektima je zabranjeno da putem medija iznose lažne informacije koje bi mogle ugroziti integritet izbornog procesa i dezinformirati birače.
- (2) U slučaju povrede odredbi iz stavka (1) ovog članka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovlašteno da provede postupak.

Članak 16.17b

U tijeku izborne kampanje politički subjekti će uložiti najveće napore da svojim kandidatkinjama i kandidatima na izborima osiguraju jednaku zastupljenost za predstavljanje njihovog političkog programa i programa njihovih političkih subjekata, kako putem javnih tako i putem privatnih elektronskih medija.

Članak 16.18

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se bliže uređuje primjena odredbi ovog Poglavlja.

POGLAVLJE 17 IZBORNI PROMATRAČI

Članak 17. 1

(1) Predstavnicima međunarodnih promatrača, udruga građana, političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata i neovisnih kandidata (u daljnjem tekstu: promatrači) mogu promatrati sve izborne aktivnosti u Bosni i Hercegovini, pod uvjetom da se akreditiraju sukladno s ovim Zakonom.

(2) Promatrači imaju pristup svim relevantnim dokumentima i javnim sastancima izbornih povjerenstava, mogu u tijekom cijelog razdoblja izbornog procesa u bilo koje vrijeme kontaktirati bilo koju osobu i imaju pristup svim centrima za birački popis, biračkim mjestima i centrima za brojanje i drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(3) Promatraču se mora omogućiti pravo na efektivno obavljanje promatranja, što podrazumijeva jasan uvid u sve izborne aktivnosti iz stavka (2) ovog članka, a posebno u fazu brojanja glasačkih listića.

(4) Ukoliko promatrač za vrijeme promatranja utvrdi nepravilnosti u svezi s procesom koji je promatrao, može tražiti pojašnjenje od ovlaštene osobe, a ukoliko je nezadovoljan obrazloženjem, o tome će unijeti primjedbu u zapisnik.

Članak 17. 2

(1) Promatrači ni na koji način neće ometati izborne aktivnosti i poštivat će tajnost glasovanja, a identitet glasača će moći otkriti isključivo ukoliko je to potrebno u svrhu obavljanja njihovih dužnosti iz stavka (4) članka 17.1. Samo jedan predstavnik akreditiranih subjekata može nazočiti javnom sastanku izbornog povjerenstva, u centru za birački popis, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

(2) Ograničenje broja promatrača iz stavka (1) ovog članka ne odnosi se na međunarodne promatrače.

(3) Promatranje brojanja glasova u centru za brojanje organizirat će se na način da za svakim stolom na kome se vrši brojanje svi akreditirani subjekti mogu imati po jednog promatrača sve vrijeme brojanja kao i promatranja svih ostalih izbornih aktivnosti u centru za brojanje

(4) Za vrijeme promatranja izbornih aktivnosti promatrači će nositi službene akreditacije i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju s određenom političkom strankom, koalicijom, listom neovisnih kandidata ili neovisnim kandidatom.

Članak 17. 3

Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira i izdaje akreditacije međunarodnim promatračima. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji i proces podnošenja zahtjeva za akreditiranje međunarodnih promatrača.

Članak 17. 4

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira i izdaje akreditacije udrugama građana. Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriteriji za akreditiranje udruga građana i distribuciju akreditacija. Zahtjev za izdavanje akreditacija treba da sadrži:

- 1) izjavu, koju je potpisao ovlaštenu predstavnik udruge građana, da udrugu nije osnovala i da je ne sponzorira ovjerena politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni

kandidat, te da udruga nije uključena u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata; i

2) ime, broj valjane osobne iskaznice i jedinstveni matični broj predloženog promatrača.

(2) U slučaju kada Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da je udruga građana osnovana i da je sponzorira ovjerena politička stranka, odnosno da je uključena u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, Središnje izborno povjerenstvo BiH odbit će izdavanje akreditacije takvoj udruzi.

Članak 17.5

(1) Nadležno izborno povjerenstvo akreditira ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata kao promatrače u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat kandidiraju.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditira promatrače koji će promatrati rad Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i glavnog centra (glavnih centara) za brojanje.

(3) Entitetska i kantonalna izborna povjerenstva akreditiraju promatrače koji će nadgledati rad ovih povjerenstava.

(4) Općinsko izborno povjerenstvo izdaje akreditacije promatračima koji će promatrati rad općinskog izbornog povjerenstva, centara za birački popis i biračkih mjesta i drugih relevantnih mjesta iz njegove nadležnosti.

(5) Politička stranka, koalicija, lista neovisnih kandidata ili neovisni kandidat predaju listu imena, broj valjane osobne iskaznice i jedinstvene matične brojeve predloženih promatrača nadležnom izbornom povjerenstvu.

Članak 17.6

Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi propise o izgledu akreditacije i načinu na koji je promatrač koristi.

Članak 17.7

Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrđuje rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju promatrača i rok za rješavanje po zahtjevima za akreditaciju promatrača.

Članak 17.8

Promatrač, kome je općinsko, kantonalno ili entitetsko izborno povjerenstvo odbilo izdati akreditaciju, može u roku od tri dana od dana primitka odluke podnijeti žalbu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koje će žalbu riješiti najkasnije u roku od sedam dana od dana primitka.

Članak 17.9

(1) Promatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad tijela nadležnih za provedbu izbora utvrđenih ovim zakonom u pisanom obliku ili elektronski koje se prilažu u zapisnik o radu tijela nadležnog za provedbu izbora, na temelju čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom tijelu.

(2) Promatrač ima pravo zahtijevati prepis zapisnika o radu tijela nadležnog za provedbu izbora čiji rad je promatrao.

Članak 17.10

(1) Zbog kršenja odredbe članka 17.2 ovog Zakona, akreditiranom promatraču tijelo koje je izdalo akreditaciju može oduzeti svojstvo promatrača i poništiti akreditaciju.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH donosi bliže propise o uvjetima i proceduri primjene ovog Poglavlja.

POGLAVLJE 18 BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 18.1

(1) Ovim Zakonom utvrđuju se principi koji važe za izbore u Brčko distriktu BiH.

(2) Teritorija Brčko distrikta BiH jedna je izborna jedinica.

Članak 18. 2

Državljanin BiH koji je registriran u Središnji birački popis za glasovanje za Brčko distrikt BiH ima pravo glasovati:

- 1) za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH odgovarajućim glasačkim listićem u entitetu čiji je taj birač državljanin;
- 2) na izborima za entitet čiji je taj birač državljanin; i
- 3) na izborima za Skupštinu Brčko distrikta BiH ili bilo koju drugu izbornu dužnost u Brčko distriktu BiH.

POGLAVLJE 19 GRAD MOSTAR

Članak 19.1

Ovim Zakonom se uređuje izbor vijećnika u Vijeće Grada Mostara (u daljnjem tekstu: Gradsko vijeće). Iznimno od odredaba Poglavlja 13. ovog Zakona, principi utvrđeni ovim Poglavljem primjenjuju se na izbore u Gradu Mostaru.

Članak 19.2

(1) U sastav Gradskog vijeća ulazi 35 članova. Vijećnici u Gradskom vijeću biraju se u gradskoj izbornoj jedinici i izbornim jedinicama gradskog područja.

(2) Gradska izborna jedinica, u smislu stavka (1) ovog članka, obuhvaća cijelo područje Grada definirano u članku 5. Statuta Grada Mostara.

Članak 19.3

Grad Mostar ima jedno izorno povjerenstvo uspostavljeno sukladno s odredbama ovog Zakona u dijelu u kojem se ovaj Zakon odnosi na općinska izborna povjerenstva.

Članak 19.4

(1)

(2) Iz gradske izborne jedinice bira se 13 vijećnika. U Gradskom vijeću bit će zastupljena najmanje četiri vijećnika iz svakog konstitutivnog naroda i jedan vijećnik iz reda ostalih.

- a) Izborna jedinica gradskog područja 1 (Sjever) bira dva gradska vijećnika.
- b) Izborna jedinica gradskog područja 2 (Stari grad) bira pet gradskih vijećnika.
- c) Izborna jedinica gradskog područja 3 (Jugoistok) bira dva gradska vijećnika.
- d) Izborna jedinica gradskog područja 4 (Jug) bira dva gradska vijećnika.
- e) Izborna jedinica gradskog područja 5 (Jugozapad) bira sedam gradskih vijećnika.
- f) Izborna jedinica gradskog područja 6 (Zapad) bira četiri gradska vijećnika.

(3) Nijedan od konstitutivnih naroda, niti iz grupe ostalih, ne mogu imati više od 15 svojih predstavnika u Gradskom vijeću.

(3) Mandati se dodjeljuju u skladu s odredbama članka 9.5 ovog zakona.

Članak 19.5

(1) Ukoliko ukupna dodjela mandata ne omogućuje minimalnu zastupljenost bilo kojeg od konstitutivnih naroda i/ili iz reda ostalih na način utvrđen u skladu s člankom 19.4. stavak (1) ovog zakona, primjenjuje se sljedeća metoda:

a) Jedan ili više posljednjih mandata koji se dodjeljuju iz gradske izborne jedinice potreban za ispunjenje kvota bilo kojeg konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih, bit će dodijeljen jednom ili više kandidata iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda i/ili iz reda ostalih koji je, tj. koji su dobili najveći broj glasova s liste političke stranke, s liste neovisnih kandidata ili s liste koalicije, kojoj je mandat dodijeljen prema članku 9.5. stavak (1) ovog zakona. Ako mandat utvrđen prema formuli iz članka 9.5. stavka (1) ovog zakona bude dodijeljen nezavisnom kandidatu, primjenjuje se točka b) ovog članka.

b) Ako politička stranka, lista neovisnih kandidata ili koalicija kojima je mandat dodijeljen na način utvrđen člankom 9.5. stavak (1) ovog zakona nema dovoljan broj odgovarajućih kandidata na listi za svoju gradsku izbornu jedinicu ili ako bi mandat, prema članku 9.5. ovog zakona, bio dan jednom ili više neovisnih kandidata, mandat se prenosi:

1) na istu političku stranku ili stranke, listu ili liste neovisnih kandidata ili koaliciju ili koalicije koje imaju takve preostale kandidate na svojim listama gradskih područja ili

2) na neovisnog kandidata ili kandidate iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji ima drugi po redu najveći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5. ovog zakona.

c) Ako se nijedan kandidat iz jednog ili više konstitutivnih naroda ili iz reda ostalih ne nađe sukladno točki a) i točki b) ovog članka, mandat se prenosi na:

1) političku stranku, listu neovisnih kandidata ili listu koalicije koja raspolaže tim preostalim kandidatima na listi bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta koja su popunjena iz ovih izbornih jedinica dodijeljena u skladu s člankom 19.6. ovog Zakona ili

2) na neovisnog kandidata ili kandidate iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji su se kandidirali za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji ima najveći količnik, kako je to utvrđeno člankom 9.5. ovog zakona.

(2) Članak 9.5. stavak (2) ovog zakona ne primjenjuje se kada se dodjeljuju mandati iz ovog članka.

Članak 19.6

(1) Ukoliko ukupna dodjela mandata vodi ka zastupljenosti jednog konstitutivnog naroda i/ili vijećnika iz reda ostalih iznad kvote utvrđene prema članku 19.4. stavku (2) ovog zakona, primjenjuje se sljedeća metoda:

a) Prekobrojni mandat s najmanjim količnikom preraspodjeljuje se kandidatu koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih, sljedećem kandidatu na listi iste političke stranke, liste neovisnih kandidata ili koalicije kojoj je mandat dodijeljen u skladu s člankom 9.5 stavak (1) ovog zakona. U slučaju dodjele mandata prema formuli iz članka 9.5. stavka (1) ovog zakona neovisnom kandidatu, primjenjuje se točka b) ovog članka.

b) Ako nema takvog kandidata ili u slučaju dodjele mandata prema formuli iz članka 9.5. stavak (1) ovog zakona neovisnom kandidatu, mandat se prenosi u istu izbornu jedinicu gradskog područja ili:

1) političkoj stranci, listi neovisnih kandidata ili koalicije koja ima kandidata koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih, a preostao je na listi ili

2) neovisnom kandidatu ili kandidatima koji ne pripadaju danom konstitutivnom narodu i/ili redu ostalih i imaju najveći sljedeći količnik, kako je to utvrđeno u članku 9.5. ovog zakona.

c) Ako nema takvog kandidata, sukladno točki a) i točki b) ovog članka, mandat se prenosi na:

1) političku stranku, listu neovisnih kandidata ili koalicije koja ima takvog kandidata koji je preostao na listi iz bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta popunjena iz te izborne jedinice gradskog područja bila dodijeljena u skladu s člankom 19.6. ovog zakona; ili

2) neovisnog kandidata iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih koji se kandidirao za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji je dobio najveći količnik, kako je to utvrđeno u članku 9.5. ovog zakona.

Članak 19.7

Iznimno od odredaba članka 13.7 ovog Zakona, gradonačelnik Grada Mostara se bira posredno sukladno s Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE 19A KAZNENE ODREDBE

Članak 19.8

1) Novčanom kaznom u iznosu od 600 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba zaposlena ili angažirana u izbornoj administraciji ako:

1. u suprotnosti s člankom 2.1 sudjeluje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrano ili na drugi način prekrši zakletvu iz članka 2.1, stavka (3);
2. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 2), ne odredi biračka mjesta na području općine za glasovanje na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 5), ne osigura izborni materijal za glasovanje na svim razinama izbora u Bosni i Hercegovini;
4. ne obavijesti birače o svim informacijama potrebnim za provedbu izbora sukladno uputama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 2.13, stavak (1), točka 6);
5. nepravilno izbroji glasačke listiće na biračkim mjestima i u centrima za brojanje ili nepravilno objedini utvrđene izborne rezultate s biračkih mjesta ili ne unese ili nepravilno unese izborne rezultate u relevantnu softversku aplikaciju, u suprotnosti s člankom 2.13, stavak (1), točka 9);
6. imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike, u suprotnosti s člankom 2.19;
7. prekrši zabranu zloupotrebe prava na sudjelovanje u radu biračkog odbora lažnim predstavljanjem iz članka 2.19, stavak (14);
8. ne ažurira podatke u skladu s promjenom broja birača i propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka b);
9. ne osigura uvid u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa na teritoriji svoje općine, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka c);
10. ne osigura podatke za Središnji birački popis koji su utvrđeni propisima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako je propisano člankom 3.8, stavak (3), točka d);
11. ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva popratnu dokumentaciju, kako je propisano člankom 3.8, stavak (4);
12. odredi biračka mjesta suprotno članku 5.1, stavak (2), uključujući i funkcioniranje tehničke opreme;
13. ne osigura video nadzor u skladu s člankom 5.2.a, stavak (1);
14. ne zaključa i ne osigura izborni materijal za glasovanje, uključujući potrebne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3, stavak (3);
15. ne dostavi na biračko mjesto relevantne izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (1), ili ne zaključa izborne tehnologije, kako je propisano člankom 5.3a, stavak (2);
16. neopravdano je odsutna tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasova u skladu s člankom 5.5 ili je neopravdano odsutna tijekom zajedničkog ručnog prebrojavanja birača, glasačkih listića, kuverti s nepotvrđenim glasačkim listićima i glasova, u suprotnosti s člankom 5.23., stavak (5);
17. ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora ili ih ne evidentira na način propisan člankom 5.6, stavak (2);
18. ne udalji osobu koje remeti javni red na biračkom mjestu, kako je propisano člankom 5.6, stavak (3);
19. dozvoli donošenje na biračko mjesto političkih obilježja i simbola, u suprotnosti s člankom 5.6, stavak (5);
20. ne vodi zapisnik o radu biračkog odbora kontinuirano, detaljno i čitko, u propisanom obrascu i sa podacima propisanim člankom 5.7, stavak (1);

21. ne istakne na vidnom mjestu popis članova biračkog odbora s nazivima političkih subjekata koji su ih predložili u skladu s člankom 5.8, stavak (1), točka 5);
22. ne objasni biraču način glasovanja i ne osigura tajnost glasovanja propisanu člankom 5.11, stavak (1);
23. ne utvrdi identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (1), ili ne ustanovi je li potpis birača na izvatku iz Središnjeg biračkog popisa odgovara potpisu na identifikacijskom dokumentu na osnovu kojeg je utvrđen identitet birača u skladu s člankom 5.13, stavak (2) i (3);
24. izda glasački listić suprotno propisima kojima se regulira izdavanje glasačkih listića iz članka 5.13;
25. pomogne osobi pri glasovanju na način koji nije u skladu s člankom 5.19;
26. ne evidentira podatak ili ne popuni obrazac u skladu s člankom 5.25; ili
27. ne osigura da podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasovanja za općinu budu u skladu s člankom 5.27 ovog zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14. do 27., ovog članka, kaznit će se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 10.000,00 KM

(3) Za prekršaje iz stavka (1), točke 1., 7., 14 do 27., ovog članka, politički subjekt ispred kojeg je imenovan član biračkog odbora kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

Članak 19.9

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit će se politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat:

1. ne podnese ostavku na položaj ili ne postupi u skladu sa zakonom kojim se uređuje njegov status, u suprotnosti s člankom 1.8, stavak (4);
2. u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka u skladu s člankom 4.22;
3. u suprotnosti s člankom 7.1, u razdoblju preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje;
4. ukloni, prekrije, ošteti ili promijeni tiskani oglas, plakat, poster ili drugi materijal koji se, u skladu sa zakonom, koristi u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi neovisnih kandidata ili neovisnih kandidata, a u suprotnosti s člankom 7.2, stavak (2);
5. postavi oglas, plakat, poster, odnosno napiše svoje ime ili slogan koji je u svezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradi u kojoj je smješten organ vlasti na bilo kojoj razini, javno poduzeće, javna ustanova ili mjesna zajednica, te na vjerskom objektu, na javnom putu ili javnoj površini, osim na mjestu predviđenom za plakatiranje i oglašavanje [članak 7.2, stavak (3)];
6. u roku od 15 dana od dana izbora ne ukloni svaki oglas, plakat, poster i drugi sličan materijal korišten u svrhu izborne kampanje, a kako je propisano člankom 7.2 stavak (4);
7. zlouporabi javni resurs za vlastitu ili promociju političkog subjekta čiji je član, u suprotnosti s člankom 7.2a, stavak (2);
8. ponese i pokaže oružje na političkom skupu, biračkom mjestu ili njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u svezi s aktivnosti političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata u izbornom procesu, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 1);
9. omete skup druge političke stranke, koalicije ili neovisnog kandidata, ili potakne drugog na takvu aktivnost, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 2);
10. spriječi novinara u obavljanju njegovog posla sukladno pravilima profesije i izbornim pravilima, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 3);

11. obeća novčanu nagradu ili drugu materijalnu korist s ciljem dobivanja potpore birača ili zaprijeti pristalici druge političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata i neovisnih kandidata, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 4);
12. potakne na glasovanje osobu koja nema pravo glasa, u suprotnosti s člankom 7.3, stavkom (1), točka 5);
13. potakne osobu na glasovanje više puta na istim izborima ili na glasovanje u ime druge osobe u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (1), točka 6), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
14. koristi se govorom koji bi nekoga mogao navesti ili potaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavi ili upotrijebi sliku, simbol, audio ili video zapis, SMS-poruku, internetsku poruku ili drugi materijal koji može imati takav učinak [članak 7.3, stavak (1), točka 7)] ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
15. zlouporabi dijete u političke svrhe suprotno članku 7.3, stavak (1), točka 8), ukoliko to ne predstavlja krivično djelo;
16. lažno se predstavi u ime političke stranke, koalicije, liste neovisnih kandidata ili neovisnog kandidata ili fiktivno predstavi politički subjekt kojem je dodijeljeno mjesto u biračkom odboru kako bi pogodovao drugom političkom subjektu kojem mjesto u biračkom odboru nije dodijeljeno, u suprotnosti s člankom 7.3, stavak (2);
17. održi skup s ciljem izborne kampanje, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 1);
18. izloži na biračkom mjestu ili u njegovoj okolini bilo kakav materijal s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 2);
19. koristi domaća i međunarodna sredstva komunikacije s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 3);
20. koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem utjecanja na birače, suprotno članku 7.4, stavak (1), točka 4);
21. provede drugu aktivnost kojom se ometa ili opstruira izborni proces [članak 7.4, stavak (3)];
22. prekorači najveći dozvoljeni iznos sredstava za financiranje izborne kampanje iz članka 15.10;
23. vodi izbornu kampanju u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje [članak 16.14, stavak (3)];
24. putem medija širi netočne informacije koje mogu ugrožavati integritet izbornog procesa i pogrešno informirati birače, u suprotnosti s člankom 16.17a ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka koji počini pristalica političkog subjekta kaznit će se taj politički subjekt.

(3) Za prekršaj iz stavka (1), točka 2., ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba političke stranke, koalicije i liste neovisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 15.000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM.

(5) Za prekršaj iz stavka (1), točke 8., 12. i 13., ovog članka kaznit će se i osobe zaposlene ili angažirane u izbornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 3.000,00 KM.

(6) Za prekršaj iz ovog članka, osim novčanih kazni, Središnje izborno povjerenstvo BiH može izreći i druge sankcije predviđene u članku 6.7 ovog zakona

Članak 19.10

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za povrede kandidat izabran na svim razinama vlasti, ako:

- a) u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u "Službenom glasniku BiH", na posebnom obrascu, ne preda potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz članka 15.7 ovog

- b) u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu članka 1. 10 stavak (1) točke 1., 3., 5., 6. i 7. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata, ne podnese izvješće o imovinskom stanju (članak 15.8 stavak (2)).

POGLAVLJE 20

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.8

(1) Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština BiH ne odluče drugačije, a sukladno s stavkom (7) ovog članka, državljanin BiH koji ima status raseljene osobe i koja ima biračko pravo, može ostvariti svoje pravo da se upiše u Središnji birački popis i da glasuje osobno, ili u odsutnosti za općinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom, u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je ta osoba stekla status raseljene osobe, ili osobno za općinu gdje ima boravište, pod uvjetom da je imala boravište u toj općini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

(2) Državljanin BiH, koji je raseljena osoba i ima biračko pravo sukladno s ovim člankom, bit će registrirana u Središnji birački popis zavisno od biračke opcije koju izabere, za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom, u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status raseljene osobe, ili za općinu u kojoj ima boravište i predoči dokaz da je prijavila boravište u toj općini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

(3) Državljanin BiH koji koristi kuću ili stan na kojim nema pravo vlasništva ili stanarsko pravo, a izdata je izvršna isprava od nadležnog sudskog ili upravnog tijela o povratu te kuće ili stana, ili odluka Povjerenstva za imovinske zahtjeve raseljenih osoba i izbjeglica, nema pravo glasovanja u mjestu boravišta dok ne napusti tuđu imovinu, i može se za izbore nalaziti u izvatku iz Središnjeg biračkog popisa samo u općini u kojoj je imala posljednje prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

(4) Boravište je, u smislu ovog članka, općina u kojoj raseljena osoba, državljanin BiH, privremeno boravi, dok se ne steknu uvjeti za njen povratak u općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

(5) Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština BiH ne odluče drugačije, a sukladno s stavkom (7) ovog članka, državljanin BiH koji ima status izbjegle osobe i koja ima biračko pravo, ima pravo da se upiše u Središnji birački popis i da glasuje osobno ili poštom za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada ta osoba može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status izbjegle osobe.

(6) Državljanin BiH, koji ima status izbjegle osobe i ima biračko pravo sukladno s ovim člankom, bit će registrirana u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za općinu u kojoj je imala prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta sukladno s zakonom u razdoblju od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status

(7) Posebna prava predviđena ovim člankom za raseljene i izbjegle osobe, po kojima raseljene i izbjegle osobe mogu biti registrirane u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa i glasovati, prestat će na dan koji utvrdi Visoki predstavnik. Ako Visoki predstavnik ne donese odluku prije isteka svog mandata, raseljeni i izbjegli birači zadržat će posebna prava dok Parlamentarna skupština BiH ne odluči drugačije.

(8) Prije donošenja odluke o prestanku posebnih prava za raseljene i izbjegle osobe po kojima mogu glasovati, treba uzeti u obzir slijedeće okolnosti:

- 1) stanje provedbe Imovinskog zakona;
- 2) broj osoba registriranih u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa kao raseljene osobe;
- i
- 3) faktore kojima se utvrđuje održivost povratka, u koje spadaju sigurnost povratnika, pristup obrazovanju i uslugama, odsutnost diskriminacije prilikom zapošljavanja i u radnom odnosu, te u funkcioniranju pravosudnog sustava.

Članak 20.9

(1) Iznimno, za općinske izbore 2008. godine, sve osobe koje imaju biračko pravo a koje su imale mjesto svog prebivališta u općini Srebrenica, prema posljednjem popisu stanovništva izvršenom u Bosni i Hercegovini, imat će pravo da se upišu u birački popis kako bi glasovale osobno ili u odsutnosti za općinu Srebrenica, bez obzira imaju li status izbjeglice ili raseljene osobe i bez obzira jesu li zasnovale prebivalište izvan općine Srebrenica.

(2) Osobe iz stavka (1) ovog članka imaju pravo odlučiti da glasuju za općinu u kojoj trenutno prebivaju ili za općinu Srebrenica.

(3) Središnje izborno povjerenstvo BiH dalje će urediti proceduru upisivanja osoba iz stavka (1) ovog članka.

Članak 20.9A

(1) Do 31. prosinca 2007. godine primjenjivat će se slijedeća isključenja:

- a) Nijedna osoba koja je odlukom visokog predstavnika smijenjena sa javne dužnosti zbog činjenja ili nečinjenja u suprotnosti sa obvezama iz Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ili u svezi s uvjetima za njegovu provedbu ne može se kandidirati na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom ili obavljati bilo koji mandat koje je dobila na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom, osim ako drugačije ne odredi Visoki predstavnik.
- b) Nijedna osoba koja je na temelju odredbi Poglavlja 14. *Naputka stranama* koja su donesena na temelju Aneksa 1A Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini smijenjena sa komandne odnosno rukovodne ili druge vojne dužnosti zbog angažiranja u aktivnostima koje predstavljaju prijetnju ili opasnost za mirovni proces, ne može se kandidirati na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili obavljati bilo koji mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom;
- c) Nijedna osoba kojoj je Komesar IPTF-a odlukom oduzeo privremene ovlasti ili odbio certifikaciju zbog ometanja provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i

obuhvaćenim ovim zakonom ili obavljati mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim Zakonom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će, nakon što se utvrdi da li je donesena odluka iz stavka (1) ovog članka i da li su ispunjeni uvjeti iz ovog članka, biti zadužena za provedbu zabrana iz ovog članka.

Članak 20.9B

(1) Do 31. prosinca 2007. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH osigurat će da se u zahtjevu za ovjeru bilo koje političke stranke i svoj ostaloj dokumentaciji koja je podnesena sukladno s člankom 4.3 ovog Zakona, te sukladno s internim propisima Središnje izborno povjerenstvo BiH, ne navodi osoba iz članka 20.9A.

(2) Ukoliko se u dokumentima iz stavka (1) ovog članka pokaže da osoba iz točke a) stavka (1) članka 20.9A zauzima bilo koji položaj u stranci, Središnje izborno povjerenstvo BiH će pravovremeno dobiti potvrdu od međunarodne agencije koja je donijela odluku o tome da li je, odlukom ili na drugi način, izričito utvrđeno da osoba na koju se ta odluka odnosi ima pravo zauzimati položaj u političkoj stranci.

(3) Ukoliko se u dokumentima iz stavka (1) ovog članka pokaže da osoba iz članka 20.9A zauzima centralni položaj u stranci i utvrđeno je da ta osoba nema pravo zauzimati položaj iz stavka (2) ovog članka, ta politička stranka neće ispuniti uvjete za ovjeru.

Članak 20.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise s ovim Zakonom u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 20.12a

Glasovanje u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH iz članka 1.5 stavak (2) ovog Zakona održat će se samo u onom diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH za koje Središnje izborno povjerenstvo BiH, u suradnji s Ministarstvom vanjskih poslova BiH, utvrdi da ispunjava uvjete propisane posebnim propisom iz članka 1.5 stavak (3) ovog Zakona.

Članak 20.12b

(1) Iznimno, od odredbi članka 9.10 i članka 4.24 ovog Zakona, političkom subjektu, koji je na neposrednim izborima održanim 01. listopada 2006. godine, dobio kompenzacijski mandat, koji je ostao upražnjen, dodjeljuje se mandat kandidatu sa najvećim brojem dobijenih glasova sa redovne kandidacijske liste iste izborne razine tog političkog subjekta.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će posebnim propisom utvrditi način primjene ovog članka.

Članak 20.13

(1) Dok entiteti ne osnuju višečlane izborne jedinice, važe slijedeće višečlane izborne jedinice:

- a) Od 98 članova Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, 73 se bira iz 12 višečlanih izbornih jedinica, a 25 su

kompensacijski mandati izabrani s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine u cjelini. Ovi mandati se raspodjeljuju u skladu s člancima 9.5 do 9.8 ovog Zakona.

b) 73 mandata iz višečlanih izbornih jedinica za Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se na slijedeći način:

- 1) Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i bira devet članova.
- 2) Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 2, dijela Kantona 3 (Gradačac, Gračanica, Doboj-Istok), te birača iz Brčko distrikta BiH registriranih u Središnji birački popis za glasovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine, bira pet članova.
- 3) Izborna jedinica 3 sastoji se od dijela Kantona 3 (Lukavac, Srebrenik, Tuzla, Čelić) i bira sedam članova.
- 4) Izborna jedinica 4 sastoji se od dijela Kantona 3 (Teočak, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna i Kladanj) i bira četiri člana.
- 5) Izborna jedinica 5 sastoji se od dijela Kantona 4 (Doboj-Jug, Tešanj, Maglaj, Žepče, Zavidovići, Zenica i Usora) i bira osam članova.
- 6) Izborna jedinica 6 sastoji se od dijela Kantona 4 (Kakanj, Vareš, Olovo, Visoko i Breza) i bira četiri člana.
- 7) Izborna jedinica 7 sastoji se od Kantona 5 i dijela Kantona 9 (Novi Grad-Sarajevo, Ilidža, Hadžići i Trnovo) i bira šest članova.
- 8) Izborna jedinica 8 sastoji se od Kantona 6 i bira devet članova.
- 9) Izborna jedinica 9 sastoji se od Kantona 7 i bira osam članova.
- 10) Izborna jedinica 10 sastoji se od Kantona 8 i bira tri člana.
- 11) Izborna jedinica 11 sastoji se od dijela Kantona 9 (Ilijaš, Vogošća, Centar-Sarajevo, Stari Grad-Sarajevo, Novo Sarajevo) i bira sedam članova.
- 12) Izborna jedinica 12 sastoji se od Kantona 10 i bira tri člana.

(2) Od 83 člana Narodne skupštine Republike Srpske, koje neposredno biraju birači registrirani u Središnji birački popis za glasovanje za teritoriju Republike Srpske, 62 bira se iz 6 višečlanih izbornih jedinica, a 21 su kompensacijski mandati izabrani sa teritorije Republike Srpske u cjelini. Ovi mandati raspodjeljuju se sukladno s člancima 9.5 do 9.8 ovog Zakona.

Članak 20.14

Parlamentarna skupština BiH izvršit će preispitivanje novčanih kazni i ograničenja troškova utvrđenih ovim Zakonom najmanje svake četiri godine, te odrediti da li su sukladne s ekonomskim i finansijskim stanjem u Bosni i Hercegovini.

Članak 20.15

Novčane kazne utvrđene ovim zakonom prihod su Proračuna BiH.

Članak 20.16b

Postojeći članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ne podliježu uvjetu za odlazak u starosnu mirovinu propisanom u stavcima (1) i (2) članka 2.5a ovog zakona, neće biti u obvezi podnijeti ostavke ili biti razriješeni zbog neispunjavanja uvjeta iz članka 2.5, stavak (6), ako ti uvjeti nisu postojali u vrijeme njihovog imenovanja. To se neće odnositi na uvjete propisane u članku 2.5., stavak (6), točke 6) i 7) ovog zakona.

Članak 20.16c

(1) Središnje izborno povjerenstvo BiH će u razdoblju između 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona do 45 dana prije dana održavanja Lokalnih izbora 2024. godine uložiti najveće napore kako bi ispunilo svoje obveze u svezi sa izborom, imenovanjem, evidencijom, educiranjem, certificiranjem i ocjenjivanjem predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa zakonom.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH će u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise kojima će utvrditi kriterije i postupak imenovanja predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (1) ovog članka.

(3) Po isteku roka iz stavka (1) ovog članka, ukoliko neko od mjesta predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora ostane nepopunjeno, imenovanja na ta mjesta će se u izuzetnom slučaju obaviti u skladu s postupkom predviđenim člankom 2.19., stavcima (5) do (16), ovog zakona.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH donijet će privremene propise koji se primjenjuju isključivo na Lokalne izbore 2024. godine, kojima će se utvrditi kriteriji i postupak za imenovanje predsjednikâ i zamjenika predsjednikâ biračkih odbora u skladu sa stavkom (3) ovog članka.

Članak 20.16d

(1) Danom stupanja na snagu ovih izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, Središnje izborno povjerenstvo BiH će u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona definirati opseg primjene pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija i utvrditi lokacije na kojima će se ovi pilot projekti provesti na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(2) Središnje izborno povjerenstvo BiH nadležno je za provedbu pilot projekata iz stavka (1) ovog članka, uključujući distribuiranje, instaliranje, sigurnost i korištenje specifičnih izbornih tehnologija i druge odgovarajuće opreme potrebne za provedbu pilot projekata, kao i za sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja sigurnosti, integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u provedbi pilot projekata.

(3) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Središnje izborno povjerenstvo će donijeti detaljnije propise u svezi s provedbom odredbi stavaka (1) i (2) ovog članka. To će podrazumijevati i utvrđivanje odgovornosti nadležnih tijela zaduženih za provedbu izbora i drugih nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine podnositi periodična izvješća o procedurama i poduzetim mjerama na provedbi pilot projekata.

Članak 20.16e

(1) Izuzev u pogledu odredbi koje su potrebne radi provedbe pilot projekata za uvođenje specifičnih izbornih tehnologija, primjena odredbi ovog zakona koje se odnose na uvođenje specifičnih izbornih tehnologija počeo će nakon ispunjavanja tehničkih uvjeta za njihovu primjenu.

(2) Stjecanje tehničkih uvjeta iz stavka (1) ovog članka obuhvata izradu studije izvodljivosti, nabavku potrebne opreme i provedbu pilot-procesa, kao i sve druge dodatne aktivnosti u cilju osiguranja integriteta i funkcionalnosti odabranih izbornih tehnologija u izbornom procesu.

(3) Uz konzultacije s IDDEEA-om i Agencijom za zaštitu osobnih podataka BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH posebnim pravnim aktom utvrđuje sticanje tehničkih uvjeta.

(4) Središnje izborno povjerenstvo BiH će Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine redovno dostavljati sveobuhvatna izvješća o svojim aktivnostima na uvođenju specifičnih izbornih tehnologija.

Članak 20.18

Ovaj Zakon će se objaviti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".